

Vain yhdessä matkaa kulkeva sielunkumppani puuttuu elämästäni...

METAFORAT KONTAKTI-ILMOITUKSISSA

Suomen kielen
pro gradu -tutkielma
Oulun yliopisto
toukokuu 2016

Merja Takkula

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	1
1.1. Tutkimuksen aihe ja tavoite	1
1.2. Tutkimusaineisto	2
1.3. Tutkimusmenetelmät	3
2. KONTAKTI-ILMOITUKSET	6
2.1. Kontakti-ilmoituksen määritelmä	6
2.2. Kontakti-ilmoitusten historiaa	10
3. TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS	12
3.1. Metaforan määritelmiä	12
3.2. Kognitiivisen kielitieteen metaforateoria	17
4. METAFORAT KONTAKTI-ILMOITUKSISSA	19
4.1. Metaforien lähdealueiden aihepiirit	19
4.1.1. Kulttuuri ja harrastukset	20
4.1.2. Fyysiset suunnat	21
4.1.3. Liikkuminen ja liikenne	22
4.1.4. Ihmisen arkielämä ja työnteko	22
4.1.5. Väkivalta	24
4.1.6. Rakennelmat	24
4.1.7. Luonto	25
4.1.8. Ihminen ja vaatetus	25
4.1.9. Muut	26
4.1.10. Koonti	27
5. PERUSMETAFORAT	28
5.1. Kontakti-ilmoitusten perusmetaforat	28
5.2. Orientoivat metaforat	29
5.2.1. TÄRKEÄ ON KESKELLÄ	29
5.2.2. ELÄMÄ ON EDESSÄ	30
5.2.3. ELÄMÄ ON TAKANA	31

5.2.4. TÄRKEÄ ON LÄHELLÄ	31
5.2.5. HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ	32
5.2.6. HUONO ON ALHAALLA	33
5.3. Ontologiset metaforat	33
5.3.1. ELÄMÄ ON ESINE	34
5.3.2. ELÄMÄ ON SÄILIÖ	34
5.3.3. IHMINEN ON ESINE	35
5.3.4. IHMINEN ON SÄILIÖ	35
5.3.5. IHMINEN ON PALAVAA AINETTA	36
5.3.6. IHMINEN ON METEOROLOGIAA	37
5.3.7. IHMINEN ON ASTRONOMIAA	37
5.3.8. INHIMILLINEN OMINAISUUS ON ESINE	37
5.3.9. ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA	38
5.4. Strukturaaliset metaforat	39
5.4.1. ELÄMÄ ON RUOKAA	39
5.4.2. ELÄMÄ ON RAKENNUS	40
5.4.3. ELÄMÄ ON MATKA	40
5.4.4. ELÄMÄ ON PAIKKA	43
5.4.5. ELÄMÄ ON VÄKIVALTAINEN	44
5.4.6. IHMINEN ON RAKENNUS	45
5.4.7. IHMINEN ON KONE	46
5.4.8. IHMINEN ON ELÄIN	46
5.4.9. KATSOMINEN ON ARVIOIMISTA	48
5.4.10. AIKA ON RAHAA	48
5.4.11. IHMISSUHTEET OVAT PELIÄ	49
5.4.12. KUMPPANINHAKU ON KAUPANKÄYNTIÄ	50
5.4.13. IHMISSUHDE ON SEIKKAILU	51
5.4.14. TREFFISIVUSTO ON PAIKKA	51
5.4.15. PSYKKINEN TILA ON FYYSSINEN PAIKKA	52
5.4.16. IHMISEN OMINAISUUDET OVAT ELOTTOMIEN OLIOIDEN OMINAISUUKSIA	52
5.5. Muut	53
5.6. Konventionaaliset metaforat	57

6. TULOSTEN TARKASTELUA	65
7. PÄÄTÄNTÖ	68
LÄHTEET	71
LIITTEET	

1. JOHDANTO

1.1. Tutkimuksen aihe ja tavoite

Ympäriillämme käytettävä kieli on yllättävän metaforista. Kuvaamme usein, jopa tiedostamattomasti, asioita toisille asioille kuuluvien käsitteiden avulla. Joukosta erottuminen on eduksi. (Muikku-Werner 2009: 266.) Metaforat ovatkin todella hyvä keino erottautua muiden seasta, sillä niiden avulla kieli poikkeaa tavanomaisesta ja herättää mielenkiinnon kohosteisuudellaan. Tämäkin aineistostani poimittu virke sisältää metaforan, eihän ihminen kirjaimellisesti *syty*:

- (1) *Sytyn spontaaniudesta, parhaita päätöksiä tarvitsee harvoin harkita pitkään.* (NN27)

Pro gradu -tutkielmani tavoitteena on selvittää, millaisia ilmoituksen laatijaa kuvaavia tai laatijaan läheisesti liittyviä metaforia käytetään kontakti-ilmoituksissa. Valitsin aiheen sillä perusteella, että ilmoituksia ei ole vielä tarkasteltu tähänastisissa tutkimuksissa valitsemastani näkökulmasta. Lisäksi olen muutenkin kiinnostunut tutustumaan kontakti-ilmoituksiin, sillä tein niistä myös kandidaatintutkielmani. Kontakti-ilmoitusten kielenkäyttö on ilmeisen spontaania, sillä kirjoittaja ei luultavasti ole tiennyt, että hänen kirjoitustaan voitaisiin tarkastella tutkimusmielessä. Jokainen ilmoitus on erilainen ja persoonallinen. Niinpä myös metaforien kirjokin on monipuolinen ja vaihteleva. Kontakti-ilmoitukset ovat mielestäni mielenkiintoisia, sillä niissä ihmisten välinen vuorovaikutus kielen avulla on hyvin kiehtovaa ja värikästä.

Hypoteesini on, että naiset käyttävät monipuolisemmin ja enemmän metaforia kuin miehet, sillä arvelen, että naisten käyttämä kieli on usein tunteellisempaa ja kuvallisempaa kuin miesten. Lisäksi hypoteesini on, että metaforista käytettäisiin eniten ontologisia metaforia, sillä niissä tunteet ja ajatukset nähdään esineinä (Lakoff–Johnson 1980: 25). Uskon, että etenkin kontakti-ilmoituksissa tunteista puhuminen lienee helpompaa metaforien avulla, sillä kiertoilmausten kautta asioista ei tarvitse puhua suoraan. Tällöin petty-myksiltäkin on luultavasti helpompi suojautua. Luulen, että keski-ikäiset käyttävät enemmän metaforia kuin nuoremmat henkilöt, sillä elämäkokemus voi mielestäni rikastaa myös kieltä.

Tavoitteenani on saada selville, millaisia metaforia kontakti-ilmoituksissa käytetään ja kuinka paljon kutakin metaforista keinoa on käytetty. Lisäksi haluan tarkastella, millaisia metaforia ei ole mahdollisesti käytetty lainkaan. Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää, millaisia ilmoituksen laatijaa kuvailevia tai ilmoituksen laatijaan läheisesti liittyviä metaforia naiset ja miehet käyttävät ilmoituksissaan. Lisäksi selvitän, onko naisten ja miesten välillä eroja metaforien käytössä silloin, kun he viittaavat itseensä tai kokemuksiinsa ympäröivästä maailmasta.

Tutkimuskysymykseni ovat:

1. Millaisia ilmoituksen laatijaa kuvailevia tai laatijaan läheisesti liittyviä metaforia miehet ja naiset käyttävät kontakti-ilmoituksissa?
2. Onko naisten ja miesten välillä eroja metaforien käytössä?
3. Onko eri-ikäisten välillä eroja metaforien käytössä?

1.2. Tutkimusaineisto

Tutkimusaineistonani käytän internetissä toimivan Suomi24-sivuston kontakti-ilmoituksia. Suomi24-sivustolla on Treffit-osio, jossa voi hakea itselle sopivaa elämäkumppania. Siellä jokaisella internetiä käyttävällä on mahdollisuus laatia oma kontakti-ilmoitus. Tutkimusaineistoni koostuu 18–25-vuotiaiden sekä 50–57-vuotiaiden naisten ja miesten kontakti-ilmoituksista. Kutakin ikäluokkaa ja sukupuolta kohden olen kerännyt 40 ilmoitusta, joten ilmoituksia on yhteensä 160. Aineistoni kattaa koko Suomen kontakti-ilmoitukset Suomi24:n Treffit-osiosta. Tutkimuksessani en kiinnitä huomiota ilmoitusten laatijoiden sukupuoliseen suuntautumiseen. Aineistossani on yhteensä 640 metaforista ilmausta. Olen poiminut vain kontakti-ilmoituksen laatijaa luonnehtivat tai häneen muutoin läheisesti liittyvät metaforat, joten tutkimukseni ulkopuolelle jäävät tällöin haettuun kumppaniin ja itse parisuhteeseen liittyvät metaforat.

Kaikista ilmoituksista selviävät kirjoittajan kotipaikkakunta, sukupuoli ja ikä. Kirjoittaja kuvailee ilmoituksessaan yleensä itseään sekä hakemaansa kumppania. Usein on mainittu myös se, haetaanko pysyvää vai väliaikaista suhdetta. Suomi24-sivustolla ei ole rajattu kontakti-ilmoitusten sanamäärää, joten ilmoitukset voivat olla huomattavasti pidempiä kuin perinteiset lehtiin jätettävät seuranhakuilmoitukset.

Valitsin tutkimusaineistokseni vähintään 40 sanaa sisältävät suomenkieliset ilmoitukset, sillä lyhemmät ilmoitukset olisivat olleet liian suppeita. Luonnollisesti jätin aineistostani pois muut kuin suomenkieliset ilmoitukset. Valitsin tietoisesti tutkimusaineistokseni kuvattomat profiilit, sillä kuvattoman profiilin laatineiden henkilöiden täytyy kuvailla itseään enemmän kuin kuvallisen profiilin laittaneiden. Sisällön kannalta otos on kuitenkin satunnainen, sillä jokaisella hakukerralla ilmoitukset ilmestyivät eri järjestyksessä. Sama ilmoitus saattaa tulla hakutulokseksi kaksikin kertaa peräkkäin, joten aineistoa kerätessä täytyi olla tarkkana. En kerännyt aineistoa siten, että olisin katsonut metaforien määrän etukäteen. Tutkimuskohteeni ja -kysymykseni muovautuivat, kun perehdyin aineistoon tarkemmin.

Pro gradu -tutkielmani lopussa ovat liitteenä esimerkit kummankin ikäryhmän sekä sukupuolen laatimista kontakti-ilmoituksista. Niin esimerkki-ilmoitukset kuin aineistosta kerätyt esimerkkilauseetkin ovat alkuperäisessä muodossaan. Virheitä en ole niistä korjannut. Monissa aineistosta poimimissani esimerkeissä on kokonaisia lauseita sen vuoksi, että metaforat tulkitaan siinä kontekstissa, missä ne esiintyvät.

Olen merkinnyt naiset grafeemilla N ja miehet grafeemilla M. Nuoremmat naiset olen merkinnyt NN, keski-ikäiset KN. Samalla periaatteella merkitsen myös miehet NM tai KM. Esimerkkitapaukset ovat aina sulkeissa, ja esimerkin lopussa on NN, KN, NM tai KM suluissa numeron kanssa. Lihavoin esimerkeistä kussakin kohdassa käsittelemäni metaforat. Tutkimukseni lopussa on liite 1, joka sisältää jokaisen ikäluokan ja sukupuolen osalta yhden esimerkki-ilmoituksen. Sivulla 26 on kuvio 1, joka sisältää eri aihepiirit ja niiden käyttömäärät. Niiden suhteen en ole tehnyt sukupuolivertailua. Teen sen ainoastaan perusmetaforien kohdalla, jotta tutkimukseni ei paisu liian suureksi. Sivulla 56 on taulukko 1, josta voi nähdä perusmetaforien jakauman orientoiviin, ontologisiin ja struktuuraisiin perusmetaforiin. Sivulla 64 on taulukko 2, jossa ovat kaikki naisten ja miesten käyttämät metaforat sekä nuorten että keski-ikäisten osalta.

1.3. Tutkimusmenetelmät

Aineistoni analyysi jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa (luku 4) tarkastelen kontakti-ilmoituksissa ilmenevien metaforien aihepiirejä eli pohdin ilmausten lähde- ja

kohdealueita. Haluan selvittää, mitkä aihepiirit ovat yleisiä metaforien lähdealueina. Analyysini toisessa osassa (luku 5) käsittelen perusmetaforia, jotka olen muodostanut aihepiirien pohjalta. Perusmetaforat on jaoteltu orientoiiviin, ontologisiin ja strukturaalisiin Lakoffin ja hänen lähipiirinsä kehittämän kognitiivisen metaforateorian mukaisesti. (Ks. Lakoff–Johnson 1980.) Perusmetaforien lisäksi tutkimuksessani tarkastelen myös konventionaalisia metaforia eli kieleen kiteytyneitä ilmauksia, sillä ne kertovat vakiintuneista käsityksistä.

Tutkimuksessani hyödynnetään eri tutkimusmenetelmiä. Tällaisesta tutkimusmenetelmien yhteiskäytöstä käytetään nimitystä *metodologinen triangulaatio* (Hirsvaara, Remes & Sajavaara 1997: 218). Ensinnäkin tutkimukseni on empiiristä eli aineistopohjaista. Lisäksi tutkimukseni on kvalitatiivista eli laadullista, sillä olen tutkinut, millaisia metaforia eri-ikäiset naiset ja miehet käyttävät. Käytän tutkimuksessani myös kvantitatiivista lähestymistapaa, kun selvitän, kuinka moni käyttää kontakti-ilmoituksessaan mitäkin metaforia ja kuinka monta kertaa. Kvantitatiivista näkökulmaa tutkielmassani edustavat taulukko ja kuvio, joiden avulla pyrin havainnollistamaan tarkasteltavien asioiden määrää toisiinsa nähden. Tutkimuksessani on muun muassa taulukko eri perusmetaforista ja niiden määristä sekä kuvio eri aihepiireistä ja niiden esiintymismääristä.

Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus ovat lähestymistapoja, joiden erottaminen toisistaan on vaikeaa. Ne nähdäänkin suuntauksina, jotka ennemminkin täydentävät toisiinsa. (Hirsvaara ym. 1997: 127.) Tutkimuksessani painottuvat kuitenkin pääosin kvalitatiiviset menetelmät, sillä pyrin ennemminkin selittämään, analysoimaan ja kuvailemaan metaforia kuin tekemään runsaasti taulukoita metaforien esiintymismääristä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään tutkimuskohdetta (Hirsvaara ym. 1997: 170). Tähän minäkin tutkimuksessani pyrin. Tutkimukseni on myös vertailevaa, sillä tarkastelen miesten ja naisten käyttämien metaforien eroja, mutta samalla olen kiinnittänyt huomiota myös niiden samankaltaisuuksiin. Lisäksi vertailen eri-ikäisten ihmisten käyttämiä metaforia.

Vaikka tutkimukseni tukeutuu Lakoffin ja hänen lähipiirinsä metaforateoriaan, on perusmetaforien määrittely paljolti tutkijan intuitioon eli omaan arviointikykyyn pohjautuvaa (Pirttioja 2008: 4). Metaforateoria antaa vain työkalut metaforien tarkastelemiseen. Var-

sinaisen analyysin tutkija tekee itse, sillä tarkkoja ohjeita metaforateoriassa ei anneta. Siivosen ja Huumon teoksessa *Kielentutkimuksen modernit klassikot* (2010: 34–35) kerrotaan Talmyn (2005, 2007) kutsuvan tällaista tutkijan kielitajuun pohjautuvaa lingvistiikkaa **introspektioksi**. Introspektiolla Talmy tarkoittaa sitä, että kielenkäyttäjä kohdistaa huomionsa kielenpiirteisiin sellaisina kuin ne hänen kognitiossaan ilmenevät. Introspektio ilmenee jokaisen jokapäiväisessä kielenkäytössä, joten se ei ole ainoastaan lingvistikan tutkimusmetodi.

2. KONTAKTI-ILMOITUKSET

Kumppanin löytäminen ei ole aina helppoa. Tämän osoittaa jo se, että nykyään on useita kumppanin etsintään keskittyviä tv-ohjelmia, kuten *Maajussille morsian* tai *Ensitreffit alttarilla*. Etsintä ole aina niin yksinkertaista: kaikki eivät viihdy baareissa, tai harrastukset voivat olla sellaisia, ettei niiden kautta kumppania löydy (Lotvonen 1996: 53). Kaikki eivät pääse liikkumaan vapaasti sellaisissa paikoissa, joissa voisi tutustua mahdolliseen elämäkumppaniin luontevasti. Esimerkiksi osa vammaisista, uskovaisista, yksinhuoltajista tai iäkkäistä ei välttämättä pysty kovin helposti lähtemään kotoaan. Lisäksi ilmoittelu on suosiossa maahanmuuttajienkin keskuudessa, sillä valtaväestöön tutustuminen voi olla vaikeaa. (Muikku-Werner 2009: 98, 171.) Kontakti-ilmoitukset ovat kätevä ja helppo tapa löytää ystävä tai jopa elämäkumppani (Lotvonen 1996: 53).

2.1. Kontakti-ilmoituksen määritelmä

Nykysuomen sanakirja ei tunne sanaa kontakti-ilmoitus. Vain sanan alkuosa eli määriteosa *kontakti* tunnetaan. Kontaktin määritelmänä Nykysuomen sanakirjassa on *kosketus*. (NS 1990 s.v. *kontakti*) Kontakti-ilmoituksella pyritäänkin saamaan eräänlainen kosketus ilmoituksen vastaanottajaan. Kielitoimiston sanakirja puolestaan tuntee jo *kontakti-ilmoitus*-sanan. Kyseisen sanakirjan mukaan kontakti-ilmoitus on ”(lehti-)ilmoitus, jolla etsitään seurustelu- tm. kumppania” (Kielitoimiston sanakirja 2016 s.v. *kontakti-ilmoitus*).

Kontakti-ilmoituksilla on omat tuntomerkinsä. Ensinnäkin ne esiintyvät tietynlaisissa, yhtäläisissä tilanteissa, ja niiden päämäärä on sama. Yhtäläisyytensä vuoksi kontakti-ilmoitukset tunnistetaan. Niillä on myös tietynlainen rakenne. Jokaisella ilmoituksella on laatija ja kohde. Vaihtelevasti niissä esiintyy lisäksi kommentteja, tavoitteita ja yhteydenottotiedot. Kontakti-ilmoituksen laatija rakentaa tilanteista minäkuvaansa tavallista tavoitteellisemmin ja tietoisemmin. Yleisestä tutustumisesta poiketen niissä käytetään nimimerkkiä oikean nimen sijaan. (Muikku-Werner 2009: 18–19, 283–284.) Vaikka taustalla ovatkin erilaiset yksilöt, yhdistävänä tekijänä on sama tarve: löytää ystävä tai jopa kumppani (Lotvonen 1996: 63).

Kontakti-ilmoitusten taustalla vaikuttavat muiden laatimat ilmoitukset, oma yksinäisyys ja mediakulttuurin todellisuus. Kontakti-ilmoitusten laatijat eivät etsi kumppania mieli- valtaisesti. Minästä ja sinästä on tarkoituksena muodostaa meisyys. (Muikku-Werner 2003: 324, 337.) Ilmoituksissa on kuitenkin eroja. Toiset kohdentavat ilmoituksensa tark- kaan rajatulle ja pienelle joukolle (Muikku-Werner 2002: 222). Heillä voi olla ilmoituk- sessaan pitkiäkin listoja oletetuista kumppaneista ja tapaamisympäristöistä. (Muikku- Werner 2003: 337). Toisaalta jotkut eivät kerro odotuksiaan halutusta suhteesta lainkaan. Syynä tähän voi olla esimerkiksi se, että ilmoituksen tarkoitus on tavanomaisuutensa ta- kia pääteltävissä (Marley 2000: 274). Kontakti-ilmoitusten teksteihin sidostuvat muiden laatimat ilmoitukset, ympäröivä todellisuus ja oma elämäntilanne. Usein ihannesuhteen tai -ihmisen kuvauksissa toistuvat uskomukset siitä, mitä nainen tai mies mahdollisesti odottavat. Yhteistä kaikille kontakti-ilmoituksille on vakiintunut toiminta. Ilmoitusten avulla etsitään muutosta elämään, parillisuutta yksinäisyyden tilalle. (Muikku-Werner 2002: 226.)

Tarjonta ja kysyntä eivät kuitenkaan aina kohtaa. Jotkut ilmoitusten laatijoista hakevat seksiseuraa, kun jotkut puolestaan etsivät pysyvämpää suhdetta. Joskus nainen uskoo älynvoimaan, kun mies pyrkii pätemään rahoillaan. Vaikka tarjonta ja kysyntä eivät koh- taisikaan, on taustalla kuitenkin aina toivo – jossain on kaivattu kumppani. (Muikku-Wer- ner 2002: 227.) Aina täytyy huomioda myös se, että ilmoitusten keskinäinen vaihtelu on suurta. Jotkin ilmoituksista ovat nimittäin melko suppeita, kun toiset ilmoituksista ovat hyvinkin monimuotoisia. (Muikku-Werner 2009: 91.)

Ihmissuhdetta solmittaessakin tarvitaan kieltä, sanoiksi, kosketukseksi tai hiljaisuudeksi muodostuvaa ilmaisua. Usein kielen perustehtävänä nähdään vain tiedonvälitys, joka tar- koittaa kielen hyödyntämistä kyselyyn tai sen avulla muotoiltuihin vastauksiin. Kieli on todellisuudessa paljon muutakin. Kielen avulla ohjailaan, otetaan yhteyttä, ilmaistaan tunteita, vaikutetaan mielipiteisiin ja luodaan elämyksiä. (Muikku-Werner 2009: 16.) Kontakti-ilmoitusten avulla pyritään saamaan tuntematon henkilö vuorovaikutukseen il- moituksen laatijan kanssa, ja kielestä tulee tällöin vaikuttamisen väline (Muikku-Werner 2002: 208). Ilmoitusta luodessaan ihmisen on huomioitava, että kielenkäyttötilanteessa on läsnä ainakin kaksi henkilöä. Vesa Heikkisen mukaan (Heikkinen, Hiidenmaa & Tii-

lilä 2001: 72–73) ei ole olemassa asenteetonta kantaa tai kieltä, joten myös kontakti-ilmoituksissa viattomalta kuulostava ja vaikuttava henkilö paljastaa itsestään erilaisia asenteita.

Nykyajan viestimet mahdollistavat erilaisia keinoja julkiseenkin etsintään. Vaikka julkisen ja yksityisen yhdistäminen ei ole täysin ongelmatonta, kontaktinotto internetin, sanomalehtien ja jopa television välityksellä on yhä yleisempää. Ongelmallisuus ilmenee muun muassa siten, että kontakti-ilmoituksissa ilmaistaan halukkuus privaattiin ihmissuhteeseen, vaikka ilmoitukset laaditaan monien nähtäväksi. (Muikku-Werner 2009: 17–18.) Sari Näreen (1999: 288) mukaan kyse on (media)julkisuuden intimoitumisprosessista. Se on seurausta julkisen ja yksityisen rajaa purkavasta modernisaatiosta. Intimisoitumisen taustalla on luultavasti kapitalistisen markkinatalouden vahvistuminen ja demokratiakehitys. Modernisaation myötä julkinen on alkanut läpäistä yksityistä ja yksityinen julkista. Internetin käytön yleistyessä kontakti-ilmoituksetkin ovat siirtyneet internetiin. Tämän voi huomata siitä, että esimerkiksi tutkimallani Suomi24-treffipalstalla jo satatuhatta paria on löytänyt toisensa. (<http://treffit.suomi24.fi/site/login>)

Kontakti-ilmoituksia on tutkittu melko runsaasti jo aiemminkin. Annukka Järviluoma (2009) tarkastelee pro gradu -tutkielmassaan kontakti-ilmoitusten kieltä. Hän siis selvittää, millainen tekstilaji kontakti-ilmoitus on. Hän tarkastelee tutkimuksessaan tekstin teemaattista jäsentymistä, käytettyjen adjektiivien semantiikkaa ja ilmoitusten syntaktisia lausetyyppejä. Järviluoman tutkimus eroaa omastani muun muassa siinä, että hänen keräämänsä aineisto on peräisin sanomalehdistä. Henna Pesonen (1995) tutkii pro gradu -tutkielmassaan kontakti-ilmoitusten adjektiiveja. Hänen tutkimuksessaan keskitytään pohtimaan, millaisia adjektiiveja kirjoittajat käyttävät, vaikuttaako sukupuoli tai seksuaalinen suuntautuminen adjektiivien käyttöön ja sitä, mitä käytetyt adjektiivit ilmoitusten laatijoista kertovat. Pesosen lisäksi myös Annikka Viitaniemi (1997) ja Vivikka Monto (2000) ovat tutkineet adjektiiveja kontakti-ilmoituksista.

Huomio on siis kiinnitetty kotimaisissa tutkimuksissa lähinnä kontakti-ilmoitusten adjektiiveihin, kielen sukupuolisuuteen ja rakenteisiin. (Järviluoma 2009: 6–7.) Myös Marja Ylikulju (2003) on tarkastellut seuranhakuilmoituksia. Hän on keskittynyt tutkimukseensa yhdyssanoihin. Pirkko Muikku-Werner on tutkinut kontakti-ilmoituksia hyvin laa-

jasti ja monipuolisesti. Hän sivuaa myös metaforien käyttöä kontakti-ilmoituksissa teoksessaan *Tositarkoituksella. Näkökulmia kontakti-ilmoituksiin* (2009). Lisäksi teoksessa pohditaan muun muassa sitä, vaikuttaako ajankulku ilmoituksiin, onko eri maiden ilmoituksissa samankaltaisuuksia sekä poikkeavatko eri lehtien ilmoitukset toisistaan. (Muikku-Werner 2009: 267–276, 9.) Tuorein kotimainen tutkimus kontakti-ilmoituksista on Tiina Hentilän (2014) tekemä. Siinä huomio on kiinnitetty kontakti-ilmoituksissa esiintyviin adjektiiveihin.

Muun muassa Pesosen (1995) ja Marleyn (2000) tutkimuksissa on havaittu, että miesten tarve herättää huomiota on vähäisempi kuin naisten. Muikku-Wernerin tutkimuksessa (2003) puolestaan miehetkin ovat monisanaisia, joten hänen tutkimuksessaan naiset eivät olekaan ensisijaisesti "myyjän asemassa". Nämä tutkimukset osoittavat sen, että kontakti-ilmoitusten tutkimustulokset eivät ole aina yhtenäisiä, vaikka tutkimukset olisikin toteutettu muutaman vuoden sisällä. (Muikku-Werner 2003: 336.)

Kontakteja haetaan median kautta Intiaa ja Kiinaa myöten (Muikku-Werner 2009: 93). Niinpä myös ulkomaiset kielentutkijat ovat olleet kiinnostuneita tutkimaan kontakti-ilmoituksia. He ovat tarkastelleet ilmoituksia enemmänkin markkinataloudellisesta näkökulmasta, jolla Marleyn (2000: 297–299) mukaan tarkoitetaan sitä, että kontakti-ilmoituksen laatija, eli myyjä, pyrkii löytämään tuotteesta viehättyvän ostajan. Tällöin tärkeintä on voittaa tarjousten välinen kilpailu, johon vaikuttaa ilmoittelun tehokkuus. Lisäksi ulkomaiset tutkijat pyrkivät tutkimuksissaan hahmottamaan arvojen ja ihanteiden muuttumista sekä kullekin ajalle tyypillistä ideaalikumppania (Järviluoma 2009: 6–7). Adjektiivitkin ovat kiinnostaneet ulkomaisia tutkijoita. Esimerkiksi Justine Coupland (1996) on ollut kiinnostunut kontakti-ilmoitusten rakenteesta ja adjektiiveista. Hän on myös kehittänyt kontakti-ilmoitusten prototyypin, jota hän esittelee teoksessaan *Dating advertisements: discourses of the commodified self* (1996). Hänen kehittämiensä prototyyppi eli rakennemallinsa koostuu 1) ilmoituksen laatijasta 2) ilmoituksen kohteesta 3) suhteen tavoitteista 4) kommenteista ja 5) yhteydenottotiedoista.

2.2. Kontakti-ilmoitusten historiaa

Ensimmäinen kontakti-ilmoitus Englannissa on vuodelta 1695 ja Saksassa vuodelta 1738. (Solin 2006: 83). Puolison etsintään ilmoittelun kautta ei suhtauduttu kovin positiivisesti. Eräs nainen Manchesteristä laitettiin hetkeksi jopa mielisairaalaan, kun hän laati kontakti-ilmoituksen. (Muikku-Werner 2002: 209, ks. myös Kern 2001.) Suomessa on jo 1950-luvulla etsitty ihmisiä Henkilökohtaista-palstan eli silloisen "henkilö- ja osoitetiedusteluja" -palstan avulla. Tällöin suurin osa kuitenkin etsi sodan aikana kadonneita läheisiään, mutta myös sotaleskiksi jääneet etsivät uutta kumppania. Lisäksi sotaorpoja sekä sotiin joutuneita lapsia annettiin kyseisen palstan kautta hyviin koteihin. Palsta muuttui kuitenkin vähitellen ystävän ja kumppanin etsintään tarkoitetuksi paikaksi, sillä sodan jälkeen avioliitot alkoivat yleistyä. Eniten arvostettiin kunnollista elämää, perhettä, isänmaata ja kotia. (Lotvonen 1996: 53–62.) Aluksi ilmoitukset jätettiin toimitukseen henkilökohtaisesti, koska kaikki tunsivat pienillä paikkakunnilla toisensa (Muikku-Werner 2009: 37).

Myöhemmin kontakti-ilmoitukset ovat kuitenkin muuttuneet ja monipuolistuneet. 1970-luvulla kahvitteluilmoitusten joukkoon tulivat myös maksullista seuraa tarjoavat ja niitä etsivät ilmoitukset, sillä sukupuolimoraali muuttui. (Lotvonen 1996: 53–62.) Moraali sisältää käsityksiä oikeasta ja väärästä. Sukupuolimoraali on yhteiskunnallinen asia, sillä se sisältää sääntöjä, joita seksuaaliseen käyttäytymiseen liitetään yhteisössä joko ihanteena tai sitovasti. (Kontula 1993: 52–53.) Vielä 1900-luvun alussa laki nimittäin kielsi sukupuolisuhteet eronneilta, leskiltä ja naimattomilta (Muikku-Werner 2009: 37). Seksuaalinen aktiivisuus oli jopa rikos. Kirkko valvoi tämän ihanteen toteuttamista häpeärangaistuksillaan ja siveellisyyskasvatuksellaan. (Kontula–Palosuo 1993: 210.) Muutosten myötä henkilökohtaista-palstoista tulikin yhä suosituimpia. Taustalla vaikuttivat luultavasti myös avioerojen yleistyminen ja muuttoliikkeen kasvu. (Lotvonen 1996: 53–62.)

1990-luvulle tultaessa naisten ja miesten kontakti-ilmoitukset muuttuivat keskenään hyvin samankaltaisiksi, sillä 1990-luvulla naisetkin olivat koulutettuja ja harrastivat yhtä lailla kuin miehetkin. Suomi oli vähitellen siirtynyt yhteiskuntaan, jossa suurin osa työskenteli palvelualoilla maatalouden sijaan. Myös arvot muuttuivat yhteiskunnan muuttumisen myötä. Koska kontakti-ilmoituksissakin on osittain kysymys arvoista, yhteiskunnan muutos vaikutti väistämättä myös niihin. (Lotvonen 1996: 53–62.) Elämäntapojen,

yhteiskunnan rakenteen ja arvojen muuttumisen lisäksi myös matkustelu ja tiedotusvälineiden kautta leviävän tiedon lisääntyminen vaikuttivat sukupuolielämään (Haavio-Mannila 1993: 35). Muutoksista huolimatta 1990-luvun ilmoituksissa oli kuitenkin myös yhteneväisyyksiä 1950-luvun ilmoituksiin, sillä kontakti-ilmoitusten luonnehdinnat ihmisten perushyvistä ominaisuuksista olivat samankaltaisia (Lotvonen 1996: 53–62).

Nykyisin kontakti-ilmoituksia laativat kaikkiin yhteiskuntaluokkiin kuuluvat. Laatijoihin ei enää liitetä negatiivisia ennakkokäsityksiä kuten aiemmin. (Muikku-Werner 2002: 211.) Tähän vaikuttanee Muikku-Wernerin (2009: 30) mukaan luultavasti se, että median lukuisat parisuhteita käsittelevät kirjoitukset ja ohjelmat ovat muokanneet asenteita ilmoittelua kohtaan myönteisemmiksi. Naisten laatimat ilmoitukset miehille osoittavat naisten olevan nykyään aiempaa omavaraisempia ja itsenäisempiä. Miestä ei enää tarvita elättäjäksi, vaan seuraksi. (Muikku-Werner 2003: 342.) Ilmoitukseen vaikuttavat nykyään samat trendit kuin muunlaiseenkin kielenkäyttöön. Niinpä esimerkiksi englannin kielen vaikutus näkyy myös kontakti-ilmoituksissa. (Muikku-Werner 2009: 25.)

3. TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS

3.1. Metaforan määritelmiä

Kielitoimiston sanakirjan mukaan metafora on ”vertaukseen perustuva kielikuva (esim. ilmaukset *tuolin jalka; luonto itkee*).” (Kielitoimiston sanakirja 2016 s.v. *metafora*) **Vertaus** ilmaisee kuvattavasta olennaista asiaa vertaamalla sitä toiseen ilmiöön, kun taas metaforassa yhteys on kiinteämpi: siinä kuva asetetaan vertaamatta kuvattavan tilalle. Kyse onkin erikoislaatuisesta merkityksenvaihtamisesta. Metafora-nimitys on peräisin kreikan sanoista *metá* ja *phérein*, joilla tarkoitetaan ylitse kantamista. Metafora on kielikuva, jossa sanoja käytetään kuvaamaan toista kuin ne tarkoittavat tavanomaisesti. Lisäksi se sisältää usein tunnelatauksen. (Palmgren 1986: 111–113.) Kuten Karjula (1996: 25) toteaa, metaforan käyttöön liittyy kuitenkin aina omat riskinsä. Aina ei voi nimittäin olla varma siitä, päätyykö lukija samaan tulkintaan metaforan käyttäjän kanssa.

Variksen mukaan (1998: 107) asian hahmottamiseen vaikuttaa se, onko metafora jo vaikiintumassa vai onko kyse tavanomaisia ilmaisuja korvaavasta kielikuvasta, kuten esimerkiksi *pimeyden työt*, joilla tarkoitetaan ’varastamista’. Heikommin merkityksiään peittelevät puolestaan metaforat, jotka eivät ole vielä konventionaalistuneita, mutta jotka eivät ole kovin yleisiääkään kielenkäytössä. Tällaisiin kuuluu Variksen mukaan esimerkiksi *vahtoaminen*, jolla tarkoitetaan ’huutamista’. Kuten Kalliokoski (1992: 295) toteaa, metaforan käyttäjä altistaa sanomansa erilaisille tulkinnoille. Metaforan toimivuus riippuu siitä, pystyykö se aktivoimaan lukijan mielessä erilaisia tiedon alueita. Jotta metafora olisi tehokas kontakti-ilmoituksessa, sekä ilmoituksen laatijalla että sen lukijalla tulee olla tarpeeksi yhteistä tietoa.

Metaforan määritelmän vaihtelu näkyy muun muassa metaforateorioiden määrässä. Teoriat eivät kuitenkaan sulje toisiaan pois, vaan ovat lähinnä toisiaan täydentäviä. Ne toimivat siis rinnakkain. Eri teorioissa huomio suunnataan vain metaforan eri puoliin. (Hellsten 1998: 65.) **Korvaamisteoria** (substituutioteoria) on yleisin metaforakäsitys. Sen mukaan metaforassa ilmaus on asetettu toisen tilalle, korvattu toisella. Aristoteleen Runousopissa esittämä metaforan määritelmä on korvaamisteorian mukainen. Korvaamisteoria toimii

kahdensuuntaisesti, sillä metafora korvaa kirjaimellisen merkityksen, mutta toisaalta metaforan merkitys voidaan sanoa myös kirjaimellisesti. (Black 1976: 31–34.)

Vertaamisteorian mukaisesti metaforalla tarkoitetaan kielikuvaa, jossa kuvattavan ja kuvan yhteys on *kuin*-vertausta kiinteämpi (Palmgren 1986: 112). Black (1976: 35) nimittää metaforan vertaamisteoriaksi teoriaa, joka voidaan nähdä korvaamisteorian alalajina. Siinä metafora nähdään lyhennettynä vertauksena, jossa ei ole mukana vertailusanaa (Pääkkönen–Varis 2000: 71). Vertaamisteorialla voidaan tarkentaa korvaamisteoriaa ja päinvastoin korvaamisteorialla vertaamisteoriaa. Elovaara (1992: 34) pyrkii teoksessaan *Olen tyhjä huone – sanataiteen metaforista ja symboleista* tarkastelemaan eri teorioiden yhtymäkohtia ja eroja sekä yrittää sovittaa teorioita toisiinsa. **Vuorovaikutusteorian** näkemyksen mukaan metafora ei ole ainoastaan tehokeino, joka lisätään kirjoitukseen tai puheeseen. Siinä koko ajattelu nähdään metaforisena. Vuorovaikutusteorian mukaan jokin on aina suhteessa johonkin, jostain näkökulmasta tarkasteltuna. Metaforaa ei tällöin voida muuntaa kirjaimellisiksi ilmaisuiksi, koska metaforinen merkitys syntyy kontekstien välisestä vuorovaikutuksesta. (Johnson 1981: 18–19.)

Metaforalla on neljä erilaista analogiatyyppiä: 1) elollinen – eloton: metafora kuvaa elotonta elollisen käsittein. Tämän tyyppinen metafora on hyvin yleinen. 2) eloton – elollinen: elollisesta käytetään elottoman käsitteitä. 3) elollinen – elollinen: elollista luonnehditaan toisen elollisen käsittein, esim. *Hän on hiiri*. 4) eloton – eloton: elotonta voidaan luonnehtia toisen elottoman käsittein. Esim. *kyynelhelmet*. (Palmgren 1986: 112–113.) Kun halutaan puhua asioista, joille ei ole kielessä ennestään käsitteitä, tarvitaan metaforaa. Asioille annetaan nimet, joilla on tuttu sisältö, mutta joiden merkitys uudessa kontekstissa laajenee. Metaforien avulla voidaan koetella kielen rajoja. (Haapala 2003: 55.) Muikku-Wernerin (2009: 216) mukaan kontakti-ilmoituksissa onkin helpompaa käyttää kiertoilmauksia kuin asioiden oikeita nimiä.

Aineistoni perusteella kontakti-ilmoitusten kieli on hyvin metaforista. Metaforan käsite on tunnettu vuosituhansien ajan, sillä jo Aristoteles on määritellyt metaforan käsitteen. Aristoteleen mukaan metafora syntyy silloin, kun asia nimetään jollekin muulle kuuluvalla nimellä. Merkitys siirtyy siis asialta, esineeltä tai oliolta toiselle. Tämä siirtyminen voi tapahtua ”yleisestä erityiseen, erityisestä yleiseen, erityisestä erityiseen tai analogian

kautta" (Aristoteleen Runousoppi: 55.) Metaforaa on nimitetty myös vertaukseksi ilman *kuin*-sanaa (Onikki-Rantajääskö 2008: 50).

Lauseella ”*Merja on hiiri*” ei tarkoiteta, että Merja olisi hiiri eläimenä. Lauseen *hiiri* on tässä kontekstissa metafora hiljaiselle, aralle ja pienelle ihmiselle, joka voi olla melko huomaamatonkin. Tällöin on Mauno Kosken mukaan kyse evaluoinnista eli arvottamisesta. Metaforat ovatkin joko affektiivisiä tai affektittomia. Affektiivisillä metaforilla arvotetaan jonkin asian ominaisuuksia. Affektittomat metaforat eivät ole arvottavia, vaan ne ovat useimmiten termin luonteisia elottomien esineiden nimiä, kuten esimerkiksi *pöydänjalka*. (Koski 1992: 21.) Kieli on täynnä tällaisia kuolleita metaforia. Edellä mainitsemassani *pöydänjalassa* on tuskin mitään metaforista. Metafora onkin tuonut sanastoon monimerkityksisyyttä, **polysemiaa**. Jalka voi nimittäin olla niin ihmisellä, lampulla kuin pöydälläkin. (Onikki-Rantajääskö 2008: 51.) Metaforassa sanan merkitys voi laajentua koskemaan mitä ilmiötä tahansa, jolla on jotain yhteneväisyyttä alkuperäisen käsitteen kanssa. Yhtäläinen aines (*tertium comparationis*) voi koskea niin toimintaa, ulkonäköä, ääniä kuin ominaisuuttakin. (Itkonen 1966: 379.)

Metafora koskee sanaston lisäksi myös kielen rakenteita. Samoja rakenteita käytetään niin abstrakteja kuin konkreettisiakin asioita kuvattaessa. Merkityksiä voidaan ilmaista rajattomasti, kun rakenteet eivät rajoitu vain konkreettisuuteen. Olotilan ja sen muutoksen ilmaisemiseen käytetään siis samoja paikallissijoja kuin konkreettisista asioista puhuttaessa. Tällöin voidaan siis sanoa, että ihminen on *suutuksissa* tai pääsee eroon ikävistä *ajatuksista*. (Onikki-Rantajääskö 2008: 52.)

Metaforan avulla kaksi käsitteistyksen alaa kytkeytyvät toisiinsa siten, että niistä tulee rakenteellisesti samankaltaisia. Lakoffin (1980: 39, 51, 54, 65) kehrittelemän **invarianssihypooteesin** mukaan se osa lähdealueen rakennetta, jota metaforinen siirtymä koskee, säilyttää kognitiivisen topologiansa. Se siis säilyttää mielikuvaskemaattisen asemansa. Invarianssihypooteesin ansiosta ainakin osaa abstraktista ajattelusta voidaan pitää metaforisena versiona spatiaalisesta päättelystä. Spatiaalinen päättely nimittäin pohjautuu myös mielikuvaskemojen topologiseen rakenteeseen. Abstraktin päättelyn metaforisuus toteutuu muun muassa silloin, kun metaforisina esimerkiksi käsitteet tila, aika, muutos ja toiminta.

Metafora ei ole siis pelkästään taiteellisen kielen ominaisuus, sillä metaforisia ilmauksia syntyy jatkuvasti myös arkipuheeseen. Ei ole yhtä ainoaa keinoa ilmaista ilmauksen sisältöä. Tulkinnassa täytyy huomioida aina myös puhetilanne ja kulttuurikonteksti. (Varis 1998: 106.) Metaforien valintaan ja ominaisuuksien painottamiseen vaikuttavatkin oman yhteisön arvot sekä yksilön henkilökohtaiset mielipiteet (Lakoff–Johnson 1980: 23). Metaforat eivät kerro kaikkea puheena olevasta asiasta. Siinä piileekin metaforan tehokkuus. Metaforat korostavat käsitteistä vain tiettyjä puolia piilotellen samaan aikaan toisia. Niinpä ne myös ohjaavat todellisuudesta saamiamme käsityksiä ja ajatteluumme. (Haavisto 1998: 7.) Leechin (1969: 151) luoma semanttinen kaava metaforalle:

X on ikään kuin Y, suhteessa Z.

Kaavassa X edustaa kategoriala ja Y sitä kategoriala, johon tätä verrataan. Z puolestaan kuvaa sitä, millaisten ominaisuuksien tai piirteiden perusteella vertaus tapahtuu. Esimerkiksi metaforassa *sinä olet timanttini* X on *sinä* ja Y on *timantti*. Z puolestaan kertoo, millaisten ominaisuuksien perusteella vertaaminen tehdään eli millaisia piirteitä toisesta käsitteestä liitetään toiseen käsitteeseen. (Koski 1992: 13–15.)

Metaforia on tutkittu paljon. Kontakti-ilmoituksia ei kuitenkaan ole tutkittu aiemmin metaforien kannalta. Varja Arola (1998) tarkastelee pro gradu -tutkielmassaan Tuulilasi-lehdessä esiintyviä autometforia. Hänen tutkimuksensa teoriataustana on Lakoffin ja Johnsonin metaforateoria. Hänen tutkimuksensa osoittaa, että Tuulilasi-lehdessä luodaan autoista mielenkiintoinen, jopa inhimillinen kuva. Näin autosta tehdään kiehtova kohde, joka voi vaikuttaa esimerkiksi ostopäätökseen. Tutta Manninen (1999) tutkii pro gradu -tutkielmassaan Kaleva-lehden talousuutisten metaforia. Aineisto koostuu 160:stä Kalevassa syksyllä 1998 ilmestyneestä talousuutisesta, joista analysoitavaksi on otettu yhteensä 500 erilaista metaforaa. Tässäkin tutkimuksessa hyödynnetään George Lakoffin ja hänen lähipiirinsä metaforateoriaa.

Hannele Karjula (1996) tarkastelee pro gradu -tutkielmassaan Kaleva-lehden politiikan uutisten metaforia. Tutkimus on lähinnä kriittistä uutisanalyysia. Tutkittavana ovat yhtä aikaa sekä toimittajien että heidän siteeraamiensa vaikuttajien metaforat. Aineistossa on yhteensä 152 uutista vuosilta 1994–1995. Erillisiä metaforia on yhteensä 1 200. Terhi

Liimatta (2006) tutkii pro gradu -tutkielmassaan sellaisia nuorten kirjoissa esiintyviä metaforia, jotka ilmaisevat vihaa tai rakkautta ja liittyvät kehoon. Tutkielman lähtökohtana on kognitiivinen metaforateoria, joka on luonteeltaan induktiivinen. Aineisto on kerätty yhteensä 22:sta nuorten kirjasta, ja tutkimusaineistossa on yhteensä 34 vihaa ilmaisevaa ja 136 rakkautta ilmaisevaa metaforaa. Vihaa ilmaisevia metaforia on tutkimuksessa siis huomattavasti rakkautta ilmaisevia vähemmän. Tutkimus antaa kuitenkin kuvan siitä, millaisiin kehonosiin rakkaus ja viha useimmiten liitetään metaforien avulla.

Sami Lopakka (2001) tarkastelee pro gradu -tutkielmassaan kuolinilmoitusten metaforia. Hänen tekstuaalinen analyysinsä kohdistuu niissä esiintyviin perusmetaforiin, merkityssuhteisiin ja makropropositioihin. Hänen aineistonsa koostuu 1 504:sta vuonna 1999 Kalevassa julkaistusta ilmoituksesta. Niissä on yhteensä 2 925 metaforaa. Samoin kuin omassani ja monessa muussakin tutkimuksessa, siinä on hyödynnetty Lakoffin ja Johnsonin (1980) kognitiivista metaforateoriaa. Hänen tutkimuksensa osoittaa, että kuolema on niin moniulotteinen asia, ettei sitä pystytä selittämään yksittäisen metaforan, teeman tai edes kokonaisen ajatusmallinkaan avulla. Hanna-Leena Pirttiojan (2008) pro gradu -tutkielmassa tarkastellaan Sport-lehdessä esiintyviä metaforia. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaista kuvaa lehti välittää lukijoilleen suhtautumisestaan hyvinvointiin liittyviin asioihin. Hänen tutkimusaineistossaan on yhteensä 442 erillistä metaforaa.

Laura Mahkosen (2011) pro gradu -tutkielma eroaa edellä mainitsemistani tutkimuksista, sillä siinä on keskitytty tarkastelemaan metaforien alalajiin kuuluvia personifikaatioita. Tutkimusaineisto koostuu 33:sta Tabermannin runosta, joista on poimittu yhteensä 688 personifikaatiota. Tutkimuksessa on kuitenkin hyödynnetty kognitiivista metaforateoriaa personifikaation teorian ohella. Markku Varis (1998) tutkii väitöskirjassaan kiertoilmausten muodostamista ja niiden funktioita nykysuomessa. Metafora on yksi hänen tutkimistaan näkökulmista, joten se sivuaa jonkin verran metaforatutkimusta. Hänen tutkimusaineistonsa koostuu monipuolisesta kokoelmasta nykysuomen tekstilajeja ja tekstejä, joten tutkimus antaa kattavan kuvan yleiskielemme variaatioista. Edellä mainitut tutkimukset eroavat omastani kuitenkin aineiston suhteen, sillä kyseisissä tutkimuksissa on keskitytty lehdissä, lyriikassa tai kirjallisuudessa esiintyviin metaforiin. Oma tutkimusaineistoni on puolestaan peräisin internetistä. Ilmoitukset ovat tavallisten ihmisten kirjoittamia, niitä eivät ole kirjoittaneet lyyrikot, toimittajat tai kirjailijat.

3.2. Kognitiivisen kielitieteen metaforateoria

Tutkin metaforia George Lakoffin ja hänen lähipiirinsä kehittämään kognitiiviseen metaforateoriaan tukeutuen. Heidän teoriansa mukaan koko ihmisen arkiajattelu perustuu metaforiin. Se on niin kielen kuin mielenkin tasolla tapahtuvaa asioiden yhdistelyä. Metaforat kuuluvat siten jokapäiväiseen kielenkäyttöön. Ymmärrämme hankalasti käsitettävät asiat helpommin yksinkertaisten asioiden avulla. Jotkin käsitteet siis kuvataan ja ymmärretään toisten käsitteiden kautta. (Lakoff–Johnson 1980: 3–9.) Kognitiivisen kielitieteen metaforateoria on saanut kuitenkin myös kritiikkiä laaja-alaisuudestaan. Ongelmana on nimittäin se, että metafora uhkaa menettää merkityksensä, jos lähes kaikki asiat ympärillämme nähdään metaforisina. (Onikki 1992: 35.)

Jotta metafora olisi mahdollinen, on sen kohteen ja lähteen oltava kuitenkin samankaltaisia (Arola 1996: 70). Konventionaaliset eli vakiintuneetkin metaforat voivat uudistua, sillä Lakoffin ja Johnsonin (1980: 53) mukaan uusi metafora voi laajentaa perustason metaforaa uudella tavalla. Se voi joko hyödyntää aiemman perusmetaforan käyttämätöntä osaa tai luoda täysin uudenlaisia metaforia.

Metaforia käsiteltäessä tärkeitä ovat käsitteet **lähde** (source) ja **kohde** (target) (Lakoff–Johnson 1980: 12–13). Lähde kertoo, millaisesta aihepiiristä kuvailmaus löytyy. Metaforan kohteeseen siirretään siis uusia piirteitä metaforan lähdealueesta. Esimerkissä *sinä olet elämäni* kohteena on *sinä* ja lähteenä *elämä*. Kohteeseen siirretään siis sellaisia piirteitä, jotka eivät normaalisti kuulu siihen. (Lakoff–Turner 1989: 203, Leech 1969: 151.) Kohdealue on siis useimmiten lähdealuetta abstraktimpi. Sitä kuvataan konkreettisemmän lähdealueen ilmauksiin tukeutuen. (Onikki–Rantajääskö 2008: 53.)

Skeema on tärkeä käsite kognitiivisessa metaforateoriassa. Se tarkoittaa abstraktia tietorakennetta, jossa tietyn asian eri osien järjestys on kuvautuneena. Skeeman tehtävänä on jäsentää kokemusta siten, että se tekee uudet kokemukset ymmärrettäviksi. Ymmärrettävyys syntyy siitä, kun uudet kokemukset jäsennetään vanhojen skeemojen mukaan. (Onikki 1994: 80.) Lakoffin ja hänen lähipiirinsä (1987: 267) mukaan mielikuvaskemat muodostuvat kehollisen kokemuksen seurauksena.

Personifikaatio on ontologisen metaforan ilmentymä (Lakoff–Johnson 1980: 33). Tällä tarkoitetaan sitä, että jokin eloton elollistetaan. Personoinnissa elottomat oliot voivat toimia ja tuntea samalla tavoin kuin ihminen. (Palmgren 1986: 119.) Personifikaatiolla, kuten metaforilla yleensäkin, vedotaan myös tahtoon, tunteeseen tai järkeen. Silloin sen ensisijainen tehtävä on vaikuttaa vastaanottajaan ja saada tämä käyttäytymään halutulla tavalla. (Lappalainen–Rautakorpi 1998: 101.)

Lakoffin (1987: 84–85) mukaan **metonymiassa** kohdekäsite ja sitä edustava käsite kuuluvat samaan käsiterakenteeseen. Metonymia on kontekstissaan usein käyttökelpoisempi kuin kohdekäsitteensä. Lakoff ja Johnson (1980: 36–39) näkevät metonymian tehtävän ensi sijassa referentiaalisena, eli se sallii toisen käsitteen käytön toisen edustajana. Siinä kokonaisuuden osa korostaa jotain osaa käsitteestä jättäen muut piirteet taustalle. Metonymia toimii siis osin samoin kuin metafora. Metonymia vain keskittyy tarkemmin kohteensa johonkin puoleen. Se eroaa metaforasta siten, että se koskee yhden asian sisäisiä suhteita, kun taas metaforaa käytetään yhden asian selittämiseen toisen asian termin. Metonymia voi olla metaforan osana nimeämällä joko metaforan lähde- tai kohdealueen. (Lakoff–Turner 1989: 103–104.) Palmgrenin (1986: 115) mainitsema puhekielinen esimerkki ”luen Kiveä” on metonymia, jolla tarkoitetaan sitä, että henkilö lukee Aleksis Kiven teosta.

Synekdokee antaa käsitteelle joko tavallista suppeamman tai laajemman merkityksen. Synekdokeessa yksilöä voidaan ilmaista ryhmällä tai jotain asiaa sen yhdellä osalla. Useimmiten synekdokeessa käytetään jälkimmäistä, eli asiaa ilmaistaan sen osalla. (Palmgren 1986: 116.) Kun esimerkiksi Suomen jääkiekkjoukkue voittaa kultaa, puhutaan usein suomalaisten voittaneen, vaikka todellisuudessa vain itse joukkue voittaa. Metonymia ja synekdokee ovat metaforasta eronneita kuvailmaisuja. Ne muistuttavat toisiaan ja rakentuvat samalla periaatteella, mutta ne ovat erikoistuneet omanlaisiksi kuvatyypeiksi. (Palmgren 1986: 116.)

Joskus metafora voi myös epäonnistua. Tällöin houkuttelevaksi tarkoitettu teksti kääntyy itseään vastaan. Se voi esimerkiksi olla epäselvä tai tarkoittaa negatiivista, vaikka positiivinen tarkoitus olisi ollut tavoitteena. Tällöin ihmisten mielissä syntyykin ristiriitaisia mielle yhtymiä. Näin voi käydä, jos sanonta jää lukijalle vieraaksi tai sitä ei ymmärretä oikein. (Lappalainen–Rautakorpi 1998: 107.)

4. METAFORAT KONTAKTI-ILMOITUKSISSA

4.1. Metaforien lähdealueiden aihepiirit

Selvitän, millaisia lähdealueen aihepiirejä kontakti-ilmoituksissa nostetaan esille. Kontakti-ilmoituksilla näyttäisi olevan eri funktioita, sillä kumppanin saatetaan toivoa olevan elämää tasapainottava tai elämän matkan jakaja. Erilaiset lähestymistavat kuvastavat ilmoituksen laatijan suhtautumista itseensä. Lähinnä olen keskittynyt hallitseviin teemoihin, joten muut-ryhmässä on vähemmän esiintyviä aihepiirejä. Ryhmittelyn olen tehnyt sillä perusteella, mitä aihepiirejä kontakti-ilmoituksissa liitetään ilmoituksen laatijaan tai hänen elinympäristöönsä. Olen jaotellut aineistoni metaforat aihepiirien mukaan, jotta saisin selville, minkä elämänalueen sanastosta kontakti-ilmoitusten laatijat ovat muodostaneet metaforia. Yhteensä minulla on metaforille yhdeksän aihepiiriä, kun mukaan lasketaan myös muut-kohta. Muut-luokkaan sijoitin aihepiirit, joista ei ollut kuin yksi esimerkki kustakin. Tämän tein siksi, ettei olisi ollut mielekäästä tehdä yhden esimerkin pohjalta aihepiiriä. Muut-ryhmään olen sijoittanut myös sellaiset metaforat, joita ei voi selkeästi sijoittaa minkään muun yläkäsitteen alle.

Jaotteluni perustana käytän Lakoffin ja hänen lähipiirinsä listausta luonnollisten kokemusten alueista, jotka liittyvät jokaisen ihmisen kokemuksiin ympäröivästä maailmasta. Luonnollisen kokemuksen alueet ovat jäsentyneet riittävän selkeästi. Ruumiin tuottamat kokemukset ja kanssakäyminen fyysisen ympäristön kanssa perustuvat ihmisen kokemuksiin ja havaintoihin. Käsitteiden ymmärtäminen on helpompaa, kun sen voi yhdistää johonkin sellaiseen, mistä jokaisella on henkilökohtaisia kokemuksia. Luonnolliset kokemukset voivatkin olla peräisin ruumiin tuottamista kokemuksista (tunteet, havainnot), kanssakäymisestä ympäristön kanssa (syöminen, liikkuminen) tai vuorovaikutuksesta muiden ihmisten kanssa (politiikka, uskonto, talous, sosiaaliset suhteet). Tällaisia luonnollisia kokemuksia eivät kuvaa tarpeeksi hyvin abstraktit käsitteet, kuten aika, terveys, valta, rakkaus, työvoima tai väittely. (Lakoff–Johnson 1980: 117–119.)

Kieli on ihmisen tarpeiden muokkaama työkalu, jonka avulla jäsennetään todellisuutta ja kommunikoidaan muiden ihmisten kanssa (Leino 1993: 15–16). Kuten Kövecses (1995: 181–182) toteaa, fyysisellä kokemuksella on suuri merkitys käsitteistyksen kannalta. Olen jaotellut aineistoni metaforien aihepiirit kymmeneen seuraavaan ryhmään: kulttuuri

ja harrastukset (johon kuuluvat pelit, uskonto, ajankäyttö ja teatteri), liikkuminen ja liikenne, ihmisen arkielämä ja työnteko (johon sisältyvät kaupankäynti, maatalous ja ruoka), väkivalta, rakennelmat (johon lukeutuvat koneet, rakennukset ja esineet), luonto (joka sisältää eläimet, kasvit, luonnonilmiöt, taivaankappaleet, tulen sekä sään), korjaaminen, ihminen (joka käsittää myös sairaudet, vaatetuksen ja koulunkäynnin) ja muut. Jaotteluni perustana ovat aineistossani ilmenevien metaforien aihepiirit. Ongelmallista aihepiirien jaottelussa on se, että sama metafora voi kuulua yhtä aikaa kahteen eri aihealueeseen. Olen kuitenkin valinnut jommankumman sen perusteella, kumpi aihepiiri toimii mielestäni hallitsevampana kyseisessä metaforassa.

4.1.1. Kulttuuri ja harrastukset

Kulttuuriin ja harrastuksiin liitän myös pelit, uskonnon ja teatterin. Aineistossani on kaikkiaan 77 tämän aihealueen metaforaa. Eniten niitä käyttävät naiset, joiden ilmoituksissa kulttuuriin ja harrastuksiin liittyviä metaforia on 25. Toiseksi eniten niitä on keski-ikäisten miesten ilmoituksissa, joissa niitä on 22. Nuorten miesten ilmoituksissa niitä on 16 ja keski-ikäisten naisten ilmoituksissa 14, eli vähiten. Esimerkissä (2) aihealueena toimii kulttuuri. Kontakti-ilmoitusten lähdealueina toimivat usein harrastukset. Etenkin autoilu on suosittu aihepiiri kontakti-ilmoituksissa. Esimerkit (2)–(5) liittyvät kulttuuriin, harrastuksiin ja peleihin.

- (2) *Etenkin kulttuuri **on antanut** minulle uudenlaisia näkökulmia elämään.* (NN9)
- (3) *Kesällä tykkään käydä autotapahtumissa, tykkään puhua autoista ja ollut aina kiinnostunut, joten kai sen voi **lukea** harrastukseksi.* (NM33)
- (4) *Autokin löytyy ja senkin **kanssa** tulee joskus rassattua.* (NM11)
- (5) *En halua loukata ihmisiä tarkoituksella, enkä pelaa **ihmissuhdepelejä**.* (KM10)

Uskonto näkyy eniten kontakti-ilmoituksissa *sieluun* liittyvinä ilmauksina. Monien uskontojen käsityksen mukaan sielu nähdään itsenäisenä olentona, jonka olemassaolo jatkuu kuoleman jälkeen (PS 2004 s.v. *sielu*). Uskonto kuuluu monien ihmisten jokapäiväiseen elämään, onhan erilaisia uskontoja ollut olemassa jo tuhansien vuosien ajan. Myös teatteri on melko yleinen aihepiiri kontakti-ilmoituksissa. Tämä on luultavasti seurausta

siitä, että *draamat* liitetään usein kolmansiin osapuoliin, joita etenkin parisuhteissa voi ajoittain olla. Esimerkeissä (6)–(9) aihepiireinä toimivat uskonto ja teatteri.

- (6) *Ymmärrän paljon enemmän käyttöjärjestelmien **sielunelämästä** kuin moottorien iskuilavuuksista.* (NM8)
- (7) ***Uskontoja** ja niiden **jumalia** en tarvitse enkä **käytä**.* (KM11)
- (8) *Harvasanainen voi mies aluksi olla itse mutta varaudu **syviin henkeihin** kommentteihin ja älykkäisiin keskusteluihin.* (NM9)
- (9) *Minua ei kiinnosta seikkailut, eikä liiat **draamat**.* (KM10)

4.1.2. Fyysiset suunnat

Fyysisten suuntien avulla jokin hahmotetaan joko horisontaalisen tai vertikaalisen sijainnin perusteella. Fyysisiin suuntiin kuuluvat muun muassa suuntametaforat ylhäällä–alhaalla ja edessä–takana. Aineistossani on yhteensä 37 fyysisten suuntien aihepiiristä muodostettua metaforaa. Keski-ikäisillä naisilla niitä on ilmoituksissaan yhteensä 13, joten he käyttävät niitä aineistossani eniten. Toiseksi eniten niitä on miehillä, jotka käyttävät niitä kymmenessä metaforassa. Nuoret miehet ja naiset käyttävät fyysisten suuntien aihepiiristä muodostettuja metaforia seitsemässä metaforassa. Esimerkeissä (10) ja (11) hyvä on ylhäällä. Esimerkeissä (12) ja (13) elämä on edessä.

- (10) *Meikä diggaa Suomen luonnosta, pyöräilystä, liikkumisesta, itsensä **ylittämisestä**, naurusta, huonosta huumorista, verbaalisesti lahjakkaista ihmisistä (niitä myös salaa kadehdin), sanavalmiudesta, hymystä, pitkistä miehistä, positiivisuudesta, elämänhalusta, innokkuudesta, uuden oppimisesta ja ihmisistä.* (NN36)
- (11) *Hauskanpidon jalo taito on hanskassa, niin humalatilassa kuin selvinpäinkin, mutta pystyn myös **pitämään yllä** keskustelua erilaisin murahduksin ja nyökkäyskuvioidin, jos tarve niin vaatii.* (KM35)
- (12) *- - eikä voi tietää, mitä edessäpäin on, ellei ole rohkeutta mennä **eteenpäin** minä tulen puolitiehen vastaan.* (KN2)
- (13) ***Edessä** hienoja vuosia kanssasi.* (KM7)

4.1.3. Liikkuminen ja liikenne

Matkustamista ja liikkumista kuvaavia metaforia on aineistossani 82. Keski-ikäisten miesten ilmoituksissa on liikkumiseen liittyviä metaforia eniten, sillä niitä on yhteensä 26. Keski-ikäisten naisten ilmoituksissa niitä on toiseksi eniten, 20. Nuoret miehet käyttävät niitä aineistossaan 19 kertaa ja nuoret naiset vähiten, 17 kertaa. Ihmiset liikkuvat päivittäin paikasta toiseen, joten on luonnollista, että liikkuminen on yksi aihepiiri, jonka pohjalta metaforia muodostetaan. Esimerkeissä (10)–(11) on metaforia, joissa aihepiireinä toimivat liikkuminen tai liikenne tavalla tai toisella. Niissä liikkumista kuvataan muun muassa matkan, etenemisen ja liikenteen termein.

- (14) ***Matkan varrella** kun sitä tuppaa minä, sinä ja ympyrän muuttumaan niin paljon, ettei enää tiedä mistä on **lähtenyt** ja onko sitä **edennyt** mihinkään.* (KM11)
- (15) *- - korvat ovat aina auki kuulemaan **matkatoverin** tarinoita **elämän tieltä** olivat ne miten arkisia tahansa.* (NM9)
- (16) *Olen avoimin mielin **liikenteessä** ja uusiin ihmisiin on aina kiva tutustua.* (NM25)
- (17) *Harrastukseni **liikkuvat** laajalla alueella - - ja aina mahtunee joku uusikin positiivinen asia mukaan.* (KM4)

4.1.4. Ihmisen arkielämä ja työnteko

Työntekoon ja ihmisen arkielämään liittyviä metaforia on aineistossani yhteensä 45. Keski-ikäisten miesten ilmoituksissa niitä on eniten, sillä niissä metaforat pohjautuvat arkielämään ja työntekoon 16 metaforassa. Toiseksi eniten niitä on keski-ikäisten naisten ilmoituksissa, joissa niitä on 14. Nuorten naisten ilmoituksissa niitä on kahdeksan. Miesten ilmoituksissa niitä on vähiten, sillä niissä niitä on vain kuusi.

Ihmisen arkielämään liittyvät metaforat ovat yleisiä, sillä ne tulevat suoraan ihmisten kokemusmaailmasta. Olen katsonut ihmisen arkielämään ja työntekoon kuuluviksi myös kaupankäynnin, maatalouden ja ruoan, sillä ne liittyvät mielestäni läheisesti ihmisen arkielämään. Esimerkeissä (18) ja (19) aihepiirinä on työelämä. Koska kontakti-ilmoitusten avulla pyritään löytämään itselle kumppani, täytyy itsestään kirjoittaa mahdollisimman

houkuttelevaan sävyyn. Niinpä monissa ilmoituksissa käytetään kaupankäynnin aihepiiriin kuuluvaa sanastoa ja niistä muodostettuja metaforia, kuten esimerkit (20) ja (21) osoittavat.

- (18) *En ole silti mikään **työnarkomaani**, eikä ne asiat seuraa minua kotiin asti.* (NM27)
 (19) *Välillä on kiva käydä jopa täälläkin aikansa kuluttamassa, ainakin kun **duunit rupeaa tökkimään**, joskus myös muulloin.* (KM9)
 (20) *Kuvaa en tähän laita, koska en halua **mainostaa** itseäni kuvalla.* (NM13)
 (21) *En etsi elämäkumppania vaan suhdetta, joka olisi luottamuksellinen **KAHDEN KAUPPA**.* (KN6)

Esimerkeissä (22)–(24) aihepiirinä on maaseutu. Niissä maaseutu toimii lähdealueena monin eri tavoin, sillä esimerkissä (22) maaseutu nähdään *kasvattajana*, mutta esimerkiksi (23) puolestaan huumoria *viljellään* eli levitetään. Aiemmin vallinnut maatalouskulttuuri on siis vielä eloisa eri metaforissa, vaikka se muutoin onkin osittain jo kadonnut. Yhtenä aihepiirinä esiintyy myös ruoka. Ruoka on ihmiselle välttämätöntä, joten aihepiirinä se on hyvin yleinen. Se on elossa pysymisen ehto, mutta samalla se tuottaa myös nautintoa. Esimerkeissä (24) ja (25) aihepiirinä on ruoka.

- (22) *Olen **maaseudun kasvatti**, joten joudun jatkuvasti ihmettelemään ihmisten (varsinkin naisten!) ajatusmaailmoja vaikka en nytkään asu isolla paikkakunnalla.* (NN15)
 (23) *- - etenkin sellainen sarkastinen huumori on lähellä sitämitä ympärilläni **viljelen**, työskentely nuorten/nuorten aikuisten parissa pitää omankin mielen nuorena ja keksinkin mielelläni pieniä kepposia itseni ja muiden päivän piristykseksi.* (KM26)
 (24) *Maalla kasvanut nuori nainen, **sydän** on ikuisesti **maalla**, joten osaan siis kuvitella itseni "emännäksi", vaikka ei mua kovin moni ulkonäöllisesti sinne ehkä ihan heti luokittelisi.* (NN2)
 (25) *- - toisen ilo on parasta **ruokaa**.* (KN22)
 (26) *Ps mutta kyllä kiva seura lämpöisessä ja lasiviiniä kynttilänvalossa on myös poikaa eli kyllä kotiillatkin **maistuu**.* (KM5)

4.1.5. Väki­valta

Kontak­ti-ilmoi­tuksissa elämä koetaan melko usein väki­valtaiseksi. Väki­valtaan liittyviä metaforia on aineis­to­ssani 17. Eniten niitä on nuorten miesten ilmoi­tuksissa, joissa niitä on kuusi. Toiseksi eniten niitä on keski-ikäisten ilmoi­tuksissa, joissa niitä on molemmissa viisi. Vähiten niitä on nuorten naisten ilmoi­tuksissa, joissa niitä on vain yksi. Elämän aikana tapahtuu iloisten asioiden lisäksi myös ikäviä asioita, joten elämän kolhminen on osuva tapa kuvata elämässä tapahtuneita negatiivisia tapahtumia. Esimerkeissä (27) ja (28) aihepiireinä on väki­valta:

- (27) *Jos sinua ei haittaa ikäni tuomat runnut, **kuhmut**, vanteet,**kolhut**, arvet... roikkuvat tissit, selluliitti, äkäpussinluonne, helisevä nauru ja mustaakin mustempi huumorintaju..sil­loin voisinko olla hän?* (KN31)
- (28) ***Elämän kolhima** "mörri­möyky" vailla päivän­sädet­tä, joka kirkastaisi syyspäivän.* (KM34)

4.1.6. Rakennelmat

Rakennelmiin liittyviä metaforia on aineis­to­ssani 191. Ne ovatkin yksi suurimpia aihepiirejä aineis­to­ssani. Eniten rakennelmiin liittyviä metaforia käyttävät nuoret miehet, joilla niitä on ilmoi­tuksissaan yhteensä 50. Toiseksi eniten rakennelmiin liittyviä metaforia käyttävät keski-ikäiset naiset, joilla niitä on ilmoi­tuksissaan 48. Nuorten naisten ilmoi­tuksissa niitä on 47 ja keski-ikäisten miesten ilmoi­tuksissa 46, joten hajonta eri ryhmien ja sukupuolten välillä ei ole suuri.

Rakennelmiksi olen katsonut rakennukset, esineet, koneet sekä niiden toiminnan. Ilmoi­tuksen laatija saattaa kuvata itseään tai elämäänsä verraten sitä rakennukseen, sillä ne liittyvät jokapäiväiseen elämäämme. Ihminen on nimittäin jatkuvasti rakennuksissa. Kodit ovat rakennuksia samaan tapaan kuin koulut, kaupungit, päiväkodit ja kirjastotkin. Tällaisten tut­tujen käsitteiden avulla voidaan kuvata vaikeasti hahmotettavia, abstrakteja asioita helpommin. Rakennuksista tutut osat kuten *julkisivu*, *varustelu* tai *tolpat* ovat rakennusten osia, joilla itseä voi kuvailla konkreettisemmin kuin abstrakteilla käsitteillä. Esimerkeissä (29)–(31) ilmoi­tuksen laatijat vertaavat itseään rakennukseen.

- (29) *Nyt tapaturman seurauksena **julkisivu** on uudessa uskossa ja restaurointi menossa.* (KN18)
- (30) *Olen siis hyvällä kropalla, huumorintajulla ja itseluottamuksella **varustettu** nuorimies.* (NM20)
- (31) *Tulevan työni lisäksi intohimona on jalkapallo, jonka pelaamisen varmaankin lopetan sitten kun en enää **tolpillani** pysy.* (NM21)

4.1.7. Luonto

Yhtenä lähdealueiden aihepiirinä on luonto. Niissä ihmistä kuvataan usein luontoon liittyvin sanoin. Luontoon liittyviä metaforia on aineistoissani yhteensä 29. Eniten luontometaforia kontakti-ilmoituksissa käyttävät keski-ikäiset naiset. Heidän ilmoituksissaan niitä oli yhteensä 15, kun taas keski-ikäisillä miehillä luontometaforia oli seitsemän, nuorilla miehillä kuusi, ja nuorilla naisilla vain yksi. Luontometaforien yleisyys kertoo mitä ilmeisimmin ihmisen läheisestä suhteesta luontoon. Aivan kuten Harvilahtikin (1992: 259) toteaa, luontoa edustavat tavallisesti kasvit, linnut, puut tai jokin luonnonilmiö. Olen katsonut tähän ryhmään kuuluvaksi Harvilahden mainitsemat asiat, mutta lisäksi olen ottanut kyseiseen ryhmään mukaan myös eläimet, sään, tulen ja taivaankappaleet. Seuraavissa esimerkeissä on niin taivaankappaleita, kasveja kuin eläimiäkin:

- (32) *- - Ja kaikkea muuta **taivaan** ja **maan** väliltä.* (KM25)
- (33) *En halua **kuuta** taivaalta vaan **tähtihetkiä** - -* (KN2)
- (34) *En ole mikään **seinäruusu** - -* (KN33)
- (35) *Minua voi hyvällä syyllä kutsua **kotikissaksi**, sillä mikään ei ole minusta parempaa kuin käpertyä rankan työpäivän jälkeen sohvalle löhöämään.* (NM15)

4.1.8. Ihminen ja vaatetus

Ihmiseen ja vaatetukseen liittyviä aihepiirejä on aineistossani yhteensä 134. Naisilla on eniten ihmiseen ja vaatetukseen liittyviä metaforia. Keski-ikäisillä niitä ilmoituksissaan on 38 ja nuorilla naisilla 37. Nuorilla miehillä niitä on 34 ja keski-ikäisillä miehillä 25. Tähän ryhmään olen sijoittanut inhimilliseen toimintaan tyypilliset asiat, kuten tunteenilmaukset, ihmisen ruumiin, ihmissuhteet, vaatetuksen ja ihmiselle tyypillisen toiminnan. Lisäksi olen katsonut tähän ryhmään kuuluvaksi sairaudet samaan tapaan kuin Pirttiojakin (2008: 39) omassa gradussaan. Esimerkeissä (36) ja (37) viitataan ihmiseen, kun taas

esimerkeissä (38) ja (39) lähdealueena toimivat vaatetukseen liittyvät sanat. Tässä ryhmässä on melko paljon toistoa. Esimerkiksi *jalat maassa* on hyvin yleinen ihmisen ruumiiseen viittaava lähdealue.

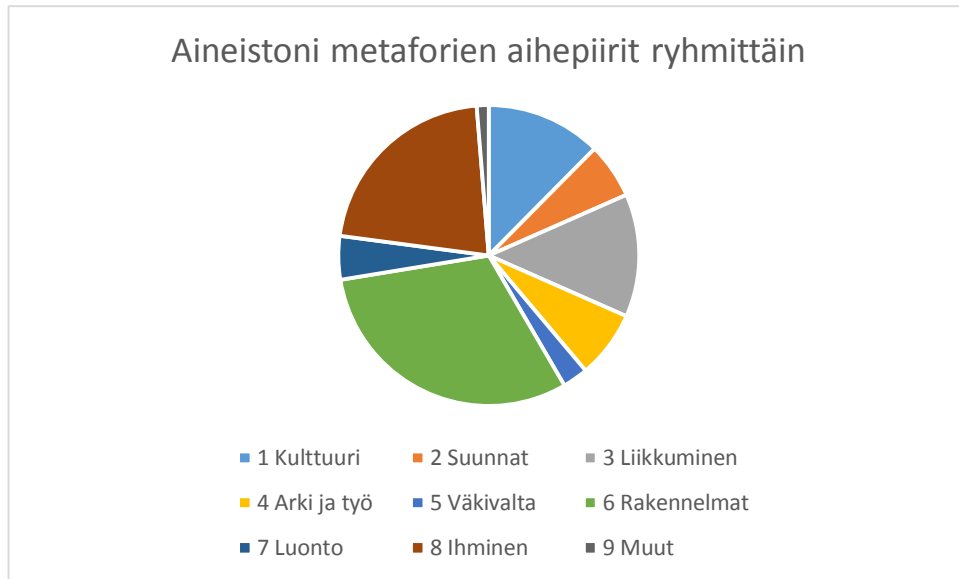
- (36) *En odota mitään hullaannuttavaa ”jalat alta vievää” rakastumista. (KM36)*
- (37) *Empaattinen henkilö, joka ei ajattele vain omaa napaansa, vaan mietin asioita myös muiden ihmisten kannalta ja samaistun niihin. (NM29)*
- (38) *En ole otsa rypyssä liikkeellä, vaan uteliaan toiveikkaana ilman ennakkoluuloja. (KN18)*
- (39) *Iloinen, aktiivinen, toiset ihmiset huomioiva, keskustelutaitoinen ja eläinrakas mies saattaa laittaa sukat pyörimään jalassani! ;) (KN40)*

4.1.9. Muut

Muut-ryhmään olen katsonut kuuluvaksi kahdeksan metaforaa. Muihin olen liittänyt muun muassa taakka-aihepiiriin kuuluvan metaforan, joita on aineistossani. Lisäksi olen sijoittanut muihin sellaiset metaforat, joista ei ole suoraan havaittavissa aihepiiriä. Muita en voinut sijoittaa mihinkään aiemmin mainittuun aihepiiriin, sillä ne ovat ymmärrettävissä vain kontekstissaan. Niille ei siis ole esitettävissä kirjaimellista ilmaisua.

- (40) *Älä välitä minusta, jos olen vain taakka hartioillasi. (KN23)*
- (41) *En nyt tähän hätään muuta osaa kirjoittaa ja pitää kysyä aina jos joku asia jää epäselväksi.*
- (42) *Enkä ole tyrkyllä, vaan yks vaihtoehto muiden joukos.. (KM32)*

Seuraavalla sivulla on kuvio 1, johon olen koonnut aineistoni metaforien aihepiirit ryhmittäin. Aihepiirejä on yhteensä yhdeksän. Kuviossa kulttuurilla tarkoitetaan kulttuuria ja harrastuksia, suunnilla fyysisiä suuntia, arjella ja työllä ihmisen arkielämää ja työntekoa, ihmisellä ihmistä ja vaatetusta. Metaforien aihepiireissä yleisimpiä ovat rakennelmiin, ihmiseen ja liikkumiseen liittyvät metaforat. Ilmoituksissa on eniten rakennelmiin liittyviä metaforia. Ihminen on toiseksi suosituin aihepiiri. Kolmantena tulee liikkuminen.

KUVIO 1. Aineistoni metaforien aihepiirit ryhmittäin.

4.1.10. Koonti

Tutkimukseni osoittaa, että kontakti-ilmoituksissa metaforat muodostetaan useimmiten jokapäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Niinpä aineistossani on paljon metaforia, joissa aihepiirien lähdealueina ovat usein ruoka, työnteko, kaupankäynti ja ajankäyttö. Monet kontakti-ilmoitusten metaforat ovat fraasiutuneita. Niinpä esimerkiksi metaforat *jalat maassa* tai *kemiat kohtaavat* toistuvat kontakti-ilmoituksissa todella usein. Hajontaa metaforien käytössä on paljon, sillä yhdessä ilmoituksessa saattaa olla samaan aihepiiriin liittyviä metaforia useampikin. Toisessa ilmoituksessa puolestaan ei esiinny välttämättä yhtään kyseiseen aihepiiriin kuuluvaa metaforaa.

Metaforien aihepiireissä yleisimpiä ovat rakennelmiin, ihmiseen ja liikkumiseen liittyvät metaforat. Kaikkien ilmoituksissa on eniten rakennelmiin liittyviä metaforia. Ihminen on toiseksi suosituin aihepiiri. Liikkuminen on puolestaan kolmanneksi suosituin aihepiiri. Kun aihepiirejä tarkastelee sukupuolittain ja ikäluokittain, voi huomata, että niin eri ikäluokat kuin sukupuoletkin käyttävät samojen aihepiirien metaforia eniten. Tulokset ovat siis aihepiirien lähdealueiden suhteen melko samankaltaiset eri ryhmissä. Huomattavaa on se, ettei kontakti-ilmoituksissa ole yhtään metsästyksen aihepiiriin liittyvää metaforaa, vaikka kontakti-ilmoittelun voisikin kuvitella olevan eräänlaista saalistamista, kun tulevaa kumppania etsitään samalla tavoin.

5. PERUSMETAFORAT

5.1. Kontakti-ilmoitusten perusmetaforat

Tässä pääluvussa käsittelen kontakti-ilmoituksissa esiintyviä perusmetaforia. Lakoff ja Johnson (1980) sekä Lakoff ja Turner (1989) käyttävät yksittäisten metaforien taustalla olevista käsitteellisistä metaforista useita, keskenään synonyymisia nimityksiä. He käyttävät saman asian yhteydessä nimityksiä perusmetafora (basic metaphor), käsittemetafora (conceptual metaphor) ja peruskäsittemetafora (basic conceptual metaphor). Käytän itse perusmetafora-käsitettä, sillä mielestäni se kuvailee parhaiten metaforien tavanomaisuutta perus-alkuosansa takia. Kuten Manninenkin (1999: 16) osuvasti toteaa, perusmetafora toimii ikään kuin perustana ilmaisuille.

Perusmetaforat ovat metaforia, joihin kielelliset ilmaukset pohjautuvat. Lakoff ja Johnson merkitsevät perusmetaforia kapiteelikirjaimin. Tällä he haluavat korostaa sitä, että kyseessä eivät ole sanat, vaan käsitteet. (Lakoff–Johnson 1980: 3–4.) Lakoff ja Johnson (1980: 3–32) luokittelevat perusmetaforat kolmeen luokkaan, jotka ovat **orientoivat**, **ontologiset** ja **struktuuralliset metaforat**. Näistä ontologisia ja orientoivia metaforia ei useinkaan tunnusteta metaforiksi, sillä suuri osa niistä on konventionaalistuneita ja osa jokapäiväistä kielenkäyttöä. Näistä eri metaforatyypeistä, luokittelumalleista on hyötyä erilaisissa yhteyksissä, ja ne helpottavat huomattavasti abstraktien asioiden ymmärtämistä. (Lakoff–Johnson 1980: 27, 33.) Olen hyödyntänyt tätä jaottelua omassa tutkimuksessani.

Seuraavissa alaluvuissa käsittelen tarkemmin aineistoni perusmetaforia. Perusmetaforat olen muodostanut sen mukaan, millaisista aihealueista aineistoni metaforat ovat peräisin. Keskityn sellaisiin teemoihin, joilla ilmoituksen laatija viittaa itseensä. Jotkin metaforista voisi luokitella toisinkin, mutta pyrin tutkimuksessani avaamaan mahdollisimman tyhjentävästi tekemäni tulkinnan metaforista. Perusmetaforat kirjoitetaan siis kapiteeleilla, koska ilmaus ei esiinny kielessä sellaisenaan (Kövecses 2002: 4). Aineistostani poimimani esimerkki (43) sijoittuisi perusmetaforaan TOIMINTA ON ELOLLINEN OLIO. Kyseiseen perusmetaforaluokkaan esimerkki kuuluu siksi, etteivät duunit eli työt voi konkreettisesti tökkiä. Kyseisellä ilmauksella tarkoitetaan töissä ilmeneviä ongelmia:

(43) - - *ainakin kun duunit rupeaa tökkimään, joskus myös muulloin.* (VM9)

5.2. Orientoivat metaforat

Orientoivat metaforat antavat käsitteelle suunnan. Niissä käsitteet hahmotetaan suhteessa spatiaaliseen tilaan. Orientoivat metaforat toimivat avaruudellisen hahmottamisen apuna. Niiden avulla on helpompi hahmottaa erilaisia tiloja. Orientoivien metaforien pyrkimyksenä onkin järjestää asioita, kuin ne olisivat kolmiulotteisessa tilassa. Orientoivia metaforia kuvattaessa mainitaan usein toisilleen vastakohtaiset käsiteparit alhaalla–ylhäällä, keskellä–reunalla, edessä–takana, ulkona–sisällä, syvä–matala. Esimerkiksi ilmaus *olla onnensa kukkuloilla* kertoo siitä, että kaikki on hyvin. Ilmaus *olla alamaissa* puolestaan kertoo siitä, että asiat ovat huonosti. Myös kulttuurilla on merkitystä, sillä eri kulttuureissa orientoivat metaforat ja niiden käsittäminen voivat vaihdella. Orientoivista metaforista on kyse silloin, kun kerrotaan jonkin olevan esimerkiksi rakkauden *takana* tai *edessä*, eli kun jokin asia nähdään avaruudellisesti. (Lakoff–Johnson 1980: 3–14, 33). Aineistossani orientoivia metaforia on vähemmän kuin strukturaalisia ja ontologisia metaforia.

5.2.1. TÄRKEÄ ON KESKELLÄ

Ilmoituksen laatijat käyttävät itseä kuvaillessaan usein metaforia, joissa tärkeät asiat orientoidaan eli suunnataan keskelle. Aineistossani tällaisia metaforia on yhteensä 14. Kuten Karjula (1996: 100) toteaa, *keskeinen* on *tärkeä*-sanon synonyymi. *Keskeisyydellä* tarkoitetaan olennaisuutta ja tärkeyttä. TÄRKEÄ ON KESKELLÄ on perusmetafora, jolla voidaan ilmaista niin abstraktia ominaisuutta kuin fyysistä sijaintiakin. Esimerkissä (44) ilmoituksen laatija kertoo elävänsä *tasapainossa* nykyhetkensä, menneisyytensä ja tulevaisuutensa kanssa. *Tasapainolla* tarkoitetaan kontakti-ilmoituksissa yleensä tilaa, jossa ollaan keskellä. Kun horjahdetaan suuntaan tai toiseen, tasapaino menetetään. *Tasapainolla* viitataan ihmisen fyysiseen kokemukseen ja tapaan olla maailmassa. Siihen liittyvät metaforat hyödyntävät fyysisiä kokemuksia, joten ne ovatkin välittömästi ymmärrettä-

vissä. (Onikki-Rantajääskö 2008: 62.) Esimerkissä (45) talous, terveys ja elämä ovat *tasapainossa* eli kaikki perusasiat ovat kunnossa.

- (44) *Olen sinut itseni kanssa ja elän **tasapainossa** oman nykyhetkeni, menneisyyteni ja tulevaisuuteni kanssa.* (KN13)
 (45) *Talous, terveys ja elämä muutenkin on **tasapainossa**.* (KN30)

Esimerkissä (46) elämän *keskipisteenä* eli tärkeimpänä asiana elämässä ei ole liikunta. Vaikka ilmoituksen laatija kertookin harrastavansa liikuntaa, se ei ole hänen elämässään merkittävin asia. Esimerkissä (47) ilmoituksen laatija ei pidä itseään *keskipisteenä* viihtyvänä ihmisenä eli henkilönä, jolle olisi tärkeää olla kaikkien huomion kohteena.

- (46) *Muutakin liikuntaa hikoilen viikottain, mutta en ole tehnyt siitä **elämäni keskipistettä** eikä lempilaitteeni salilla ole peili.* (NM21)
 (47) *Oon rento ja iloinen höpöttäjä, isommassa porukassa kuitenkin vähän hiljaisempi, eikä mulla ole tarvetta olla huomion **keskipisteenä**.* (NN34)

Esimerkissä (48) ilmoituksen laatija etsii itselleen kumppania, jonka kanssa hän voisi olla *tasavertainen*, eli kumpikaan ei olisi toista parempi. Myös esimerkissä (49) haetaan *tasavertaisuutta*, tosin tässä esimerkissä ilmoituksen laatija etsii suhdetta, jossa molemmat osapuolet olisivat *tasavertaisia*. Tällöin kumpikaan ei olisi määräysvallassa.

- (48) *Etsin elämäni aikuista ihmistä, **tasavertaista** ystävää ja mahdollisesti elämänkumppania.* (KN13)
 (49) *Haen oikeasti **tasa-arvoista** suhdetta: en halua itse olla "mies talossa" mutten myöskään halua elää pelkästään miehen ehdoilla.* (VN33)

5.2.2. ELÄMÄ ON EDESSÄ

Aineistossani on kymmenen metaforaa, joissa toteutuu perusmetafora ELÄMÄ ON EDESSÄ. Esimerkissä (50) menneisyys nähdään ikävänä *rypemisenä*, kun taas tuleva elämä nähdään kannattavana, hyvänä asiana. Esimerkissä (51) ajatellaan muutoin samalla tavalla, mutta onnistunut elämä on myös takana. Siinä elämä nähdään kokonaisuudessaan onnistuneena. Esimerkissä (52) ilmoituksen laatija puolestaan toivoo löytävänsä toisen ihmisen, jonka kanssa hän voisi katsella elämää *eteenpäin*. Ikään kuin elämä olisi asia, esine tai olio, jota voisi katsella konkreettisesti.

- (50) *Myös **eteenpäin katsominen** on mielestäni kannattavampaa kuin rypeä menneisyydessä.* (NM7)
- (51) *Takana ja toivottavasti **edessäkin**, onnistunut **elämä**.* (KM36)
- (52) *Toivon löytäväni ihmisen, jonka kanssa katsella rauhassa **elämää eteenpäin**.* (KN10)

5.2.3. ELÄMÄ ON TAKANA

Eletty elämä nähdään joskus huonona tai sen koetaan olevan *takana*. Aivan kuin eletyn elämän voisi nähdä, kun katsoo taakseen. Tutkimusaineistossani on tähän perusmetaforaan kuuluvia metaforia yhteensä 11. Esimerkissä (53) taakse jätetyt asiat nähdään *olleina* ja *menneinä*. Ilmoituksen laatija haluaa siis luultavasti sanoa, että menneiden asioiden muistelu ei kannata. Myös esimerkissä (54) rankka vuosi on *takana*. Kuluneen vuoden aikana on siis tapahtunut asioita, jotka ilmoituksen laatija on kokenut raskaiksi. Joskus elämän koetaan menneen *ohi*. Vuodet ovat siis ikään kuin kuluneet nopeasti, hetkessä. Elettyä elämää ei aina nähdä positiivisena asiana, kuten esimerkit (55) ja (56) osoittavat. Niissä elämä ei olekaan sujunut toivotulla tavalla.

- (53) *Minkä **taakseen** jättää, se on ollutta ja mennyttä.* (KM11)
- (54) *Rankka vuosi **takana** ja paljon olen oppinut itsestäni.* (NN4)
- (55) *Elämä ei sitten **mennytkään** niin kuin nuorena tyttönä kuvitteli.* (KN16)
- (56) *Nyt kun elämä on **ajanut ohitse** ja kaikki on menetetty, niin lienee aika panna ranttaliksi.* (KN35)

5.2.4. TÄRKEÄ ON LÄHELLÄ

Monissa kontakti-ilmoituksissa kerrotaan asioiden olevan *lähellä sydäntä*. Hyvän koetaan olevan ihmisen lähellä. Aineistossani tällaisia metaforia on yhteensä 15. Sydän nähdään usein ihmisen osana, jossa tärkeiden asioiden koetaan sijaitsevan. Niinpä *lähellä sydäntä* olevat asiat ovat tärkeitä, kun taas kaukana siitä olevat koetaan vähemmän tärkeiksi. Osa ilmoituksen laatijoista kokee pitävänsä itseään *maanläheisenä*, eli luontoon liittyvät asiat ovat heille tärkeitä. Usein kontakti-ilmoituksissa läheisten ihmisten nähdään olevan *ympärillä* eli lähellä. Esimerkeissä (57)–(59) reaalistuvat TÄRKEÄ ON LÄHELLÄ - perusmetaforat.

- (57) *Lähellä sydäntäni on luonto, leffat sekä keuhkot.* (NN19)
 (58) *Ystäväni mukaan olen maanläheinen ja huumorintajuinen.* (NN15)
 (59) *Ystäviä ja läheisiä on kertynyt ympärille sopivasti ja elämässä tutustuu ta-
 saisesti uusiin mukaviin ihmisiin.* (NN26)

5.2.5. HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ

Kulttuurissamme hahmotamme asioita ylhäältä alas. Elämme jokapäiväistä elämääme näiden ajatusmaailmojen mukaisesti. (Leino 1983: 109.) Usein hyvinvointi nähdään ylhäällä olemisena. Hyvä on siis yleensä ylhäällä, huono alhaalla. Ylhäällä oleva saa yleensä positiivisia arvoja. Se yhdistetään myös tietoisena olemiseen ja terveyteen. Me nimittäin *nousemme jaloillemme*, mutta *vajoamme sairauteen*. Lisäksi ylhäällä oleminen on yhdistetty myös moraaliin. Ylhäällä oleminen saa positiivisia arvoja siksi, että ihminen on evoluution aikana "noussut" jaloilleen. Myös uskomukset siitä, että paholaiset ovat alhaalla ja jumalat ylhäällä vaikuttaa ajatusmaailmaamme. (Fiske 1993: 125.) Onikin (1992: 42–46) mukaan metaforiset yläsijainnit ja kohottaminen ovat positiivisia arvoja edustavia, sillä ne yhdistetään yleensä mielikuvaan toimintakyvystä. Painovoiman vastustaminen edellyttää tämän toimintakyvyn ylläpitämistä. Toimintakykyä pidetään ihmisen normaalitilana, joten seisoma-asento kuvastaa tervettä ja liikuntakykyistä ihmistä.

Lakoffin ja Johnsonin (1980: 17–19) mukaan spatiaalisissa metaforissa on useimmiten sisäänrakennettu johdonmukaisuus. Tämän vuoksi kaikki hyvä liittyykin HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ -metaforaan. Metaforia ei voi kuitenkaan erottaa täysin kokemuksellisesta pohjasta, ja tämän vuoksi niiden välillä voi olla ristiriitaisuuksiakin. Aineistossani on yhteensä kolme HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ -perusmetaforaan luokittellemaani metaforaa.

Esimerkissä (60) ilmoituksen laatija *tippuu aina korkealta* pettymyksiä kohdatessaan. Tällä hän tarkoittanee sitä, että hän on yleensä ylhäällä ikään kuin sanonnan mukaan ”pää pilvissä”, mutta vain pettymysten myötä hän tipahtaa sieltä alas. Silloin, kun hän on normaalitilassa, hän on *korkealla*, ylhäällä. Esimerkissä (61) puolestaan ilmoituksen laatijan *mieliala kohoaa* ystävien seurassa sekä liikunnan vaikutuksesta. Niinpä hänen mielensä on parempi, kun hän näkee ystäviään tai harrastaa liikuntaa.

- (60) *Syynä tähän se, että olen surkea käsittelemään pettymyksiä ja tipun aina korkealta, kun jokin ei mene minun mieleni mukaan. (NN39)*
- (61) *Mielialani kohoaa liikunnan ja ystävien seurassa. (NN12)*

5.2.6. HUONO ON ALHAALLA

Aineistossani on yhteensä neljä HUONO ON ALHAALLA -perusmetaforaan reaalistuvaa metaforaa. Esimerkissä (62) ilmoituksen laatija *laskee rimaa* hieman alemmas. Hänellä on siis tietynlaiset hyvät odotukset tulevasta kumppanista, joiden hän katsoo olevan ylhäällä. Kun *rimaa lasketaan*, mennään kohti huonoa, ei-toivottua kumppania. Esimerkissä (63) saatetaan *repsahtaa* syömään liikaa. Repsahtamisella tarkoitetaan *sortumista* (Kielitoimiston sanakirja 2016 s.v. *repsahtaa*). *Repsahtaessaan* esimerkin henkilö sortuu siis syömään ilmeisesti enemmän kuin on ollut tarkoitus.

- (62) *Rimaa lasken hipusen alas joka meinaa sitä, että ikärasismini hammasta purren nielaisen (kakomalla tosin). (KN31)*
- (63) *- - saatan kuitenkin repsahtaa joskus syöpöttelemään liikaa... (KN25)*

5.3. Ontologiset metaforat

Ontologisissa metaforissa ajatukset, toiminnot, tunteet ja tapahtumat nähdään konkreettisina esineinä ja olioina. Aivan kuin ne olisivat käsin kosketeltavia. Ontologiset metaforat helpottavat abstrakteista käsitteistä puhumista, sillä niiden avulla käsitteitä on helpompi luokitella ja kuvata. Ontologiset metaforat näkevät abstraktit asiat kuten tunteet ja ajatukset konkreettisesti. Ne mahdollistavat abstraktien asioiden käsittämisen, sillä juuri ontologisten metaforien avulla voimme puhua abstrakteista ja aineettomista asioista, esimerkiksi tunteista. Voimme ontologisten metaforien avulla ilmaista abstraktin tai aineettoman määrää, tunnistaa se jonkin tapahtuman syyksi, luokitella se kuuluvaksi johonkin ryhmään tai puhua vain joistakin sen osista. Ne kuvaavat ilmiöitä kokonaisuuksina, joilla on ulottuvuudet. Niinpä rakkaus voidaan nähdä esineenä, jota voidaan esimerkiksi *jakaa*. Ontologisia metaforia ei aina edes huomata metaforiksi, sillä ne ovat hyvin yleisiä kielenkäytössämme. (Lakoff–Johnson 1980: 25–34.)

Tunnettu ja aineistossani usein esiintyvä ontologinen metafora on **personifikaatio**. Personifikaatiossa eloton ja abstrakti asia elollistetaan, se siis toimii kuin ihminen. (Lakoff–Johnson 1980: 25–34.) Suurin osa aineistossani esiintyvistä elollistamismetaforista on sellaisia, että niissä asioihin tai esineisiin liitetään inhimillisiä ominaisuuksia. Asiat on helpompi ymmärtää, kun niiden taustalla on aktiivinen toimija (Kivipelto 1998: 64).

5.3.1. ELÄMÄ ON ESINE

Aineistostani viisi metaforaa sijoittuu ELÄMÄ ON ESINE -perusmetaforan alle. Niissä elämää käsitellään samalla tavoin kuin esinettä. Kuten esimerkit (64)–(66) osoittavat, elämä voi mennä rikki, se voidaan jakaa ja siitä voidaan irrottaa joskus jopa osiakin. Elämä saattaa siis *murtua* eli mennä rikki, kun ihminen kohtaa vaikeuksia. Se voidaan myös *jakaa* toisen ihmisen kanssa, kun ollaan parisuhteessa. Lisäksi siitä voidaan *irrottaa* palasia, kunhan siihen nähdään vain vaivaa. Toisin sanottuna elämä voi tuottaa mielihyvää, kun sitä ei pidetä itsestäänselvyytenä.

- (64) *Ratkaiset minun päivittäiset suuret tragediat ja oot se kivi joka ei murru kun elämäni murtuu.* (KN31)
- (65) *Mä haluan **jakaa** mun elämän ja tietenkin myös kaikki hyvät vitsini.* (NN3)
- (66) *Elämästä saa juuri niin paljon **irti** kun siihen on valmis panostamaan, ja kauniina päivänä saa vähän enemmän. Tämä koskee niin ihmissuhteita kuin työ- ja vapaa-aikaa.* (NM8)

5.3.2. ELÄMÄ ON SÄILIÖ

Ihminen tai elämä voidaan nähdä säiliönä, jolla on sisältö. Aineistossani on tällaisia metaforia yhteensä kahdeksan. Lakoffin (1987: 271–278, 1990: 52–53) mukaan SÄILIÖ-skeema perustuu ruumiilliseen kokemukseen. Koemme jatkuvasti ruumiimme säiliöiksi tai asioiksi, jotka ovat säiliöissä (esimerkiksi keittiöissä). Säiliössä on rajat, ulkopuoli ja sisäpuoli. Kaikki on joko säiliössä sisällä tai sen ulkopuolella. Esimerkeissä (67)–(70) elämä nähdään säiliönä, johon *mahtuu* asioita, sitä voidaan *täydentää*, siinä voi olla *sisältöä* ja sen voidaan nähdä olevan *paketissa*.

- (67) Toki elämään **mahtuu** fiktiivisempikin kirjallisuus ja luettujen kirjojen joukosta löytyy niin Pratchettia, kuin yksi Juha Vuorinenkin. (NM2)
- (68) Vielä puuttuu se jokin **täydentämään** tätä eloa. (NN26)
- (69) **Paketti** on sinänsä kunnossa, koulut on käyty, on töitä, on **sisältöä elämässä** harrastuksineen ja kaikkine hömpötyksineen, mutta silti jonkinmoinen suunta puuttuu. (NN36)
- (70) Tässä vaiheessa elämäni on taloa ja vakituista työpaikkaa myöten **paketissa**, mutta vielä mies puuttuisi. (NN18)

5.3.3. IHMINEN ON ESINE

Tutkimusaineistossani on yhteensä kuusi IHMINEN ON ESINE -perusmetaforan edustajaa. Ihmisen on oltava yhtenäinen, jotta asiat olisivat hyvin. Esimerkissä (71) ilmoituksen laatija on *ehjä ja valmis uuteen suhteeseen*. Aiemmin hän on luultavasti ollut "rikki", eikä siksi ole ollut valmis suhteeseen. Sydänsurut voidaankin nähdä eräänlaisena rikkinäisyytenä. Usein ihminen saattaa kokea olevansa rikkinäinen, kun suhde kariutuu. Kun ihminen on puolestaan *ehjä*, hän on surrut surunsa ja on tällöin valmis uuteen suhteeseen. Esimerkissä (72) puolestaan ihminen on kuin esine, jonka voisi omistaa samalla tavoin kuin esimerkiksi matkapuhelimen. Esimerkissä (73) ilmoituksen laatija kertoo olevansa treffitpalstalla *jaossa*, eli laatijan voisi tulkita esineeksi, jonka voi laittaa jakoon samalla tavoin kuin vanhat vaatteet.

- (71) Nyt olisin **ehjä** ja valmis uuteen suhteeseen. (KN10)
- (72) Helppo hurmata, vaikea valloittaa, mahdoton **omistaa**. (KN10)
- (73) Mietippäs oikeesti, kuinka monta tällaista koulutettua täysipäistä miestä on täällä **jaossa** ja suunnilleen raittiita? (VM26)

5.3.4. IHMINEN ON SÄILIÖ

Kontakti-ilmoituksissa reaalistuu ELÄMÄ ON SÄILIÖ perusmetaforan lisäksi myös perusmetafora IHMINEN ON SÄILIÖ. Niitä on aineistossani enemmän, yhteensä 45. Samalla tavoin kuin elämälläkin, myös ihmisellä voidaan nähdä olevan säiliön ominaisuuksia. IHMINEN ON SÄILIÖ -perusmetaforassa niin ihmiset, toiminnot kuin mielentilatkin nähdään säiliöinä, joilla on tietyt rajapinnat. Esimerkissä (74) ilmoituksen laatija kertoo sydämensä olevan täynnä *hellyyttä* ja *lämpöä*. Hän siis tarkoittanee sitä, että hän on todella hellä ja huomaavainen mies. Esimerkeissä (75) ihminen kokee olevansa *päältä päin* eli

ulkonäöltään aikuinen mies, mutta *sisältä* eli luonteeltaan kuin *pikkutyttö*. Tulkitsen, että hän kokee siis olevansa luonteeltaan kiltti.

- (74) *Sydämeni on täynnä hellyyttä ja lämpöä.* (KN39)
 (75) *Olen päättöpäin 25-vuotias mies, mutta sisältä pikkutyttö.* (NM32)

Esimerkeissä (76) ja (77) kerrotaan, millaisia laatijat kokevat olevan sisällöltään, sisimässään. Molemmat kokevat olevansa luonteeltaan erilaisia kuin miltä ulkokuori näyttää. Esimerkissä (78) kontakti-ilmoituksen laatija kertoo olevansa *avoin*. Säiliökin voi olla avoin esimerkiksi silloin, kun siinä ei ole kantta päällä. Esimerkissä (79) ilmoituksen laatijan *sisällä on seikkailialuonne*. Ikään kuin hän olisi säiliö, jonka sisällä oleskelisi erilinen olio.

- (76) *Luonteeltaan tämä matkamies on hillitty ja sivistynyt älykkö, jonka sarkastisen luonteen alle on kätkeyty hellän kiltti sydän ja lämmin sielu.* (NM9)
 (77) *Pinnaltani olen aluksi kuin tulevan talven järven jää; kova ja läpinäkyvä, josta näkyy syvyyksiä, osin pelottavia, osin kiehtovia.* (NM14)
 (78) *Olen avoin uusille elämyksille.* (NN30)
 (79) *Luonteeni noin muuten koen olevan varsin aito, positiivinen, luotettava ja melko rauhallinen tyttö, jonka sisällä kuitenkin lymyilee suuri seikkailialuonne :)* (NN31)

5.3.5. IHMINEN ON PALAVAA AINETTA

IHMINEN ON PALAVAA AINETTA -perusmetaforassa kohdealueena on ihminen ja lähdealueena palava aine. Tällaisia perusmetaforia on aineistossani yhteensä kymmenen. Suurin osa IHMINEN ON PALAVAA AINETTA -perusmetaforista kuvaa tunteita. Aineistoni laatijat kuvaavat itseään muun muassa *lämpimäksi* ja *tulisieluiseksi*. *Tulisieluisuudella* tarkoitetaan ilmeisesti temperamenttia samaan tapaan kuin esimerkin (80) *tulellakin*. Suuttuessaan ihmisen ruumiin lämpötila nousee, joten tuli kuvaa tätä tapahtumaa osuvasti. Kun ihminen kuvaa itseään *lämpimäksi* kuten esimerkissä (81), sillä luodaan ilmoituksen lukijalle mielikuva mukavasta ihmisestä. Suuttumuksen lisäksi IHMINEN ON PALAVAA AINETTA -perusmetaforia käytetään aineistossani kuvaamaan myös innostumista ja rakastumista. Tällöinkin ihmisen kehossa tapahtuu muutoksia, jotka voivat tuntua muun muassa lämmön nousuna.

- (80) *Oon tällainen määrätietoinen ja semisti tulisieluin - -* (NN28)

- (81) *Olen hyvällä kohtelulla enkeli, mutta löytyy minusta tarv. **tulta ja tappuraa-**
kin. (KN2)*
- (82) *Täältä löytyy syvälinen ja **lämmin** mies, kunhan alan luottaa sinuun.*
(NM24)

5.3.6. IHMINEN ON METEOROLOGIAA

IHMINEN ON METEOROLOGIAA -metaforissa on sään merkityskenttään liittyviä sanoja. Näitä on tutkimusaineistossani yhteensä yhdeksän. Koska omaa luonnetta voi olla vaikea kuvailta abstraktein käsittein, konkreettisiin asioihin kuten esimerkiksi *veteen* viittaaminen voi olla avuksi. Esimerkeissä (83)–(86) toteutuu IHMINEN ON METEOROLOGIAA -perusmetafora.

- (83) *Olen **hyväntuulinen** - - (KM2)*
- (84) *- - Ja kaikkea muuta **taivaan ja maan väliltä.** (KM25)*
- (85) *Siis kestät **tuulet ja tuiskut**, niin jaetaan yhdessä myös *auringonpaisteet.*
(KN2)*
- (86) *Minun **veteni** on rohkeita varten. (KN4)*

5.3.7. IHMINEN ON ASTRONOMIAA

IHMINEN ON ASTRONOMIAA -metaforissa lähteenä on taivaankappale. Näitä perusmetaforia on aineistossani yhteensä kuusi. Tämän perusmetaforan olen muodostanut Jukka Aikion (2001: 43) mallin mukaisesti. Auringosta syntyy mielikuvia valosta, lämmöstä ja kesästä. Niinpä *aurinkoisuus* on piirre, jolla pyritään luomaan itsestä positiivinen kuva. Kun ilmoituksen laatija kertoo olevansa *aurinkoinen*, hän liittää itseensä aurinkoon liittyviä, miellyttäviä piirteitä, joita voivat olla esimerkiksi valoisuus ja lämpö:

- (87) *Mä olen **aurinkoinen** - - (NN33)*

5.3.8. INHIMILLINEN OMINAISUUS ON ESINE

ASIAT OVAT ESINEITÄ -perusmetaforia on aineistossani yhteensä 89, eli ne kuuluvat yhteen suosituimmista perusmetaforista aineistossani. Mainetta voidaan *puhdistaa* samaan

tapaan kuin esimerkiksi likaista esinettä. Esimerkeissä (88)–(92) rohkeutta voidaan kerätä samaan tapaan kuin marjoja ja sana voi olla *hallussa* ikään kuin sanat olisivat tavaroita. Kontakti-ilmoituksissa etenkin luonnepiirteistä käytetään paljon metaforia, joissa luonnepiirteet nähdään konkreettisina esineinä. Alla olevissa esimerkeissä reaalistuu perusmetafora ASIAT OVAT ESINEITÄ:

- (88) *Kaiken negan keskellä koitan **puhdistaa** mainettani ja kerron et oon kuulemma hyvä ystävä, annan aina kaikkeni ja mulla on sana **hallussa**.* (NN28)
- (89) *Ujouteni vuoksi saatan myös joutua **keräämään** rohkeutta viestiin vastamaiseen vaikka vastata haluaisinkin...* (NN37)
- (90) ***Omistan** paljon mielipiteitä, mitä en pelkää tuoda julki, temperamenttia **löytyy** ja välillä olen hirveä jääräpää!* (NN6)
- (91) *Treffikokemuksien perusteella voisin luetella, mitä en halua, mutta mieluummin **käsitelen** asioita positiivisesta näkökulmasta.* (VN34)
- (92) *Huumorintajuni on hieman **tumman sävyistä**, ja paikoin eksentrisen oivaltavaa.* (VM25)

5.3.9. ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA

Aineistoni kontakti-ilmoituksissa on monenlaisia personifikaatioita, yhteensä niitä on 19. Osassa tilanne on elollinen, kun osassa opiskelu tai työ on elollinen olio. Kaikille yhteistä on kuitenkin se, että niissä eloton olio elollistetaan, eli toisin sanottuna ne personoidaan (Arola 1998: 73). Personoinnilla asioihin tai esineisiin liitetään mielikuvia, joilla voidaan herättää mielenkiinto. Sen avulla asioita ja esineitä voidaan tuoda myös lähemmäs lukijaa. Kun esineeseen tai asiaan liitetään inhimillisiä piirteitä se voi vaikuttaa henkilöltä, jonka kanssa voidaan tehdä asioita. Esimerkeissä (93)–(96) toteutuu perusmetafora ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA.

- (93) *Tästä voi päätellä että kaikki toimii teoriassa mutta jännittäminen **pilaa** kaiken.* (NM12)
- (94) *Tilanteen niin **vaatiessa** myös jämäkkyyttäkin löytyy.* (VM4)
- (95) *En ole silti mikään työnarkomaani, eikä ne asiat **seuraa** minua kotiin asti.* (NM27)
- (96) *Nimimerkki taitaakin **kertoa** jo paljon.* (NM24)

Joskus ilmoituksissa elämä on ikään kuin ihminen. Elämä voi *tuoda tullessaan* asioita aivan kuten ihmisetkin tuovat kylään tullessaan esimerkiksi tuliaisia. Elämältä voi myös

saada ja *haluta* asioita. Elämä saa siis inhimillisiä piirteitä. Niinpä niissä toteutuu perusmetafora ELÄMÄ ON IHMINEN. Joissakin aineistoni metaforissa reaalistuu perusmetafora SIELU ON IHMINEN. Sielu saa persoonallisen ihmisen piirteitä, vaikka yleensä sielun koetaan olevan abstrakti, hengellinen asia. *Sielu* voi esimerkeissani *koskettaa toista sielua* tai olla *utelias*, aivan kuten elolliset oliot. Olen katsonut SIELU ON IHMINEN ja ELÄMÄ ON IHMINEN metaforat ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA -kohtaan kuuluviksi, koska nekin ovat personifikaatioita.

- (97) *Pakonomaisesti en etsi, mutta ei sitä koskaan tiedä mitä elämä tuo tullessaan :)* (NM7)
- (98) *Tiedän, mitä elämältä haluan ja mikä tekee siitä onnellisen.* (NN30)
- (99) *Kun sielu koskettaa sielua - -* (KM9)
- (100) *Elikkäs vähän nippeli tietoa itestä: 23 vuotias, 197cm pitkä, siniset silmät, tatuoitu (19), musiikkia rakastava elämää pelkäämätön utelias sielu.* (NM18)

5.4. Strukturaaliset metaforat

Strukturaaliset metaforat ovat rakennemetaforia. Kun käsite jäsennetään metaforisesti toisen käsitteen avulla, on kyseessä strukturaalinen metafora. Niinpä esimerkiksi jokin esine tai toiminta voi havainnollistaa abstraktimpaa kohdetta. Strukturaaliset metaforat yhdistävät kaksi eri käsitettä toisiinsa. Ne auttavat ymmärtämään jotain ilmiötä toisen ilmiön avulla. Esimerkiksi ilmauksessa *rakkaus on selviytymistä* on strukturaalinen metafora, jossa rakkautta verrataan taisteluun. (Lakoff–Johnson 1980: 3–15, 61–64.) Aineistossani on eniten strukturaalisia metaforia.

5.4.1. ELÄMÄ ON RUOKAA

Ruokametaforien avulla elämästä tehdään nautintoaine. Elämä voi aiheuttaa ilmoituksen vastaanottajalle samanlaista mielihyvää kuin ruoan syöminenkin. Ilmoituksen laatija voi nauttia samalla tavoin sekä elämästä että ruoasta. Länsimaiselle ihmiselle ruoka on enemmän kuin pelkkää ravintoa. Ruoalla on useita rooleja ihmisen elämässä: seurustelukumppani, viihdyttävä, lääkitsijä, ystävä. Ruoan personointi heijastelee ihmisen ja ruoan suh-

detta. (Lappalainen–Rautakorpi 1998: 102.) Lakoffin ja Johnsonin (1980: 46–47) esittämiä ruokametaforiin liittyviä esimerkkejä ovat ilmaukset *hänen sanomastaan jäi paha maku suuhuni* ja *tuo väite haiskahtaa epäilyttävältä*. Kyseisissä esimerkeissä toisen sanomiset voivat aiheuttaa *pahan maun suuhun* tai *haiskahtaa* samalla tavoin kuin ruokaakin. Aineistossani on yhteensä seitsemän ELÄMÄ ON RUOKAA -perusmetaforaan kuuluvaa metaforaa.

- (101) *Positiivisella asenteella elämä **maistuu** paljon paremmalta ja virheistä otetaan oppia.* (NM7)
- (102) *Elämän **ahne** ja paljon kokenut , nuorekas , huumorintajunsa säilyttänyt ja vieläkin elämää kaikinpuolin **janoava** aktiivinen mies/isoisä , etsii itselleen elämän kumppania kaikkeen yhteiseen.* (KM5)

5.4.2. ELÄMÄ ON RAKENNUS

Kontakti-ilmoituksissa on kolme metaforista ilmausta, joissa elämä käsitetään rakennukseksi. Esimerkissä (103) yhteinen kumppanin kanssa eletty elämä *rakennetaan* yhdessä, ikään kuin elämä voitaisiin rakentaa sellaiseksi kuin itse halutaan. Esimerkissä (104) elämäntapoja remontoidaan aivan kuin tehtäisiin taloremonttia. *Elämäntaparemontoinnilla* tarkoitetaan mitä ilmeisimmin elämäntapojen muutosta parempaan suuntaan, esimerkiksi ruokailutottumusten ja liikunnan suhteen. Esimerkissä (105) puolestaan halutaan mahdollisesti *perustaa* perhe. Rakennuksissakin on perusteet, joten perhe ikään kuin rakennetaan tukevien perusteiden eli vahvan parisuhteen tukemana.

- (103) *Ihastutaan, rakastutaan ja **rakennetaan elämä** yhdessä.* (NM13)
- (104) *- - päivät kuluvat koulussa ja illat tehden **elämäntaparemonttia**.* (NN34)
- (105) *Mahdollinen perheen **perustaminen** on myös mielessä.* (KM2)

5.4.3. ELÄMÄ ON MATKA

ELÄMÄ ON MATKA -metafora toistuu eri kulttuureissa ja kielissä, joten se on melko yleinen ja tunnettu perusmetafora. Se on myös omassa aineistossani yksi suosituimmista perusmetaforista, sillä aineistossani kyseisiä perusmetaforia on yhteensä 53. Kohdealueena kyseisessä metaforassa on *elämä* ja lähdealueena *matka*. (Onikki-Rantajääskö 2008: 53.)

ELÄMÄ ON MATKA -metafora esiintyy usein kontakti-ilmoituksissa. Useimmiten aineistossani esiintyvät ELÄMÄ ON MATKA -metaforat liittyvät enemmänkin henkiseen kuin fyysiseen tapahtumaan. Voisikin ajatella, että kyseessä olisi ennemminkin mielen matka, kuten Heikkinen (1993: 8–9) on osuvasti todennut.

Nikanne (1992: 61) on laatinut ELÄMÄ ON MATKA -metaforalle erinomaisen ja kuvion, joka on idealtaan seuraavanlainen:

ELÄMÄ ON MATKA

MATKA -> -> -> -> -> -> -> -> ELÄMÄ

Matkustaja	se, jonka elämä on kyseessä
Matkaseura	perhe/perheet, tuttavat, tärkeät ihmiset
Kulkuneuvo	?
Lähtöpaikka	syntymä
Määränpää	kuolema
Liike	aika; muutokset, kehitys
Etapit	elämän tärkeät tapahtumat
Opastajat	neuvonantajat "auttajat" elämän päätöksissä
Viivytykset	elämän ongelmat

Kuten kuviosta voi huomata, matka koostuu monista tekijöistä samalla tavoin kuin elämäkin. Siihen kuuluvat esimerkiksi matkaseura kuten elämäkumppani ja viivytykset kuten elämässä kohdattavat ongelmat, esimerkiksi ero. Aivan kuten Hellstenkin (1998: 71) toteaa, ELÄMÄ ON MATKA -metaforassa syntymä nähdään matkan alkuna, eläminen matkan tekona ja kuolema matkan loppumisena. Kontakti-ilmoituksissa kumppani nähdään usein matkatoverina, henkilönä, jonka kanssa elämää eletään yhdessä eli ikään kuin matkustetaan yhdessä. Kontakti-ilmoituksissa ELÄMÄ ON MATKA -perusmetaforassa kulkuvälineenä nähdään usein juna aivan kuten Mannisen (1999: 83) aineistossakin. Esimerkissä (106) ilmoituksen laatija on ikään kuin matkustaja, joka matkustaa junalla. Hänen elämänsä siis etenee hyvin nopeasti, sillä junat ovat useimmiten nopeita kulkuvälineitä. Esimerkissä (107) ilmoituksen jättäjä kertoo päätyneensä *elämäntielle*. Hän kertoo kaipaavansa tälle kyseiselle *polulle* seuraa:

- (106) - - ja kaikkea pitäisi vielä ehtiä tehdä, mutta tämä **juna** vain kiittää eteen päin. (KN8)
- (107) **Elämän tielle** päätyneet tarinaa kertomaan yksinäisen elämästä on tämä nuori, joka **polulle** kaipaasi samanmoista sielua jakamaan arkea, juhlaa, niin pettymyksen kuin ilonkin kyöneleet. (NM9)

Matkantekoon liitetään ajatus, että teemme aina yhtä matkaa kerrallaan. Samaa ajatusta voi soveltaa myös elämään: elämme vain yhden elämän (Onikki-Rantajääskö 2008: 53). Usein matkalla on myös alku ja loppu. Niinpä esimerkissä (108) etsitäänkin kumppania *loppumatkalle*, siihen asti, kunnes ilmoituksen laatija kuolee. Elämää on myös *menty* jonkin verran. Tällä ilmoituksen laatija tarkoittanee sitä, ettei hän ole matkallaan enää ihan alkuvaiheessa, vaan elämää on eletty jo jonkin aikaa. Ikää on siis kertynyt jo jonkin verran:

- (108) *Elämää on jonkin verran **menty**, mutta sitä on vielä toivon mukaan jäljellä enemmältikin, siispä miksei sille **loppumatkalle** löytyis myös Hän?* (NM22)

Matkustaessaan ihminen saattaa myös eksyä. Esimerkissä (109) ilmoituksen laatija kertoo *eksyvänsä* usein. Tällä hän tarkoittaa ilmeisesti sitä, että joskus elämässä tehdyt valinnat eivät ole parhaita mahdollisia, mutta ratkaisut eli suunta kuitenkin lopulta luultavasti löytyy. Elämässä täytyy siis matkan tavoin tehdä valintoja. Väärät valinnat johtavat usein *eksymiseen*. Hän on myös kääntänyt eksymisen positiiviseksi asiaksi, sillä sen avulla elämästä tulee jännittävä seikkailu.

- (109) *Tiedän kuka olen, mitä haluan ja **minne olen menossa**. Silti **eksyn** usein. Ja juuri se tekee elämästä seikkailun.* (KM25)

Eteenpäin kulkemisella tarkoitetaan sitä suuntaa, johon ilmoituksen laatija haluaa elämässään kulkea. Hän haluaa kulkea matkallaan eteenpäin, ei palata menneeseen. Useimmiten matkalla on mukana myös matkaseuraa. Samalla tavalla monet ihmiset haluavat seurata elämänsä, elämänkumppanin. Joskus elämältä voi puuttua *suunta*. Ihminen ei oikein tiedä, mitä elämältä haluaa.

- (110) *Poikamainen hymy huulilla on mukava **kulkea** eteenpäin. Toki huumori on hyvä **matkakaveri**.* (KM27)
- (111) *Kaikki asiat tuntuu olevan oikein mallillaan, joten ilmeisesti **suunta** on oikea, mutta seura tälle **elämänpituiselle matkalle** puuttuu.* (NN23)

- (112) *Elämää verrataan usein matkaan. Ison osan matkastani olen tarponut-parisuhteessa, mutta nyt jo pitkään ihan itsekseen.* (KN5)

Jokainen elää omaa elämäänsä omalla tavallaan. Samalla tavalla kukin kulkee matkaansa omalla tyylillään. Osa tykkää matkustaa junalla kun toinen tykkää matkustaa lentokoneella. Toisella on mukanaan koko omaisuus, kun toisella matkassa ei ole juuri mitään. Niinpä esimerkin (113) *oman tien kulkijalla* tarkoitetaan ihmistä, joka elää elämäänsä omalla tavallaan välittämättä muiden mielipiteistä:

- (113) *Täällä ois vapaana sellainen omantien kulkija.* (KN12)

Usein matka sisältää myös ylä- ja alamäkiä. Elämässä tapahtuneet ylä- ja alamäet viittaavat useimmiten vaikeuksiin, joita ihminen voi elämänsä aikana kohdata. Kun ihminen tulee toista vastaan, matka lyhenee. Yleensä matkalla on alku ja loppu. Kuten Manninen (1999: 82) toteaa, asioiden vaikeutumista kuvataan usein matkaan tulevinä mutkina. Suora tie mahdollistaa etenemisen nopeaan tahtiin, kun mutkat puolestaan hidastavat matkantekoa. Esimerkissä (116) ilmoituksen laatija kuvailee itseään *mutkattomaksi* eli ihmiseksi, jonka kanssa on helppo olla, sillä hän ei ole ilmeisesti aiheuta turhia vaikeuksia ihmisuhteissa. Esimerkeissä (114)–(117) toteutuu perusmetafora ELÄMÄ ON MATKA.

- (114) *Elämässäni olen saanut kokea ylä- ja alamäkiä.* (KN13)
 (115) *Mykkäkoulusta on sellaista kokemusta että jos sitä tykkäät harrastaa niin en tule vastaan.* (NM26)
 (116) *Mutkaton ja joskus kuritonkin.....* (KM38)
 (117) *Olen: - - alkuun vähän ujo - - maalaisjärjen omaava - - elämä on kunnossa (siis työpaikka, koti, ystäviä, perhe jne :))* (NN14)

5.4.4. ELÄMÄ ON PAIKKA

Aineistossani on yhteensä kuusi ELÄMÄ ON PAIKKA -metaforaa. Niissä elämään voidaan *astua* tai *ystävät ovat tervetulleita* ilmoituksen laatijan elämään. Niissä elämä on siis ikään kuin konkreettinen paikka, jonka sisällä voi olla ja jossa voi kyläillä samaan tapaan kuin toisen ihmisen kodissa. Esimerkeissä (118) ja (119) toteutuu perusmetafora ELÄMÄ ON PAIKKA.

- (118) *En pistäisi vastaan, jos tätä kautta **elämäni astuisi** mies, jonka kanssa voisi jakaa kaiken, kokea asioita ja suunnitella yhteistä tulevaisuutta.* (NN30)
- (119) *Vaikka mitään vakavampaa ei löytyisi, uudet ystävät ovat aina **tervetulleita**.* :) (NN15)

5.4.5. ELÄMÄ ON VÄKIVALTAINEINEN

Päinvastoin kuin esimerkiksi Liimatan (2008: 52–53) tutkimuksessa, omassa aineistossani elämän väkivaltaisuus nähdään negatiivisena asiana, kipua aiheuttavana. Liimatan tutkimuksessa ne puolestaan nähdään positiivisina, esimerkiksi *iskeä silmänsä* on positiivinen ilmaus. Monissa ilmoituksissa elämä *kolauttaa* tai *kolhii*. Näissä metaforissa reaalistuu siis perusmetafora ELÄMÄ ON VÄKIVALTAINEINEN. Kontakti-ilmoitusten metaforat liittyvät useimmiten fyysiseen väkivaltaan. Henkiseen väkivaltaan liittyviä metaforia on huomattavasti vähemmän. Yhteensä ELÄMÄ ON VÄKIVALTAINEINEN -perusmetaforia on aineistossani 14.

Esimerkeissä (120) ja (121) viitataan elämän olevan fyysisesti väkivaltainen, sillä se *kolauttaa* sekä aiheuttaa *arpia* ja *kuhmuja*. Esimerkissä (122) viitataan puolestaan henkiseen väkivaltaan, kun kerrotaan, että ilmoituksen laatijan *mieltä on käytetty hyväksi*. Hyväksi käytettäessä toinen osapuoli on siis hyötynyt hänestä omaa etuaan tavoitellen. Esimerkillä (123) voidaan puolestaan viitata elämään joko fyysisesti tai henkisesti *raakana* ja *julmana* paikkana. Elämä voi olla siis fyysisesti raaka esimerkiksi *lyönteineen*, mutta samalla tavoin myös henkisesti raaka vaikkapa *menetyksineen*. Niinpä metaforien tulkitseminen joko fyysiseen tai henkiseen väkivaltaan kuuluviksi ei ole aina kovin yksinkertaista. Kontakti-ilmoitusten väkivaltaan liittyvät metaforat ovat kuitenkin melko samankaltaisia keskenään, sillä niissä kaikissa väkivalta nähdään melko vähäisenä vahingoittamisena, koska niissä ei käytetä merkitykseltään raakoja sanoja, joita ovat esimerkiksi *teidata* tai *hirttää*. Esimerkin kaltaisia väkivallan osoittimia esiintyy Karjulan (1996) gradun aineistossa.

- (120) *Kyllä elämä välillä **kolauttaa** ja kovastikin - -* (NM7)
- (121) *Jos sinua ei haittaa **ikäni tuomat** runnut, **kuhmut**, vanteet, **kolhut**, **arvet**...* (KN31)
- (122) *toivon myös toiselta osa puolelta rehellisyyttä ja luotettavuutta sillä liian monesti on **satutettu** sekä jaloa mieltä **hyväksi käytetty** :) (NM23)*
- (123) *Lastenhankinnasta en itse niin tiedä, koen maailman **raakana** ja **julmana***

paikkana, enkä tiedä, haluanko tähän maailmaan yhtään lasta siittää.
(NM11)

5.4.6. IHMINEN ON RAKENNUS

Olennaista IHMINEN ON RAKENNUS -perusmetaforille samaan tapaan kuin Helasvuon (1992: 316) aineistolle on, että niissä ihmisen rakentaminen on hallittua ja suunniteltua, "työmaa" ei ole siis sekasortoinen. Rakentaminen näyttäytyy niissä usein itsen kehittämisenä. Aineistossani on yhteensä 13 IHMINEN ON RAKENNUS -perusmetaforaa. Syntymävuosi voidaan kokea *valmistusvuodeksi*. Ihminen ikään kuin "valmistuu" kehittyessään kohdussa, kunnes hän on valmis syntymään. Toisaalta esimerkin (124) voisi tulkita myös koneeksi, konekin voidaan valmistaa.

(124) *Valmistusvuosi -61.* (KM32)

Esimerkissä (125) ilmoituksen laatija kertoo, mistä hänet on tehty. Ihminen rinnastaakin itsensä rakennukseen, jonka rakennusaineina toimivat muun muassa *leveät hartiat ja lättänä perse* eli ihmisen ulkoiset ominaisuudet. Esimerkissä (126) puolestaan kerrotaan, että ilmoituksen laatija on *kehonrakentaja* eli henkilö, joka kehittää ja kasvattaa lihaksiin. Treenaamalla ilmoituksen laatija saa siis vähitellen rakennettua kehoansa sellaiseksi kuin hän on tavoitellut. Niinpä esimerkin *kehonrakentaja* toimii samalla tavoin kuin esimerkiksi talonrakentaja rakentaen taloa vaihe kerrallaan.

(125) *Helevetin pyöreä, leveät hartiat ja lättänä perse, niistä on **minut tehty** -keho ei ole kuten millään miss universumilla, päinvastoin, mutta parantelen sitä koko ajan yrittäen treenata ja opetellen oikeaa ruokavaliota.* (NN34)

(126) ***Kehonrakentaja**, Suomen seuraava Master Chef ja mitä näitä nyt on.* (NN40)

Esimerkissä ilmoituksen laatijan voi käsittää rakennukseksi, jossa on *sanavarasto*. Ihmisen, ikään kuin rakennuksen, *sanavarastosta* voidaan hakea oikeat sanat tietynlaisiin tilanteisiin. Esimerkin (127) ilmoittaja kertoo, millaisia lauseita hänen sanavarastostaan ei löydy. Niinpä tällaisia lauseita lienee turha odottaa kuulevansa ilmoituksen laatijan suusta.

- (127) *"tykkään laittaa ruokaa" tai "romanttiset leffaillat on ihania" lauseet EI TODELLAKAAN kuulu mun sanavarastoon.* (NN28)

5.4.7. IHMINEN ON KONE

Useat ihmiset ovat päivittäin erilaisten koneiden kanssa tekemisissä. Muun muassa tietokone, pyykkikone ja auto ovat hyviä esimerkkejä koneista. Kone-metaforien avulla ihmisen kehon toimintaa on helpompi ymmärtää. Samaan tapaan kuin ihminenkin, koneetkaan eivät pysy kunnossa ilman huoltoa. Yksi kontakti-ilmoituksen laatineista henkilöistä vertaa itseään koneeseen ilmoituksessaan yhteensä 20 kertaa. Aineistoni IHMINEN ON KONE -perusmetaforat koostuvatkin ainoastaan yhden henkilön kontakti-ilmoituksen sisältämistä metaforista. Niinpä voikin huomata, että jotkin perusmetaforat saattavat kerääntyä kaikki yhteen ilmoitukseen. Lakoffin ja Johnsonin (1999: 271) mukaan koneisiin liittyvät metaforat kuvaavat yleensä mielen toimintaa, mutta myös ruumista voidaan kuvata koneena, joka toimii tietyillä tavoin. Aineistoni metaforilla kuvataan enimmäkseen ihmiskehoa, mutta myös mielen toimintaa kuvataan kone-metaforan avulla.

Muikku-Wernerin (2009: 216) mukaan etenkin miehet suosivat tekniikkaan ja autoiluun liittyvää sanastoa, joka on luonnollisesti peräisin arjen kokemusmaailmasta. Etenkin esimerkissä (128) ilmoituksen laatija kuvailee itseään kuin autoa. Esimerkissä (129) puolestaan ei *ladata* suuria odotuksia kumppanin löytämiselle. Ikään kuin kyse olisi tietokoneesta tai puhelimesta, jota ilmoituksen laatija voisi ladata kumppania etsiessään.

- (128) *Duunattu myöhemmin korkeatasoisessa **pajassa**. - - Säännöllisesti **huollettu**. **Alusta** lähes **ruosteeton**. - - **Moottori** kunnossa runsaista **ajokilometreistä** huolimatta. - - **Huohotinputki** edelleen kiinni paikallaan eikä **pakoputkikaan** törähtele oikealla seoksella **tankattaessa**.* (KM32)
- (129) *En **lataa** suuria odotuksia varsinaisen kumppanin löytämiselle* - - (KM32)

5.4.8. IHMINEN ON ELÄIN

Kontakti-ilmoituksissa eläinmetaforia käytetään ihmisen kuvailemiseen. Ihmisestä välittyy sellainen mielikuva, millaisia miellelyhtymiä kyseisiin eläimiin liittyy. Osa syntyneistä mielikuvista on vakiintuneita. (Muikku-Werner 2009: 267.) Mauno Kosken (1992:

25–29) mukaan joitakin eläinmetaforia käytetään pääosin joko miehistä tai naisista, esimerkiksi *narttua* käytetään vain naisista ja *sikaa* yleensä vain miehistä puhuttaessa. On olemassa myös metaforia, joissa sukupuoliisuus on neutraali, eli niitä voidaan käyttää sekä miehistä että naisista. Molemmista voidaan käyttää esimerkiksi hellittelynimeä *kulta* tai epäsiistiä ihmistä tarkoittavaa nimitystä *porsas*. Yllättävä Kosken tekemä huomio on, ettei miehellä näyttäisi olevan yhtään hellittelymetaforaa, jota ei voisi käyttää myös naisten kohdalla. Esimerkiksi *kulta*- ja *muru*-nimityksiä voi käyttää molempien sukupuolten edustajista.

Aineistossani on yhteensä neljä IHMINEN ON ELÄIN -perusmetaforaa. Kissa nähdään usein mukavuudenhaluisena ja itsenäisenä eläimenä. Kissaan viittaavilla metaforilla haetaan useimmiten positiivista vaikutelmaa, kuten esimerkistä (130) voi huomata. Siinä *kotikissaa* verrataan itseen ja viitataan siihen, että ilmoituksen laatija osaa nauttia kotona olosta:

(130) *Minua voi hyvällä syyllä kutsua **kotikissaksi**, sillä mikään ei ole minusta parempaa kuin käpertyä rankan työpäivän jälkeen sohvalle löhöämään.*
(NM15)

Koiranelämää ei pidetä useinkaan tavoiteltavana, vaikka koirista muuten pidetäänkin. Kuten Muikku-Wernerkin (2009: 270) toteaa, koira liitetään usein kielteisiin ilmaisuihin, kuten *koiran virkaan* tai *olla koira haudattuna*. Kosken (1992: 28) mukaan koira-metafora on halveksuva niin Suomessa, Ruotsissa kuin Saksassa. Suutalan (1996: 12) mukaan pejoratiivisuus eli halveksivuus johtuu ilmeisesti siitä, että ihmisen ylemmydentunto on juurtunut syvälle käsitejärjestelmäämme. Ihminen on nimittäin kautta aikojen pohtinut sitä, mikä erottaa hänet eläimestä.

Esimerkissä (131) ei haeta *taluttajaa*. Niinpä ilmoituksen laatija ei halua olla suhteessaan koiran asemassa. Hän haluaa kävellä omin voimin, vapaana. Hän ei halua olla avun ja toisen armoilla. *Taluttajalla* tarkoitetaan ilmeisesti siis sitä, että ihminen olisi toisen omaisuutta samalla tavoin kuin lemmikitkin. Yleensä esimerkiksi koira on *sisäsiisti*, mutta esimerkissä (132) laatija itse kertoo olevansa *sisäsiisti*, hän siis tarkoittanee sitä, että osaa käyttäytyä hyvin tapojen mukaisesti eikä sotke paljoo.

(131) *En etsi käskijää, enkä **taluttajaa** vaan kaveria seuraksi kaikkeen kivaan tekemiseen.* (KN18)

- (132) *Ok näköiseksi sanottu, **sisäsiisti** ja itsestään huolta pitävä sinkku mies on sitä ainoaa sydänystävää vailla.* (VM29)

5.4.9. KATSOMINEN ON ARVIOIMISTA

KATSOMINEN ON ARVIOIMISTA -perusmetaforia on aineistossani yhteensä neljä. Niissä katsomalla voidaan arvioida, nähdä ihminen hyvännäköisenä tai suhtautua positiivisesti eri asioihin. Toisaalta niissä voidaan kokea yksineläminen "*jo nähdyksi*" eli sitä on saatu kokea jo tarpeeksi ja aika muutokselle olisi tarpeellinen. Tällöin suhtautuminen on lähinnä negatiivinen. Esimerkkien (133)–(135) pohjalta hahmottuu perusmetafora KATSOMINEN ON ARVIOIMISTA.

- (133) ***Katson hyvällä** intohimoista suhtautumista mihin tahansa, mikä tuntuu omalta jutulta.* (NN27)
- (134) *Olen sekä ulkoisesti ja sisäisesti mielestäni hyvinkin "**katseenkestävä**".*, (KN9)
- (135) *Tässä reilun vuoden sinkkuillut ja tää olemaan jo aika **nähty**.* (NN4)

5.4.10. AIKA ON RAHAA

Lakoffin ja Johnsonin (1980: 7–8) mukaan AIKA ON RAHAA -perusmetaforaan liittyvät muun muassa ilmaukset *Kiitos ajastasi, tuhlatat aikaa ja kysymys Miten vietät aikaasi näinä päivinä?* Aikaa voi *tuhlatat, säästää* tai *antaa toiselle* aivan samalla tavalla kuin rahaakin. Aika eroaa rahasta kuitenkin siten, että sitä ei voi tallettaa pankkiin eikä tuhlatua aikaa saa takaisin. Tämän vuoksi olen katsonut *viettää aikaa* -tyyppiset metaforat AIKA ON RAHAA -perusmetaforaan kuuluviksi. Niissäkin aikaa käytetään, vaikkei ihan samalla tavoin kuin rahaa. Ne siis sopivat osittain yhteen. Ajatusmaailmamme ajan ja rahan yhteneväisyydestä näkyy muun muassa siinä, että ajasta täytyy maksaa. (Lakoff–Johnson 1980: 13.) Esimerkiksi työhön käytetystä ajasta maksetaan tuntipalkkaa samaan tapaan kuin solariumissa vietetystä ajasta maksetaan ajankäytön mukainen, ennalta määrätty maksu.

Ajan ymmärtäminen metaforisesti rahaksi vaatii sen, että lukijalla on yleistä tietoa rahan käyttöön liittyvistä asioista. Rahaan liittyvät asiat täytyy siis osata yhdistää elämää koskeviin ilmiöihin. (Lakoff–Turner 1989: 60–62.) Niinpä voimmekin huomata, ettei kaikissa kulttuureissa käytetä metaforaa AIKA ON RAHAA, sillä rahalla ei ole välttämättä samanlaisia käyttötapoja kaikissa kulttuureissa. AIKA ON RAHAA -perusmetaforat kuuluvat aineistossani viiden suosituimman perusmetaforan joukkoon. Niitä on aineistossani yhteensä 42.

Esimerkissä (136) arkipäivät *kuluvat* samaan tapaan kuin rahakin kuluu. *Aikaa vievänä* työn teon lisäksi toimii myös kuntosalilla käyminen. Esimerkissä (137) ilmoituksen laatijan luonne *vaatii aikaa*, jotta häneen voisi tutustua kunnolla. Ikään kuin ilmoituksen laatija voisi *vaatia* ilmoituksen vastaanottajalta *aikaa* samaan tapaan kuin rahaa. Esimerkissä (138) ilmoituksen laatijalla on käytettävissään paljon *vapaa-aikaa*, jota hän voikin käyttää mahdollisen tulevan kumppanin hellimiseen. Esimerkissä (139) ilmoituksen laatija on *suurimman osa ajasta* tietoinen siitä, mitä hän tekee ja minkä vuoksi. Niinpä kaikissa näissä esimerkeissä ajankäyttö muistuttaa rahankäyttöä.

- (136) *Arkipäivät **kuluvat** 3-vuorotyön puitteissa ja vapaa-ajalla eniten **aikaa vievänä** harrastuksena on tavoitteellinen kuntosaleilu noin 4-6 krt viikossa.* (NN11)
- (137) *Olen melko mystinen tapaus, joka **vaatii aikaa** auetakseen kunnolla.* (NN8)
- (138) *Minulla on paljon **vapaa-aikaa**, jota voin käyttää naisen hellimiseen :).* (KM2)
- (139) *Mä olen aurinkoinen, herkkä, empaattinen, tyytyväinen itseeni, spontaani mutta puntaroiva, kiinnostunut kehittämään itseäni, sydämellinen, fiksu, **suurimman osan ajasta** perillä siitä mitä teen ja miksi.* (NN33)

5.4.11. IHMISSUHTEET OVAT PELIÄ

Aineistossani on yhteensä yhdeksän IHMISSUHTEET OVAT PELIÄ -perusmetaforaa. Kontakti-ilmoituksissa *pelaamisella* ja *leikkimisellä* ei tarkoiteta hyviä tai toivottavia asioita. Niillä viitataan useimmiten välinpitämättömyyteen toisen tunteista tai useamman ihmisen kanssa tapailmiseen yhtä aikaa. Niissä suhde nähdään pelinä, jossa voi joko voittaa tai hävitä. Suhde muodostuu siis riskeistä samaan tapaan kuin pelitkin. Esimerkit (140)–(142) ovat kaikki sävyiltään negatiivisia, sillä niissä *pelaamisella* ja *leikkimisellä* viitataan

juuri tunteilla leikkimiseen ja välinpitämättömyyteen. Leikkiminen liitetään yleensä lapsille ominaiseksi tekemiseksi, joten sitä ei voi ottaa kovin vakavasti. Niinpä *tunteilla leikkimisellä* viitataan luultavasti siihen, ettei toisen tunteita oteta tosissaan:

- (140) *Mitäs, jos ei enää **leikkittäis** vaan toivoisin, et sinäkin oisit vakavissas sen suhteen et elämään sais tulla jotakin pysyvää?* (NM33)
- (141) *Oon jo sen verran aikuinen, että ihan oikeesti en jaksa mitään **pelleilysäättöä** enää.* (NN1)
- (142) *Miksi pitäisi **pelailla pelejä** tai yrittää lukea rivien välistä?* (NN19)

Esimerkki (143) poikkeaa sävyltään yllä esitetystä esimerkeistä. Siinä ilmoituksen laatija kertoo olevansa salaperäinen, sillä hän ei *paljasta* kaikkia *kortteja* heti. Hän ei siis kerro heti kaikkea itsestään. Hän pyrkiikin luultavasti olemaan arvoituksellinen juuri sen takia, että sitä pidettäisiin mahdollisesti viehättävänä piirteenä:

- (143) *Arvoitukselliseksi minua on kuvailtu, en koskaan **paljasta** kaikkia **kortteja** heti, en kaikkia hyviäkään ;D* (NM37)

5.4.12. KUMPPANINHAKU ON KAUPANKÄYNTIÄ

Joskus kumppaninhausta käytetään nimitystä *naimakauppa*. Carol Marleyn (2000) mukaan kontakti-ilmoittelu muistuttaa kaupankäyntiä: myytävänä on ilmoittaja itse. Itsen markkinointi eroaa tavallisesta mainonnasta siinä, ettei itsen markkinoinnissa pyritä useinkaan erottumaan muiden joukosta (Muikku-Werner 2002: 225). Toisen on kiinnostuttava ilmoituksesta kuitenkin riittävästi kiinnittääkseen huomiota ilmoittajan myönteisiin etuihin. Hänessä on herätettävä halu hyötyä niistä. Ilmoitukseen vastaaminen on väistämätön seuraamus, kun ensin herätetään huomio, mielenkiinto ja halu "tuotteeseen" eli ilmoituksen laatijaan. Kaupittelu edellyttää tuotteen arviointia mahdollisimman myönteisestä näkökulmasta. (Muikku-Werner 2009: 228.) Aineistossani on yhteensä yhdeksän KUMPPANINHAKU ON KAUPANKÄYNTIÄ -metaforaa. Esimerkeissä (144)–(147) itsestä käytetään ilmauksia, joita käytetään useimmiten jonkin tavaran myyntikeinoina. Näin itsestä tehdään ikään kuin esine, jota kaupataan treffipalstalla:

- (144) *Harvoin **tarjolla**. - - **Käteiskauppa** - ei osamaksua.* (KM32)
- (145) *Itsensä **mainostaminen** ja hyvien puolien listaaminen tähän on jotenkin vaivaannuttavaa.* (KM39)

- (146) *Itselläni on ainoastaan yksi asia, mistä en ole valmis **tinkimään**.* (NN12)
 (147) ***Markkinointi ja myyntiala** eivät ole vahvuuksiani, mutta jos kysyt nii ehkä mä kerron :) (NN24)*

5.4.13. IHMISSUHDE ON SEIKKAILU

Tutkimusaineistossani on yhteensä viisi IHMISSUHDE ON SEIKKAILU -perusmetaforaa. Esimerkissä (148) ei etsitä *yhteen iltaan painottuvia seikkailuja*, eli ilmoituksen laatija etsiikin ilmeisesti pitempiaikaista kumppanuutta. Yhteen iltaan painottuvaa seikkailua ei nähdä siis toivottavana. Esimerkissä (149) voi puolestaan huomata sen, että ilmoituksen laatija hakee *hieman seikkailua* tulevalta suhteelta. Tässäkään ilmoituksessa ei kuitenkaan kerrota, että toivottu suhde olisi vain yhteen iltaan painottuva. Tulkitsenkin *seikkailun* tarkoittavan tässä esimerkissä parisuhteen sisäistä seikkailua, joka voi sisältää esimerkiksi matkoja ja yhdessä tehtyjä hauskoja asioita. Niinpä IHMISSUHDE ON SEIKKAILU voi ilmetä joko negatiivisena tai positiivisena. Aineistossani on enemmän kuitenkin esimerkiksi (148) kaltaisia tapauksia, joissa seikkailu nähdään negatiivisena, hyvin lyhyeen suhteeseen viittaavana ilmauksena samalla tavoin kuin IHMISSUHDE ON PELI -perusmetaforakin.

- (148) *En ole hakemassa mitään yhteen iltaan painottuvia **seikkailuja**, joten sellaiset ehdottelut voi suoraan jättää kirjoittamatta.* (NN40)
 (149) *Olen vailla herkän käden kosketusta ja hauskaa arjen iloa, ehkä hieman **seikkailua** ja positiivista sekä tasapainoista seuraa.* (KN1)

5.4.14. TREFFISIVUSTO ON PAIKKA

Aineistossani on yhteensä 25 TREFFISIVUSTO ON PAIKKA -perusmetaforaa. Ilmoituksissa treffisivusto nähdään usein paikkana, jossa voi vierailta tai jonne voi tulla katsomaan, mitä sieltä löytyy. Treffisivustolle voi myös *kurkata* tai se voi olla paikka, joka on vain tietynlaisia ihmisiä varten. Esimerkeissä (150)–(154) viitataan ilmoituksen laatijan kokemuksiin treffisivustosta. Niissä treffisivusto nähdään paikkana.

- (150) *Tulin **tänne** ihmettelemään ja katsomaan, mitä **täältä** löytyy :) (NN22)*
 (151) *Kiva, kun päätit kurkata **tänne**.* (NN23)
 (152) *En tiedä onko **tämä paikka** minua varten mutta päätin kokeilla.* (NN25)

- (153) *Olen pettynyt **täällä** monia kertoja, ensiksi juttu kulkee hyvin ja sitten kun esim kuvan näkee niin mitään ei enää kuulu, eli jos kirjoitat mulle niin ole kiitos tosissasi etsimässä sitä oikeaa etkä edustusseuraa. (NM34)*
- (154) *En jaksa enää **vierailla** ihmisten **profileissa** - - (NM9)*

5.4.15. PSYKKINEN TILA ON FYYSINEN PAIKKA

Tutkimusaineistossani on yhteensä seitsemän metaforaa, joissa reaalistuu perusmetafora psyykinen tila on fyysinen paikka. Esimerkeissä (155)–(156) psyykkiset tilat kuten elämäntilanne tai pelko nähdään paikkoina, joihin voi joko *asettautua* tai jossa voi *kieriskellä*.

- (155) *- - olen alkukeväällä **asettautunut** uuteen **elämäntilanteeseen** ja varsin tyytyväinen nykyhetkeen. (NN39)*
- (156) ***Pelossa** on myöskin kivaa **kieriskellä**. Se tarttuu, sen vaistoa. (VM15)*

5.4.16. IHMISEN OMINAISUUDET OVAT ELOTTOMIEN OLIOIDEN OMINAISUUKSIA

Tutkimusaineistossani on yleistä se, että itseä kuvaillaan ominaisuuksilla, jotka kuuluvat tyypillisesti elottomille olioille. Niinpä tällaisissa metaforissa realisoituu perusmetafora IHMISEN OMINAISUUDET OVAT ELOTTOMIEN OLIOIDEN OMINAISUUKSIA. Tällaisia perusmetaforia on aineistossani 32. Esimerkeissä (157)–(160) ihmisen henkisiä puolia kuvaillaan elottomien olioiden ominaisuuksilla, kuten luonteen *sitkeydellä* tai persoonan *värikkyydellä*. Jokaisessa esimerkissä pyritään luomaan myönteinen mielikuva itsestä. *Sitkeys* kertoo periksi antamattomuudesta ja persoonan *värikkyyys* muista erottautumisesta. *Nappisilmäisyydellä* tarkoitetaan tummia silmiä. Kyseisen sanavalinnan avulla pyritään luomaan vastaanottajalle mielikuva viehättävästä ulkonäöstä. *Ruosteenterävyys* puolestaan kertoo älykkyydestä.

- (157) *Olen iloinen, **värikäs** ja valloittava persoona. (NN36)*
- (158) *Perusluonteeltani olen **sitkeä** ja pyrin saavuttamaan sen mitä tahdon. (NN39)*
- (159) *Olen 26-vuotias mies (176cm/77kg), hyvässä kunnossa oleva, siististi puukeutuva ja komea ”**nappisilmä**” – tai niin minulle on ainakin kerrottu ;) (NM20)*
- (160) *ja **ruosteenterävä** analyytikko... (VM38)*

Esimerkeissä (161)–(162) elottomien olioiden ominaisuuksilla viitataan itsen fyysisiin ominaisuuksiin, omaan kokoon. Kummassakin esimerkissä painotetaan sitä, ettei ilmoituksen laatija ole laiha, vaan kooltansa ennemminkin normaali tai sitä isompi.

- (161) *Enkä ole mikään **lankku** jota voi hakia kaupasta vaan nainen josta saa kiinni otettua.* (NN9)
- (162) *Olen 172 cm ja suht normikokoinen, en kuitenkaan **pulkannaru mallia**.* (VN18)

5.5. Muut

Muut-kohtaan kokoon sellaiset perusmetaforat, joita esiintyy aineistossani vain yksi tai korkeintaan kaksi. Niinpä ei olekaan mielekäästä muodostaa niille omaa kategoriaansa erikseen. Yhteensä muut-luokkaan kuuluvia metaforia on kahdeksan. Suurin osa eli seitsemän metaforaa on luokiteltavissa strukturaalisiin metaforiin. Vain yksi, ASIAT OVAT PALAVAA AINETTA -metafora kuuluu ontologisiin metaforiin. Yhden muut-kohtaan katsomani metaforan olen luokitellut perusmetaforaan IHMINEN ON TAAKKA kuuluvaksi. Siinä ilmoituksen laatija pyytää, ettei ilmoituksen vastaanottaja välittäisi hänestä, jos kokee hänet vain *taakaksi hartioillaan*. Tällä hän tarkoittanee sitä, ettei ilmoituksen vastaanottajan kannata ottaa yhteyttä, jos kokeekin parisuhteen raskaaksi, *taakaksi*:

- (163) *Älä välitä minusta, jos olen vain **taakka** hartioillasi.* (NN21)

Tutkimusaineistossani on vain kaksi ELÄMÄ ON TEATTERIA -metaforaa, joten katson ne kuuluvaksi muut-ryhmään. Esimerkissä (164) ilmoituksen laatijaa eivät kiinnosta *liiat draamat*. Dramatiikka tarkoittaa jännittävyyttä, teatraalisuutta ja odottamattomia yllätyksiä (PS 2004 s.v. *dramatiikka*). Parisuhteista puhuttaessa draamaan kuuluu useimmiten useampi henkilö, joten kolmiodraamat saavat nimityksensä luultavasti sen pohjalta, ovathan kolmannet osapuolet useimmiten odottamattomia. Ilmoituksen laatijaa tällaiset *draamat* eivät kiinnosta. Esimerkissä (165) kerrotaan, että tilannekomiikan ansiosta ilmoituksen laatijalla on hyvä huumorintaju. Hän siis kokee olevansa vitsikäs erilaisissa tilanteissa. *Tilannekomiikaksi* voidaan katsoa vitsit, jotka tulevat itsestään, ilman suurempia ponnisteluja.

- (164) *Minua ei kiinnosta seikkailut, eikä liiat **draamat**.* (KM10)

- (165) *Jotkut ovat sanoneet minua humoristiseksikin tilanne **komiikkani** vuoksi.*
(KM40)

Aineistossani on paljon rakennuksiin liittyviä perusmetaforia. Yhtä rakennuksiin liittyvää metaforaa ei kuitenkaan voinut sijoittaa mihinkään niistä, joten katsoin sen kuuluvan muut-ryhmään. Esimerkissä (166) metsä nähdään *temppelinä*. Niinpä kyseinen metafora voidaan nähdä perusmetaforaan METSÄ ON RAKENNUS kuuluvaksi. Kielitoimiston mukaan *temppeli* tarkoittaa tavallisesti jollekin jumaluudelle pyhitettyä rakennusta. (Kielitoimiston sanakirja 2016 s.v. *temppeli*) Esimerkissä (166) metsän nähdäänkin luultavasti tärkeänä, jopa pyhänä paikkana. Ilmoituksen laatija siis ilmeisesti viihtyy hyvin metsässä.

- (166) *- - ja voisin ehdottomasti sanoa metsän olevan **temppelini**.* (NN12)

Aineistossani on myös useita metaforia, joissa parisuhde nähdään pelaamisena. Yhtä metaforaa ei voitu tämän kategorian alle sijoittaa, sillä se kuuluisi enemmänkin perusmetaforaan ELÄMÄ ON PELI. *Taklaukset* kuuluvat yleensä pelaamiseen, esimerkiksi jääkiekkoon. Niinpä esimerkiksi (167) *elämän liikutaklauksilla* tarkoitetaankin mitä ilmeisimmin elämässä tapahtuneita vastoinkäymisiä, jotka ovat lopulta opettaneet nöyryyttä:

- (167) *Elämän **liikutaklaukset** ovat valaisseet suuntaa ja opettaneet nöyryyttä, ja kykyä ammentaa iloa yllättävistäkin asioista.* (KM25)

Esimerkissä (168) toteutuu perusmetafora ASIAT OVAT PALAVAA AINETTA. Ilmoituksen laatija haluaa siis kirjoittaa eri lehtien palstoille sellaisista asioista, jotka ovat sillä hetkellä suosittuja puheenaiheita, *päivän polttavia asioita*. Esimerkissä (169) voidaan nähdä puolestaan perusmetafora IHMISSUHDE ON RAKENNUS. Siinä perhe voidaan *perustaa* aivan samalla tavalla kuin rakennuksiinkin rakennetaan perusteet:

- (168) *Sillä tykkään kirjoitella eri lehtien palstoille päivän **polttavista** asioista.*
(VM40)

- (169) *Lapsetki on kivoja ja perhekin joskus olis tarkoitus **perustaa**.* (NM6)

Aineistossani on yksi perusmetaforaan OPINNOT OVAT MATKA luokittelemani metafora. Siinä opinnot nähdään siis matkana. Opintojen aloittaminen on ikään kuin matkan alku ja ollessaan *loppusuoralla* opiskelija on jo lähellä valmistumista:

- (170) *Olen opintojen **loppusuoralla** - -* (NN13)

Joskus sama virke voi sisältää monta eri perusmetaforaa. Esimerkissä (171) reaalistuvat metaforat KUMPPANINHAKU ON KAUPANKÄYNTIÄ ja IHMINEN ON ASTRONOMIAA. Esimerkissä (172) puolestaan reaalistuvat perusmetaforat IHMINEN ON RAKENNUS, ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA ja ELÄMÄ ON METEOROLOGIAA.

- (171) *Täällä olisi **tarjolla** 170 senttinen, tummat lyhyethiukset, **taivaansiniset** silmät ja silmälasit omaava runsaanpuoleinen ja pehmeä nainen. (KN8)*
- (172) *Hiukan filosofisella ja runollisella luonteella **varustettu** nörttimies on etsimässä niin ystäviä kuin vakavampaa, mitä **kohtalo suo** ja **tuuli tuo**. (NM14)*

Seuraavalla sivulla on taulukko 1, jossa ovat edustettuina aineistoni orientoivat, ontologiset ja strukturaaliset metaforat. Siitä näkee tarkemmin eri perusmetaforien jakautumisen eri luokkiin. Taulukosta voi huomata, että strukturaalisia metaforia on eniten, sillä niitä on yhteensä 16. Orientoivia metaforia vähiten, sillä niitä on aineistossani ainoastaan kuusi erilaista. Jos mukaan laskettaisiin myös muut-kohdan metaforat, strukturaalisia metaforia olisi vielä enemmän. Niitä en kuitenkaan laittanut tähän taulukkoon, sillä niiden perusmetaforat eivät sinänsä muodosta ryhmää vähäisen edustumansa vuoksi. Perusmetaforien jakaminen näihin luokkiin ei ole yksiselitteistä, sillä joskus samassa metaforassa voi toteutua kaksikin eri luokkaa. Tekemäni jako antaa kuitenkin viitteitä siitä, miten kyseiset metaforat esiintyvät kontakti-ilmoituksissa.

TAULUKKO 1. Perusmetaforien jakauma orientoiviin, ontologisiin ja strukturaalisiin metaforiin kontakti-ilmoituksissa.

Orientoivat metaforat	Ontologiset metarorat	Strukturaaliset metaforat
TÄRKEÄ ON KESKELLÄ	ELÄMÄ ON ESINE	ELÄMÄ ON RUOKAA
ELÄMÄ ON EDESSÄ	ELÄMÄ ON SÄILIÖ	ELÄMÄ ON RAKENNUS
ELÄMÄ ON TAKANA	IHMINEN ON ESINE	ELÄMÄ ON MATKA
TÄRKEÄ ON LÄHELLÄ	IHMINEN ON SÄILIÖ	ELÄMÄ ON PAIKKA
HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ	IHMINEN ON PALAVAA AINETTA	ELÄMÄ ON VÄKIVALTAINEN
HUONO ON ALHAALLA	IHMINEN ON METEOROLOGIAA	IHMINEN ON RAKENNUS
	IHMINEN ON ASTRONOMIAA	IHMISEN OMINAISUUDET OVAT ELOTTOMAN OLION OMINAISUUKSIA
	INHIMILLINEN OMINAISUUS ON ESINE	TREFFISIVUSTO ON PAIKKA
	ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA	PSYKKINEN TILA ON FYYSSINEN PAIKKA
		IHMINEN ON KONE
		IHMINEN ON ELÄIN
		KATSOMINEN ON ARVIOIMISTA
		AIKA ON RAHAA
		PARISUHDE ON PELIÄ
		KUMPPANINHAKU ON KAUPANKÄYNTIÄ
		PARISUHDE ON SEIKKAILU

5.6. Konventionaaliset metaforat

Aineistoa tarkastellessani huomasin, että kontakti-ilmoitukset kytkeytyvät muihin teksteihin. Ilmoituksen laatija voikin tukeutua toisiin teksteihin intertekstuaalisuuden eli tekstienvälisyyden kautta. Tekstejä tarkastellaan siis suhteessa toisiinsa. (Muikku-Werner 2009: 135, ks. myös Fairlouch 1989: 144 – Solin 2006: 73.) Sanottu voi siis saada uudessa tekstiympäristössä uuden tulkinnan. Valitut roolit nimittäin vihjaavat ilmoituksen laatijan kiinnostuksen kohteista ja vaativat yhteistä tietoa, jolloin roolit ovat tunnistettavia. Etenkin konventionaalisissa metaforissa intertekstuaalisuus korostuu. Konventionaalistuneet metaforat ovat kieleen vakiintuneita eli kiteytyneitä ilmauksia. Nikanteen (1992: 64) mukaan konventionaalistuminen tapahtuu siten, että metaforat leviävät ihmiseltä toiselle vuorovaikutuksen kautta.

Kun jotakin halutaan sanoa osuvasti, turvaudutaan usein fraasin apuun (Virkkunen 1974: 1). Kielissä onkin paljon kiteytyneitä ilmauksia, jotka kertovat ihmisten ajattelutavoista ja elämästä. Kullakin kulttuurilla on omanlaisiaan fraaseja ja sanontoja, mutta myös kulttuureja yhdistäviäkin sanontoja on olemassa. Ilmauksissa on myös rinnakkaisuutta ja vaihtelua niin sanojen muodoissa kuin merkityksissäänkin. (Muikku-Werner–Jantunen–Kokko 2008: 5.) Tällaisia ilmauksia on paljon myös aineistossani. Suurin osa aineistoni metaforista on konventionaalisia, ja niitä onkin aineistossani yhteensä 125. Nikanteen (1992: 64) mukaan metaforien konventionaalistaminen kertoo kulttuurista; eri kulttuurit ovat vakiinnuttaneet erilaisia metaforia. Kulttuurien voikin katsoa eroavan paljolti sen mukaan, millaisia metaforia ne ovat konventionaalistaneet.

Joissakin konventionaalisissa ilmauksissa on yhdistetty vanhaan fraasiin uusia piirteitä. Taustalla on kaikkien tuntemaksi oletettu fraasi, johon on lisätty uusia vivahteita. Aivan kuten Lappalainen ja Rautakorpi (1998: 110) toteavat, kulttuuriset rakenteet kielessä täytyy tuntea, jotta niitä voisi rikkoa. Rajojen rikkominen tekee tekstistä kiinnostavan. Vanhoja rakenteita oikealla tavalla pilkkottaessa saadaan koottua uusi ja tuore ilmaus. Kun kulunut fraasi latautuu uuteen sanataiteelliseen tehoon, kieltä virkistetään (Lappalainen–Rautakorpi: 96–97 ks. myös: Laalo 1997.) Metaforien taitava käyttö on huomion, kiinnostuksen ja vaikutuksen lähde.

Kuten Hellsten (1998: 73) toteaa, vakiintuneetkaan metaforat eivät säily samanlaisina, vaan muokkaantuvat kommunikointitilanteiden myötä. Muuttumisen ja kehittymisen ohella osa metaforista kuitenkin myös vakiintuu. Metaforat muodostavat ikään kuin jatkumon, jonka toisessa päässä ovat tuoreet ja toisessa päässä kuolleet metaforat. Osa metaforista liittyy kehon kokemuksiin, osa on merkityksellisiä vain esiintymisympäristössään. Osa metaforista on puolestaan tunnetumpia, jopa kulttuurirajat ylittäviä. Metaforilla on siis erilaisia rooleja asioiden merkityksellistämässä. Olen katsonut konventionaaliseksi ilmauksiksi aineistossani sellaiset fraasit, joille löytyy selitys joko Muikku-Wernerin, Jantusen ja Kokon tai Virkkusen fraasisanakirjoista. Esitän seuraavaksi muutamia esimerkkejä kontakti-ilmoituksissa esiintyvistä konventionaalisista metaforista. Ne luovat käsityksen siitä, millaisia ilmauksia kieleemme on vakiintunut.

Esimerkissä (173) henkilö on *paljasjalkainen tamperelainen*. *Paljasjalkaisuudella* tarkoitetaan syntyperäisyyttä, ilmoituksen laatija on siis syntynyt Tampereella (Muikku-Werner ym. 2008: 234). Toinen jalkoihin liittyvä vakiintunut ilmaus kontakti-ilmoituksissa on *jalat maassa* -fraasi. Ilmauksella tarkoitetaan sitä, että ihminen pitäytyy tosiasioissa (Muikku-Werner ym. 2008: 87). Esimerkeissä (174) ja (175) halutaan siis korostaa sitä, ettei ilmoituksen laatija elä epätodellisissa kuvitelmissa, vaan elää todenmukaista elämää.

- (173) Olen *paljasjalkainen tamperelainen* ja mustamakkara on hyvää! (NN6)
 (174) Luonteeni on herkkä mutta samalla vahva ja minulla on *jalat* tukevasti *maassa*. (KN3)
 (175) Minulta löytyy *jalat* tukevasti *maanpinnalta*. (NM27)

Vesi kielellä on konventionaalinen ilmaus, jolla tarkoitetaan sitä, että johonkin asiaan suhtaudutaan innokkaasti, jopa himoiten. Usein jotakin odotetaan *vesi kielellä*. Tässä tapauksessa ilmoituksen laatija odottelee mahdollista kumppania innokkaana. *Innostuksesta pinkeänä* on puolestaan muunnelma fraasista *into piukassa ~ intopiukassa*. Tälläkin ilmauksella tarkoitetaan innokkuutta ja suurta halua jotakin asiaa kohtaan. (Muikku-Werner ym. 2008: 379, 82.) Esimerkissä (176) tulevaan kumppaniin suhtaudutaan siis innostuneesti. Kun *kenkä puristaa*, tarkoitetaan yleensä sitä, että jokin asia on syynä johonkin tai jostakin kiinni (Muikku-Werner ym. 2008: 109). Esimerkissä (177) ilmoituksen laatijalla on ollut niin kova halu päästä "Jenkkeihin", että sen takia *kenkääkin on puristanut*, toisin sanottuna halu päästä kyseiseen paikkaan on ollut suuri.

- (176) *Kokeilumielellä, vesi kielellä, jännityksestä kankeana ja innostuksesta pinkeänä.* (NN36)
- (177) *Tosin toissa vuonna puristi kenkää niin ankarasti, että oli mentävä Jenkkeihin asti pariinkin otteeseen. Sinne veri vetää edelleen.*

Pitää näpit irti on fraasi, jolla tarkoitetaan yleensä kehotusta pysyä erossa asiasta tai toisesta ihmisestä. Tavanomaisesti *näpit pidetään irti jostakin*. (Muikku-Werner ym. 2008: 215.) Tässä tapauksessa ilmoituksen laatijan on vaikea pitää näppinsä erossa kumppanista. Ilmauksella ei siis tarkoiteta negatiivista asiaa, vaan päinvastaisesti juuri hyvää, rakkauteen kuuluvaa läheisyyttä. Jos ihminen *pane pahakseen* jonkin asian, sillä tarkoitetaan loukkaantumista tai närkästymistä (Muikku-Werner ym. 2008: 235). Ilmoituksessa (179) kerrotaan, ettei ilmoituksen laatija siis loukkaannu, jos kumppanikin tykkää hempeilystä.

- (178) *Harvemmin pystyn pitämään näpit irti kaverista.* (KN18)
- (179) *En myöskään pane pahakseni jos sinullakin on levottomat kädet ja tykkäät hempeillä myös vaikka neljän ruuhkassa.* (KN18)

Muikku-Wernerin ym. (2008: 56) mukaan *heittää kirja nurkkaan* -fraasi tarkoittaa sitä, että lukeminen lopetetaan. Tulkitsin tämän samanlaiseksi fraasiksi, jolla tarkoitetaan sitä, että lopetetaan hienojen vaatteiden käyttö, *heitetään korkkarit nurkkaan*. Näin tehdään esimerkissä (180). Kun jokin *kangistuu kaavoihin*, se muuttuu jäykäksi ja uudistuskyvyttömäksi, kaavamaiseksi. Kun ihminen *ei kangistu kaavoihin*, hän voi oivaltaa suurenmoisia asioita, sillä liiallisen rutinoitumisen myötä toiminta johtaa rappeutumiseen. (Muikku-Werner ym. 2008: 102.) Esimerkin (181) laatija kertoo olevansa *jokseenkin kaavoihinsa kangistunut*, eli hänellä on luultavasti jonkin verran rutinoituneita toimintatapoja elämässään.

- (180) *Kompensoidakseni liian pinnallista kuvaa voin tarvittaessa vaihtaa öljyt tai renkaat autoon joten en pelkää liata käsiä ja heittää korkkareita nurkkaan ja ottaa lenkkareita esiin :D* (NN25)
- (181) *Täällä on jokseenkin kaavoihinsa kangistunut, slaavilaismelankolinen keski-ikäinen nainen.* (KN35)

Lyödä ~ panna ~ pistää hynntyyt yhteen on arkinen ilmaus, jolla tarkoitetaan yhteen muuttamista tai naimisiin menemistä (Muikku-Werner ym. 2008: 169). Kaikki eivät halua muuttaa heti yhteen tai mennä naimisiin, eivät välttämättä koskaan. *Pitää hauskaa* on

ilmaus, joka voi ensi vilkaisulla näyttää erikoiselta. Eihän hauska voi konkreettisesti pitää kiinni. *Pitää hauskaa* onkin kiteytynyt verbi-idiomi, jolla tarkoitetaan huvittelua (Muikku-Werner ym. 2008: 259). Esimerkissä (183) kerrotaan, että ilmoituksen laatija voi lähteä huvittelemaan muuallekin kuin hänelle ennestään tuttuihin paikkoihin.

(182) *Pidän käsi kädessä kävelemisestä, koti-illoista, parisuhteeseen kuuluvasta erotiikasta, elokuvissa yms. ja konserteissa käymisestä, mutta myös rauhallisesta mökkielämästä enkä ole heti **muuttamassa hynttyjä yhteen** (jos lainkaan).*

(183) *Lähden kyllä mielelläni myös muuallekin **hauskaa pitämään**.* (KN40)

Puhtaalta pöydältä -fraasilla ei tarkoiteta sitä, että ihminen haluaisi pitää paikat siistinä, vaikka ensivaikutelma kyseisestä fraasista voisikin olla juuri se. *Puhtaalta pöydältä* on kiteytynyt ilmaus, jolla tarkoitetaan alusta aloittamista, ilman rasituksia aiemmin tapahtuneesta. Usein aloitetaan tai lähdetään *puhtaalta pöydältä*. (Muikku-Werner ym. 2008: 269.) Kyseinen ilmaus on peräisin useimmille tutusta latinankielisestä ilmauksesta *tabula rasasta*, joka tarkoittaa 'tyhjää taulua'. Kontakti-ilmoituksissa *puhtaalta pöydältä aloittamisella* tarkoitetaan sitä, etteivät aiemmat suhteet tai niissä koetut pettymykset vaikuta uuteen suhteeseen, sillä kaikki aloitetaan alusta, menneet unohtaen:

(184) *Erostani on suhteellisen lyhyt aika, mutta kaikki asiat on jo selvitetty, joten täysin vapaana ja **puhtaalta pöydältä** voin aloittaa tutustumisen uuteen ihmiseen.* (KN40)

(185) *periaatteena kuitenkin ollut että aina uuden tutun löyrettyä lähren tutustumaan aivan **puhtaalta pöyrältä** enkä vertaa niihin ketkä on satuttanut että luottamus pulasta kärsivä en ole :) (NM23)*

Tohvelin alla on sävyltään leikillinen fraasi, joka tarkoittaa jonkin tai jonkun määräysvallassa olemista (Muikku-Werner ym. 2008: 346). Tulkitsen *tohvelin tossun* synonyymiksi. *Tossun alla* oleminen on usein parisuhteeseen liitetty ilmaus. Esimerkin (186) laatija on huomannut olleensa aiemmin kumppaneidensa määräysvallassa, joten hän etsii kumppania, joka ei määrällisi häntä. Kun jokin asia *tekee poikaa*, se tekee hyvää ja tuottaa mielihyvää (Muikku-Werner ym. 2008: 262). Tulkitsen ilmaukset *on poikaa* ja *tekee poikaa* merkityksiltään samanlaisiksi, sillä niillä tarkoitetaan samaa asiaa. Niinpä esimerkiksi laisillinen viiniä voi tuottaa mielihyvää, kuten esimerkki (187) osoittaa.

(186) *Aiemmissa suhteissani olen löytänyt itseni **tossun alta** ja nyt toivoisinkin löytäväni miehen, joka ei käyttäisi kiltteyttäni hyväksi.* (NN4)

(187) *lasiviiniä kynttilänvalossa on myös poikaa* - - (KM5)
Tuppisuu on hiljainen tai puhumaton. Usein *tuppisuina* istutaan tai *tuppisuiksi* jäädään. (Muikku-Werner ym. 2008: 353.) Esimerkin (188) laatijaa hiljaisena tai puhumattomana oleminen ei kiinnosta yhtään. Hän tarkoittaa joko sitä, että hän ei itse tykkää olla hiljaa, tai sitten sitä, ettei hän pidä puhumattomista ihmisistä. *Pää kolmantena jalkana* on konventionaalinen ilmaus, jolla ilmaistaan kiirettä tai kovaa vauhtia (Muikku-Werner ym. 284). Esimerkin (189) laatija ei siis kiirehdi riistan, eli tässä tapauksessa mahdollisen kumppanin perään.

(188) - - *itse asiassa tuppisuuna oleilu ei oikeastaan kiinnosta yhtään.* (KM16)
 (189) - - *en tosin juokse riistan perässä pää kolmantena jalkana, ei saa olla Ito-sikko maista puuhaa.* (KM18)

Kun ihminen tekee jotain *suurella sydämellä*, hän tekee sen paneutuvasti, innostuneesti (Muikku-Werner ym. 2008: 326). Tulkitsen *suuren* ja *ison* synonyymeiksi keskenään. Esimerkin (190) mies on innostuneena liikkeellä, hän on paneutunut kumppaninsa etsintään. Kun ihminen *seisoo sanojensa takana*, hän vastaa omista sanomisistaan (Muikku-Werner ym. 2008: 307). Niinpä esimerkissä (191) ilmoituksen laatija vastaa sanomisistaan, hän ei ole valehdellut tai liioitellut ilmoituksessaan.

(190) *Täällä ois mies isolla sydämellä liikkeellä.* (KM21)
 (191) *Edellä mainitut ei ole pelkkiä markkinointipuheita, vaan seison sanojeni takana kuten aina.* (NM6)

Muikku-Wernerin ym. (2008: 103) mukaan *kaunan kantamisella* tarkoitetaan kateellisuutta, vihaisuutta tai katkeruutta. Kontakti-ilmoituksissa itsen kuvailussa kerrotaan usein, millaisia luonteenpiirteitä itsellä on. Jotkut kontakti-ilmoitusten laatijoista eivät ole kauaa vihaisia tai katkeria, kuten esimerkistä (192) voi huomata. *Leikin laskemisella* puolestaan tarkoitetaan pilailua ja vitsailua (Muikku-Werner ym. 2008: 152). Sinänsä fraasi on helposti ymmärrettävä, sillä leikkikin on epätodellisuuteen viittaavaa. Kaikesta ei kuitenkaan pilailulla tai vitsailla, kuten esimerkin (193) laatija toteaa.

(192) *En ole pitkävihainen enkä kannan kaunaa.* (NM9)
 (193) *Ymmärrän myös huumorin päälle etten ihan tosikkokaan ole, mutta vakuutta löytyy myös sopivasti ettei kaikesta sentään leikkiäkään lasketa...* (NM22)

Kun ihmisellä *ottaa päähän*, sillä tarkoitetaan sitä, että häntä harmittaa (Virkkunen 1974: 362). Kontekstin huomioiden voidaan tulkita, että ilmoituksen (194) laatijaa harmittanee nykyinen tilanne, kun omaa elämänkumppania ei ole vielä löytynyt. *Oman navan tuijottamisella* tarkoitetaan itsekeskeisesti elämistä (Virkkunen 1974: 541). *Omaa napaansa tuijottava* henkilö ajattelee vain itseään ja omaa etuaan. Ilmoituksen (195) laatija ei ajattele vaan omaa hyötymistään asioista, vaan hän ajattelee asioita muidenkin kannalta.

- (194) *Kyllä ottaa päähän tilanne.* (KM23)
 (195) *Empaattinen henkilö, joka ei ajattele vain omaa napaansa, vaan ajattelun asioita myös muiden ihmisten kannalta ja samaistun niihin.* (NM29)

Luuranko kaapissa on tunnettu fraasi suomen kielessä. Se on englantilainen sanonta (*a skeleton in the cupboard*), joka tarkoittaa yleisesti tiedettyä asiaa, jonka puhumista kuitenkin vältetään. Kyseessä on esimerkiksi suvun musta lammas tai kiusallinen perhesalaisuus tms. Suomessa kyseinen fraasi tuli keskusteluun vuonna 1967. (Virkkunen 1974: 270.) Esimerkeissä (196) ja (197) *luurangoilla kaapissa* tarkoitettaneen siis salaisuuksia tai ikäviä asioita, joita ilmoituksen laatijalla ei kuitenkaan ole:

- (196) *mut olen kyl luotettava,,rehellinen, rakastava, eikä ole mitään luurankoja kaapis..* (KM32)
 (197) *Sinulta toivon asioidesi olevan kunnossa, ilman luurankoja tai muita raatoja kaapissasi, koska minulla niitä ei ole, siivoan nimittäin sen verta usein...* (KN24)

Muikku-Werner ym. (2008: 307) määrittelevät ilmauksen *jäädä seinäkoristeeksi*, jolla tarkoitetaan sitä, että henkilö jää tansseissa ilman tanssittajaa. Tulkitsen seinäkoristeen tarkoittavan samaa asiaa kuin *seinäruusunkin*. Tosin esimerkissä (198) *seinäruusulla* tarkoitettaneen ihmistä, joka ei jää sivuun katselemaan, vaan osallistuu tapahtumiin. *Terve sielu terveessä ruumiissa* on alun perin latinalainen ilmaus *mens sana in corpore sano* (Virkkunen: 531). Tulkitsen esimerkin (199) *terveen mielen* tarkoittavan samaa kuin *terveen sielun*.

- (198) *En ole mikään seinäruusu - -* (KN33)
 (199) *Terve mieli terveessä kehossa.* (KM34)

Seuraavalla sivulla on taulukko 2, johon olen koonnut kaikki naisten ja miesten käyttämät metaforat sukupuolittain ja ikäluokittain. Kuten taulukostakin voi nähdä, konventionaalisia metaforia on aineistossani kaikista eniten. Niitä on tutkimusaineistossani yhteensä 125. Olen jaotellut tutkimuksen metaforat 40:een eri perusmetaforaan kuuluvaksi, jos muut-luokkaan kuuluvat metaforatkin lasketaan mukaan. Niinpä aineistoni jakautuu useaan eri perusmetaforaan. Taulukosta olen lihavoinut eniten käytetyt metaforat, jotta ne erottuisivat muista paremmin.

TAULUKKO 2. Kaikki naisten ja miesten käyttämät metaforat.

	NN	NM	KN	KM
TÄRKEÄ ON KESKELLÄ	2	4	6	2
ELÄMÄ ON EDESSÄ	-	1	5	4
ELÄMÄ ON TAKANA	2	1	3	5
TÄRKEÄ ON LÄHELLÄ	7	4	1	3
HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ	1	1	-	1
HUONO ON ALHAALLA	-	1	-	3
ELÄMÄ ON ESINE	1	3	1	-
ELÄMÄ ON SÄILIÖ	5	1	1	1
IHMINEN ON METEOROLOGIAA	-	-	5	4
IHMINEN ON ASTRONOMIAA	1	-	5	-
IHMINEN ON ESINE	-	-	4	2
IHMINEN ON SÄILIÖ	9	15	13	8
IHMINEN ON PALAVAA AINETTA	2	3	4	1
ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA	4	5	6	4
INHIMILLINEN OMINAISUUS ON ESINE	22	27	22	18
ELÄMÄ ON RUOKAA	-	1	3	3
ELÄMÄ ON RAKENNUS	1	1	1	-
ELÄMÄ ON MATKA	8	15	14	16
ELÄMÄ ON PAIKKA	4	-	2	-
ELÄMÄ ON VÄKIVALTAINEN	1	6	2	5
IHMINEN ON RAKENNUS	4	4	2	3
IHMINEN ON KONE	-	-	-	20
IHMINEN ON ELÄIN	-	1	2	1
KATSOMINEN ON ARVIOIMISTA	-	-	2	2
AIKA ON RAHAA	17	10	6	9
IHMISSUHTEET OVAT PELIÄ	2	3	-	4
KUMPPANINHAKU ON KAUPANKÄYNTIÄ	2	-	2	5
IHMISUHDE ON SEIKKAILU	1	1	3	-
TREFFISIVUSTO ON PAIKKA	9	10	3	3
PSYKKINEN TILA ON FYYSSINEN PAIKKA	3	1	-	3
IHMISEN OMINAISUUDET OVAT ELOTTOMIEN OLIIDEN OMINAISUUKSIA	7	10	9	6
Konventionaaliset	26	41	34	24
Muut perusmetaforat	4	1	-	3
Yhteensä	145	171	161	163

6. TULOSTEN TARKASTELUA

Tutkimukseni osoittaa, että kontakti-ilmoituksissa käytetty kieli on hyvin metaforista. Aineistossani on yhteensä 640 kontakti-ilmoituksen laatijaa kuvailevaa tai muutoin laatijaan läheisesti liittyvää metaforaa. Kuten sivun 56 taulukko osoittaa, perusmetaforista eniten erilaisia ryhmiä muodostui strukturaalisista metaforista. Niitä oli yhteensä 16. Muut-kohdan metaforia ei otettu taulukossa huomioon, sillä ne eivät vähäisen edustumansa vuoksi muodosta sinänsä ryhmää. Vähiten erilaisia perusmetaforia muodostui orientoivista metaforista, joita oli vain kuusi erilaista. Kuten aineistoni analyysi osoittaa, suurin osa perusmetaforista on sävyllään positiivisia. Poikkeuksena ovat kuitenkin pejoratiiviset ja hieinan halventavatkin eläinmetaforat sekä väkivaltaan liittyvät metaforat.

Konventionaalisia metaforia on aineistossani kaikista eniten. Niitä on tutkimusaineistossani yhteensä 125. Tämä johtunee siitä, että ne ovat kiteytyneet kieleemme. Toisin kuin Lopakan (2001: 48) aineistossa, omassa aineistossani on runsaasti erilaisia perusmetaforia. Hänen aineistonsa käsittää 2 925 metaforaa, jotka hän on jaotellut 31 erilaiseen metaforaan. Omassa aineistossani on 515 perusmetaforiin luokittelemaani metaforaa, jotka olen jaotellut 40 eri perusmetaforaan kuuluvaksi, jos muut-luokkaan kuuluvat metaforatkin lasketaan mukaan. Niinpä aineistoni jakautuu huomattavasti useampaan eri perusmetaforaan kuin Lopakan aineisto. Tämä kertonee muun muassa siitä, että kontakti-ilmoituksissa laatijat käyttävät metaforia varsin monipuolisesti.

Viisi suosituinta perusmetaforaa aineistossani ovat INHIMILLINEN OMINAISUUS ON ESINE (89), ELÄMÄ ON MATKA (53), ASIAT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA (47), AIKA ON RAHAA (42) ja IHMISEN OMINAISUUDET OVAT ELOTTOMAN OLION OMINAISUUKSIA (32) -perusmetaforat. Kolme vähiten käytettyä perusmetaforaa ovat HYVÄ ON YLHÄÄLLÄ (3), ELÄMÄ ON RAKENNUS (3) ja IHMINEN ON RUOKAA (3). Sulkeiden sisällä näkyvät perusmetaforien kokonaisuudet. Perusmetaforien lisäksi olen sijoittanut muut-kohtaan kahdeksan perusmetaforaa, joita en voinut muiden perusmetaforien alle sijoittaa. Tutkimukseni osoittaa siis sen, että strukturaalisia metaforia on aineistoissani eniten, sillä niitä on 260. Ontologisia metaforia on aineistossani 198 ja orientoivia metaforia 57.

Kuten sivun 64 taulukosta voi nähdä kaikki miesten ja naisten käyttämät itseen liittyvät metaforat. Olen laskenut taulukon lukuihin perusmetaforien lisäksi myös konventionaaliset eli kiteytyneet metaforat. Aineistoa tarkastellessani huomasin, että naisten ja miesten käyttämissä metaforissa on niin eroja kuin yhtäläisyyksiäkin. Sama pätee myös nuoriin ja keski-ikäisiin. En ole tässä tutkimuksessa kiinnittänyt huomiota yksittäisten ilmoitusten välisiin eroihin, sillä tutkimukseni olisi tällöin paisunut kohtuuttoman isoksi.

Keski-ikäiset käyttävät eniten orientoivia metaforia, sillä niin keski-ikäisillä naisilla kuin miehilläkin on ilmoituksissaan 15 orientoivaa metaforaa. Nuoremmilla naisilla niitä on ilmoituksissaan 12 ja nuoremmilla miehillä 11. Keski-ikäiset naiset käyttävät eniten ontologisia metaforia, sillä heidän ilmoituksissaan niitä on yhteensä 61. Toiseksi eniten niitä käyttävät nuoret miehet, joiden ilmoituksissa niitä on 54. Nuorten naisten ilmoituksissa ontologisia metaforia on 44 ja vähiten niitä on keski-ikäisillä miehillä, joilla niitä on yhteensä 38. Keski-ikäiset miehet käyttävät eniten strukturaalisia metaforia, niitä on heidän ilmoituksissaan yhteensä 80. Nuorten miesten ilmoituksissa niitä on 63, eli miehet käyttävät strukturaalisia metaforia eniten. Kolmanneksi eniten niitä on nuorten naisten ilmoituksissa, joissa niitä on 59. Hieman nuoria naisia vähemmän on keski-ikäisillä naisilla, joilla niitä on ilmoituksissaan yhteensä 63. Eniten ilmoituksissa perusmetaforista käytetäänkin strukturaalisia metaforia keski-ikäisten miesten osalta.

Tutkimusaineistoni osoittaa, että eniten laatijoita kuvailevia tai muutoin laatijoihin läheisesti liittyviä metaforia käyttävät miehet. Heidän ilmoituksissaan niitä on yhteensä 334 metaforaa eli 52 %. Nuoret miehet käyttävät metaforia eniten, mikä ei vastaa hypoteesiani siitä, että nuoret miehet käyttäisivät metaforia vähiten. Nuoret miehet käyttävät yhteensä 171 erillistä metaforaa kontakti-ilmoituksissa. Keski-ikäiset miehet käyttävät metaforia hieman nuoria miehiä vähemmän, sillä heidän ilmoituksissaan niitä on yhteensä 163. Vain miesten ilmoituksissa esiintyviä perusmetaforia ovat HUONO ON ALHAALLA ja ELÄMÄ ON RUOKAA. Miehet eivät käytä ilmoituksissaan lainkaan perusmetaforia IHMINEN ON ASTRONOMIAA ja ELÄMÄ ON PAIKKA. Miehet käyttävät myös naisia enemmän perusmetaforaa ELÄMÄ ON MATKA.

Naisten ilmoituksissa on yhteensä 306 metaforaa eli 48 % kaikista metaforista. Keski-ikäiset naiset käyttävät itseen liittyviä metaforia hieman nuoria naisia enemmän, sillä niitä on heidän ilmoituksissaan yhteensä 161. Nuorten naisten ilmoituksissa itseen liittyviä

metaforia on 145. Vain naiset käyttävät perusmetaforia IHMINEN ON ASTRONOMIAA ja ELÄMÄ ON PAIKKA. Naiset eivät käytä lainkaan ELÄMÄ ON RUOKAA ja HUONO ON ALHAALLA -perusmetaforia.

Keski-ikäisten kontakti-ilmoitusten laatijoita kuvailevia tai muutoin laatijoihin läheisesti liittyviä metaforia on aineistossani yhteensä 324 metaforaa eli 51 %. Keski-ikäiset käyttävät eniten perusmetaforia ELÄMÄ ON EDESSÄ, ELÄMÄ ON TAKANA, IHMINEN ON METEOROLOGIAA ja ABSTRAKTIOT OVAT ELOLLISIA OLENTOJA. Keski-ikäiset miehet käyttävät eniten perusmetaforaa IHMINEN ON KONE, tosin kaikki koneisiin liittyvät keski-ikäisten metaforat ovat yhden miehen ilmoituksesta. Nuorten laatimissa kontakti-ilmoituksissa on yhteensä 316 metaforaa eli 49 %. Nuorten ilmoituksissa itseen liittyviä metaforia on hie- man enemmän kuin keski-ikäisten ilmoituksissa. Nuoret käyttävät keski-ikäisiä enemmän perusmetaforia HYVÄ ON LÄHELLÄ, IHMINEN ON ESINE, IHMINEN ON RAKENNUS, AIKA ON RAHAA ja TREFFISIVUSTO ON PAIKKA. Erot eri ikäryhmien ja sukupuolten välillä eivät ole kuitenkaan suuria, sillä metaforia on enimmillään 171 ja vähimmillään 145. Ero näiden välillä on siis vain 26 metaforaa. Täytyy kuitenkin huomioida, että jos tutkimuksessani olisi tarkasteltu esimerkiksi kumppaniin liittyviä metaforia, voisi tulos olla erilainen.

7. PÄÄTÄNTÖ

Olen pro gradu -tutkielmassani tarkastellut metaforia kontakti-ilmoituksissa. Tarkastelun erityisenä kohteena ovat olleet kontakti-ilmoitusten laatijoita kuvailevat tai heihin muutoin läheisesti liittyvät metaforat. Metaforia on aiemminkin tutkittu paljon, mutta kontakti-ilmoituksista niitä ei ole tarkasteltu. Tutkimusaineistoni olen kerännyt Suomi24-sivuston Treffit-osiosta satunnaisesti. Se koostuu kaikkiaan 160 kontakti-ilmoituksesta. Aineisto sisältää 40 nuoren naisen ja miehen ilmoitusta sekä 40 keski-ikäisen naisen ja miehen ilmoitusta. Aineistossani on yhteensä 640 kontakti-ilmoituksen laatijaan läheisesti liittyvää metaforaa, eli kontakti-ilmoitusten kieli on ilmeisen metaforista. Metaforilla onkin monenlaisia käyttötarkoituksia aineistossani. Niiden avulla ilmoitusten laatijat konkretisoivat erilaisia abstrakteja ilmiöitä, kuten esimerkiksi tunteita. Lisäksi niiden avulla pyritään herättämään vastaanottajien mielenkiinto.

Aineistoni analyysi jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa (luku 4) tarkastellaan kontakti-ilmoituksissa ilmenevien metaforien aihepiirejä eli pohditaan ilmausten lähdealueita. Olen halunnut selvittää, mitkä aihepiirit ovat yleisiä metaforien lähdealueina. Analyysini toisessa osassa (luku 5) käsitellään perusmetaforia, jotka olen jaotellut orientoiviin, ontologisiin ja strukturaalisiin Lakoffin ja hänen lähipiirinsä kehittämän teorian mukaisesti. Olen ryhmitellyt perusmetaforat sen perusteella, mitä aihepiirejä niiden avulla rinnastetaan kontakti-ilmoituksen laatijaan. Olen analysoinut aineistoni metaforia George Lakoffin ja Mark Johnsonin (1980) kehittämään kognitiiviseen metaforateoriaan tukeutuen. Kyseisen teorian mukaan koko ihmisen ajattelu perustuu metaforiin. Aineistoni metaforat olen jakanut yhdeksään eri luokkaan Lakoffin ja Johnsonin luonnollisten kokemusten aihealueiden mukaan. Ne ovat fyysiset suunnat, kulttuuri ja harrastukset, liikkuminen ja liikenne, ihmisen arkielämä ja työnteke, ihminen ja vaatetus, väkivalta, rakennelmat, luonto ja muut.

Tutkimukseni edetessä olen huomannut, että metaforien käyttö ja niiden määrä eroavat eri sukupuolten, ikäluokkien ja jopa eri ilmoitusten välillä. Yhdessä ilmoituksessa saattaa olla useita eri metaforia, kun toisessa niitä ei ole juuri lainkaan. Aineistoni sisältää uusia värikkäitä kielikuvia, mutta myös vakiintuneita ja jopa kuluneita metaforia. Metaforat ovat peräisin 40 erilaisesta perusmetaforasta, kun muut-kohtaan luokitteleni metaforat

lasketaan mukaan. Tutkimukseni viisi yleisintä metaforaa käsittävät 59 % aineistoni kaikista laatijaan itseän liittyivistä metaforista. Suurin osa aineistoni metaforista on konventionaalisia eli kiteytyneitä metaforia. Niitä on aineistossani yhteensä 125.

Ensimmäisenä tutkimuskysymyksenäni on ollut, millaisia itseä kuvailevia tai itseän läheisesti liittyviä metaforia miehet ja naiset käyttävät kontakti-ilmoituksissa. Tutkimustulokseni osoittavat, että miehet käyttävät eniten itseän liittyviä perusmetaforia. Etenkin nuoret miehet käyttävät ilmoituksissaan runsaasti metaforia. Hypoteesini on ollut, että naiset käyttäisivät metaforia miehiä enemmän ja monipuolisemmin, mutta hypoteesini ei toteutunut. Hypoteesinani oli myös se, että eniten käytettäisiin ontologisia metaforia. Tutkimukseni osoittaa kuitenkin, että kontakti-ilmoituksissa käytetään eniten strukturaalisia metaforia. Niitä on aineistossani yhteensä 260, kun taas ontologisia metaforia on 198 ja orientoivia 57. Konventionaalisia eli kiteytyneitä metaforia on aineistossani yhteensä 125. Luku ei ole yllättävä, sillä kielemme sisältää paljon vakiintuneita ilmauksia.

Tarkemmassa tarkastelussa voi huomata, että keski-ikäiset miehet käyttävät eniten strukturaalisia metaforia. Myös nuoret miehet ovat kärkipäässä strukturaalisten metaforien käytössä, joten miehet käyttävätkin niitä eniten. Ontologisia metaforia käyttävät eniten keski-ikäiset naiset ja toiseksi eniten nuoret miehet. Orientoivia metaforia käyttävät eniten keski-ikäiset. Niitä on kuitenkin kokonaisuudessaan vähiten tutkimusaineistossani.

Toinen tutkimuskysymykseni on ollut, onko naisten ja miesten välillä eroja metaforien käytössä. Tutkimukseni osoittaa, että suuria eroja naisten ja miesten välillä ei ole. Kuitenkin miehet käyttävät hieman enemmän itseän liittyviä metaforia kuin naiset. Nuoret miehet käyttävät kaikista eniten metaforia. Viimeisenä tutkimuskysymyksenäni on, onko eri-ikäisten välillä eroja metaforien käytössä. Keski-ikäiset käyttävät itseän liittyviä metaforia hieman enemmän kuin nuoret. Tosin ero ei ole kovin suuri, vain 2 %. Tämä tarkoittaa siis sitä, että keski-ikäisten käyttämiä metaforia on kahdeksan kappaletta enemmän kuin nuorten käyttämiä. Tulokset vastaavat vain osittain hypoteesiani, sillä keski-ikäiset kyllä käyttävät enemmän metaforia kuin nuoret, mutta hypoteesini etenkin naisten runsaasta metaforien käytöstä ei toteutunut tutkimuksessani. Olin ajatellut tuloksen juuri päinvastaiseksi. Tutkimuksessani esiintyi runsaasti erilaisia metaforia, joten niin orientoivat, ontologiset kuin strukturaaliset metaforatkin olivat edustettuina.

Olisin halunnut tiivistää perusmetaforat siten, ettei niitä olisi tullut niin paljon kuin tutkielmassani on. Olen kuitenkin tehnyt analyysini mahdollisimman tarkasti. Tällöin perusmetaforiakin kertyy paljon. Jatkossa tutkimus voisi keskittyä muun muassa siihen, millaisia haettuun kumppaniin liittyviä metaforia kontakti-ilmoituksissa käytetään. Olisi mielenkiintoista saada myös tutkimustietoa siitä, millaisin metaforin parisuhdetta kuvataan kontakti-ilmoituksissa.

Kontakti-ilmoitukset ovat mielenkiintoinen tutkimuskohde, sillä niissä ilmoituksen laatijoiden kieli on vaikuttaa melko spontaanilta muun muassa lukuisten kirjoitusvirheiden vuoksi. Tutkimukseni ansiosta metaforatutkimus saa uusia ulottuvuuksia, sillä metaforatutkimuksissa on tutkittu aiemmin enemmänkin kirjailijoiden, runoilijoiden ja toimittajien käyttämiä metaforia tavallisten suomalaisten kirjoitusten sijaan. Kontakti-ilmoituksissa kielenkäyttö on nimittäin vaihtelevaa ja monipuolista. Oman tutkimukseni aineisto kattaa koko Suomen, joten siinä ei oteta huomioon alueellisia eroja. Olisikin mielenkiintoista tutkia, onko eri puolilla Suomea eroja metaforien käytössä.

LÄHTEET

Tutkimusaineisto

Tutkimusaineisto on kerätty 10.10.–17.11.2015 Suomi24-sivuston Treffit-osiosta. Tutkimusaineisto kattaa yhteensä 160 kontakti-ilmoitusta. Se sisältää 40 nuoren naisen ja miehen ilmoitusta sekä 40 keski-ikäisen naisen ja miehen ilmoitusta.

Kirjallisuus

- AIKIO, JUKKA 2001: Kaihon kuvat. Suomalaisen tangolyriikan keskeiset metaforat ja niiden kollokatiivinen rakenne. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- ARISTOTELES 1994: *Runousoppi*. – Pentti Saarikoski (suom.), Helsinki: Otavan Kirjapaino Oy.
- AROLA, VARJA 1998: Carinalle on tehty face-lift – Autoja kuvailevat metaforat Tuulilasi-lehdessä. – Sanna Haavisto, Lari Kotilainen, Anne Mäntynen & Tiina Onikki (toim.), *Kielikuvitusta. Tekstit ja metaforat todellisuuden rakentajina* s. 70–88. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- BLACK, MAX 1976: *Models and metaphors studies in language and philosophy*. Ithaca: Cornell University Press.
- COUPLAND, JUSTINE 1996: Dating advertisements: Discourses of the commodified self. – *Discourse and society* 7 (2). 187–207.
- FAIRCLOUGH, NORMAN 1989: *Language and power*. Longman group limited, London.
- ELOVAARA, RAILI 1992: *"Olen tyhjä huone"*. *Sanataiteen metaforista ja symboleista*. Helsinki: Yliopistopaino.
- FISKE, JOHN 1993: Merkkien kieli. Johdatus viestinnän tutkimiseen (suom. toim. Veikko Pietilä, Risto Suikkanen ja Timo Uusitupa). Vastapaino, Tampere.
- HAAPALA, VESA 2003: Sokeus ja oivallus. Metaforan retoriikkaa Friedrich Nietzschen ja Edith Södergranin teksteissä. Teoksessa *Kuvien kehässä. Tutkielmia kirjallisuudesta, poetiikasta ja retoriikasta*. Toim. Vesa Haapala. Helsinki: SKS- 54–92

- HAAVIO-MANNILA, ELINA – KONTULA, OSMO 1993: *Suomalainen seksi. Tietoa suomalaisen sukupuolielämän muutoksista*. Helsinki: WSOY.
- HAAVISTO, SANNA - KOTILAINEN, LARI 1998: Johdanto. Sanna Haavisto, Lari Kotilainen, Anne Mäntynen & Tiina Onikki (toim.), *Kielikuvitusta. Tekstit ja metaforat todellisuuden rakentajina* s. 5–12. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- HADDINGTON, PENTTI – SIVONEN, JARI 2010: *Kielentutkimuksen modernit klassikot. Kognitiivinen ja funktionaalinen kielitiede*. Helsinki: Gaudeamus.
- HARVILAHTI, LAURI 1992: Luonto ja mieli. Kansanlyriikan metaforakuvia. – Lauri Harvilahti, Jyrki, Urpo Nikanne, & Tiina Onikki (toim.), *Metafora. Ikkuna kieleen mieleen ja kulttuuriin* s. 259–265. Helsinki: SKS.
- HEIKKINEN, MERVI 1993: Tie spatiaalisena metaforana. – *Alue ja ympäristö* 1/93. 8–19.
- HEIKKINEN, VESA – HIIDENMAA, PIRJO – TIILILÄ, ULLA 2001: *Teksti työnä, virka kielenä*. Helsinki: Gaudeamus.
- HELASVUO, MARJA-LIISA 1992: “Kuka komentaa ja ketä? Pala generatiivisen syntaksin terminologiaa haarukassa.” – Lauri Harvilahti, Jyrki Kalliokoski & Tiina Onikki (eds), *Metafora. Ikkuna kieleen, mieleen ja kulttuuriin* s. 314–327. Helsinki: SKS.
- HELLSTEN, IINA 1998: Monistettu Dolly. Johdatusta metafora-analyysiin. – *Mediäanalyysi. Tekstistä tulkintaan*. (toim. Anu Kantola, Inka Moring ja Esa Väliiveronen). 64–92. Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- HENTILÄ, TIINA 2014: *Adjektiivit kontakti-ilmoituksissa*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- HIRSIVAARA, SIRKKA – REMES, PIRKKO & SAJAVAARA PAULA (toim.) 1997: *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.
- ITKONEN, ERKKI 1966: *Kieli ja sen tutkimus*. Helsinki: WSOY.
- JÄRVILUOMA, ANNUKKA 2009: *Kontakti-ilmoitusten tekstilaji*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- KALLIOKOSKI, JYRKI 1992: Kaaskerin Lundströmin kuvat. Volter Kilven proosan metaforista. - Lauri Harvilahti, Jyrki, Urpo Nikanne, & Tiina Onikki (toim.), *Metafora. Ikkuna kieleen mieleen ja kulttuuriin* s. 268–279. Helsinki: SKS
- KARJULA, HANNELE 1996: *Kalevan politiikan uutisten metaforia*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen ja saamen ja logopedian laitos.

- KERN, R. M. 2001: Boundaries in use: The deployment of personal resources by the upper middle class. Saatavilla [www-muodossa:](http://www.muodossa.org) ><http://www.sac.emich.edu/kern/nyrb.htm>>
- KIELITOIMISTON SANAKIRJA 2014: Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja 35. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. URN:NBN:fi:kotus-201433, ISSN 2323–3370. Verkkojulkaisu HTML. Päivitettävä julkaisu. Päivitetty 7.3.2016 [viitattu 31.3.2016].
- KIVIPELTO, JAANA 1998: Milloin rakkaus sulta karkaa, milloin se luokses jää – Tango-tekstien toimijat ja metaforat. – Sanna Haavisto, Lari Kotilainen, Anne Mäntynen & Tiina Onikki (toim.), *Kielikuvitusta. Tekstit ja metaforat todellisuuden rakentajina* s. 50–69. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- KONTULA, OSMO – PALOSUO, HANNELE 1993: Yksineläjien sukupuolielämä. Teoksessa *Suomalainen seksi*. Toimittaneet Osmo Kontula ja Elina Haavio-Mannila. Helsinki: WSOY.
- KOSKI, MAUNO 1992: Erilaisia metaforia. – *Metafora. Ikkuna kieleen, mieleen ja kulttuuriin*. (toim. Lauri Harvilahti, Jyrki Kalliokoski, Urpo Nikanne & Tiina Onikki.) Helsinki: SKS. 13–52.
- KTS = Kielitoimiston sanakirja
- KÖVECSES, ZOLTÁN 1995: Anger: Its language, conceptualization, and physiology in the light of cross-cultural evidence. – *Language and the cognitive construal of the world* (toim. John R. Taylor ja Robert E MacLaury). 186 – 196. Mouton de Gruyter, New York.
- 2002:
- LAALO, KLAUS 1997: *Kielen monitulkintaisuus ja kielellä leikittely*. Luento 14.3.1997 Helsingin yliopistossa.
- LAKOFF, GEORGE 1980 – JOHNSON, MARK: *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- 1987: *Women, fire and dangerous things: What categories reveal about the mind*. Chicago: university of Chicago press.
- 1990: The invariance hypothesis. Is abstract reason based on image-schemas? – *Cognitive linguistics 1* s. 39–74.
- 1999: *Philosophy in the Flesh: The embodied mind and its challenge to western thought*. New York: Basic Books.

- LAKOFF, GEORGE – TURNER, MARK 1989: *More than cool reason. A field guide to poetic metaphor*. The University of Chicago Press.
- LAPPALAINEN, ULLA – RAUTAKORPI, HELENA 1998: Nyt on lähtö lähellä. Lehtimainonnan metaforia jäljittämässä. Sanna Haavisto, Lari Kotilainen, Anne Mäntynen & Tiina Onikki (toim.), *Kielikuvitusta. Tekstit ja metaforat todellisuuden rakentajina* s. 89–110. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- LEECH, GEOFFREY N. 1969: *A linguistic guide to English poetry*. Longman, London.
- LEINO, PENTTI 1983: *Mielikuvat kielikuvien takana*. – Vir. 87. 107–116.
- 1993: *Polysemia – kielen moniselitteisyys*. Kieli 7. Helsinki: SKS.
- LIIMATTA, TERHI 2006: *Kehollisuus nuortenkirjojen rakkaus- ja vihametaforissa*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- LOPAKKA, SAMI 2001: *Rannalle ihanan maan*. Kuolemaan suhtautuminen ja kuoleman metaforat kuolinilmoitusten muistosäkeistöissä. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- LOTVONEN, TARJA 1996: "Etsin sinua! Henkilökohtaista-ilmoitukset vuosina 1950, 1970 ja 1990. – *Vitsistä videoon. Usia kirjoituksia nykyperinteestä* (toim. Kinnunen, Eeva-Liisa ym.) 53–63. Tietolipas 146. Helsinki: SKS.
- MAHKONEN, LAURA 2011: *Rakkaus on pyykkäreistä parhain*. Personifikaatiot Tommy Tabermannin lyriikassa. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- MANNINEN, TUTTA 1999: *Kalevan talousuutisten metaforia*. Pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- MARLEY, CAROL 2000: Beyond the usual : The modification of gender in a British dating ads column. *Text* 20 (3), 271–306.
- MONTO, VIVIKKA 2000: *Kontakti-ilmoitusten adjektiivit Helsingin Sanomissa 1960 ja 1996*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopiston suomen kielen ja yleisen kielitieteen laitos.
- MUIKKU-WERNER, PIRKKO 2002: Minä, sinä ja me – Kontakti-ilmoitusten ihmissuhdekuva. – *Kieli yhteiskunnassa, yhteiskunta kielessä* (toim. Mauranen, Anna – Tiitula, Liisa. 207–229.) AFinLAN vuosikirja n:o 60. Jyväskylä.
- 2003: Kirjeenvaihtoa vai iltapäiväkahveja – Kontakti-ilmoitusten ihanneihmiset ja -suhteet. *Vir.* 107. 322–350.
- 2009: *Tositarkoituksella* Helsinki: SKS.

- MUIKKU-WERNER, PIRKKO – JANTUNEN, JARMO HARRI – KOKKO, OSSI 2008: *Suomen kielen kuvaileva fraasisanakirja – Ihan sikana*. Jyväskylä: Gummerus.
- NIKANNE, URPO 1992: Metaforien mukana. – *Metafora. Ikkuna kieleen, mieleen ja kulttuuriin* (toim. Lauri Harvilahti, Jyrki Kalliokoski, Urpo Nikanne & Tiina Onikki) 60–70. Helsinki: SKS.
- NS= Nykysuomen sanakirja
- NYKYSUOMEN SANAKIRJA 1963–1964 (1990): Nykysuomen sanakirja I–VI. Valtion toimaksiannosta teettänyt Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki: WSOY.
- NÄRE, SARI 1999: Sukupuolten tunnekulttuuri ja julkisuuden intimisoituminen. – *Tunteiden sosiologiaa. Elämyksiä ja läheisyyttä* (toim. Näre, Sari). 263–290. Helsinki: SKS.
- ONIKKI, TIINA 1992: Paljon pystyssä. – *Metafora. Ikkuna kieleen, mieleen ja kulttuuriin*. (toim. Lauri Harvilahti, Jyrki Kalliokoski, Urpo Nikanne & Tiina Onikki.) 60–77. Helsinki: SKS.
- 1994: Skeema merkitysrakenteen ja taustatiedon kuvauksessa. Teoksessa Pentti Leino ja Tiina Onikki (toim.): *Näkökulmia polysemiaan*. Kieli 8. Helsinki: Helsingin yliopiston suomen kielen laitos, 70–138.
- ONIKKI-RANTAJÄÄSKÖ, TIINA 2008: Kielikuvia kaikkialla. – Tiina Onikki-Rantajääskö & Mari Siironen (toim.), *Kieltä kohti* s. 49–65. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- PALMGREN, MARJA-LEENA 1986: *Johdatus kirjallisuustieteeseen*. Juva: WSOY.
- PESONEN, HENNA 1995: "Jos värähdit, ota yhteyttä" – City-lehden kontakti-ilmoitusten analyysia. – *Kelaa vähä – kirjoituksia nuorista ja kielestä* (toim. Aalto, Seija – Shore, Susanna). Helsingin yliopiston suomen kielen laitos.
- PIRTTIOJA, HANNA-LEENA 2008: *Metaforat Sport-lehdessä*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- PS = Suomen kielen perussanakirja
- PÄÄKKÖNEN–VARIS 2000: *Kriittinen lukutaito*. Helsinki: Finn Lectura.
- SKS = Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- SOLIN, ANNA 2006: Genre ja intertekstuaalisuus. Teoksessa *Genre – tekstilaji*. Toim. Anne Mäntynen–Susanna Shore–Anna Solin. Tietolipas 213. Helsinki: SKS.
- SUOMEN KIELEN PERUSSANAKIRJA 1990–1994: Suomen kielen perussanakirja I–III. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 55. Helsinki: Painatuskeskus.
- SUUTALA, MARIA 1996: Naiset ja muut eläimet – *IHMISEN SUHDE LUONTOON LÄNSIMAISSA AJATTELUSSA*. Helsinki: Yliopistopaino.

- TALMY, LEONARD 2005: Foreword. Teoksessa Monica Gonzalez-Marquez, Irene Mittelberg, Seana Coulson, Michael J. Spivey (toim.): *Methods in cognitive linguistics*. Amsterdam: John Benjamins.
- 2007: Introspection as a methodology in cognitive linguistics. *Pleenum-esitelmän ojenne. ICLC10 – The 10th international cognitive linguistics conference*. Krakow, Poland 15. – 20.7.2007.
- VIITANIEMI, ANNIKKA 1997: "*Akseli etsii Elinaansa.*" – *Henkilökohtaista-palstojen kieli*. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitos.
- VIR. = Virittäjä. Kotikielen seuran aikakauslehti. Helsinki.
- VARIS, MARKKU 1998: *Sumea kieli. Kiertoilmauksen muoto ja intentio nykysuomessa*. SKST 717. Helsinki.
- VIRKKUNEN, SAKARI 1974: *Suomalainen fraasisanakirja*. Helsinki: Otava.
- YLIKULJU, MARJA 2003: *Internetin seuranhakuilmoitusten yhdyssanat*. Pro gradu tutkielma. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.

Muut lähteet:

<http://treffit.suomi24.fi/site/login>

LIITE 1. Esimerkkejä Suomi24:N Treffit-osion ilmoituksista.

Samisa

Mies, 54 vuotta, Eronnut

Joensuu, Pohjois-Karjala

Heteroseksuaali

Jussille morsian ? Sinkkumies yhteistä hautapaikkaa vailla. Löytyyköhän täältä edes ehdokasta ?

Ok näköiseksi sanottu, sisäsiisti ja itsestään huolta pitävä sinkkumies on sitä ainoaa sydänystävää vailla. En ole automies mutta... .

Tämä tyyppi on jatkuvaan käyttöön sopiva - lähinnä perhemalliksi luonnehdittava. Valmistusvuosi -61. Duunattu myöhemmin korkeatasoisessa pajassa. Niin kauppareissut kuin pidemmätkin matkat onnistuvat. Säännöllisesti huollettu. Alusta lähes ruosteeton. Moottori kunnossa runsaista ajokilometreistä huolimatta. Huohotinputki edelleen kiinni paikallaan eikä pakoputkikaan törrätele oikealla seoksella tankattaessa. Ajotietokone vanhoilla tiedoilla mutta uudelleen ohjelmoitavissa tiettyjen rajoitusten puitteissa. Renkaat on vaihdettu muutama vuosi sitten ja sen jälkeen todella vähän ajettu. Lähinnä pidetty kuivassa tallissa. Kaarreominaisuudet ovat hyvät. Kulkee pehmeästi normaaliajossa ja kiihtyy rivakasti kaasua poljettaessa. Joskus liikaa käsky-

tettäessä kovalla ja kuoppaisella tiellä moitittu liiasta jousitusten jäykkyydestä. Hoitunee ajotyylillä muuttamalla ja kaasujalan pehmentämisellä. Huomioitavaa: Hyvä maalipinta alaosasta. Katon etureunassa ruostevikaa. Kattoväri kaipaa pientä laittoa - jopa jo liian vaaleaksi sanottu. Oikealla puolella tuulilasissa särö. Ei haittaa käyttöä. Kohtuullinen kulutus ajotavasta riippuen. Käytössä erityisesti huomioitava, että lämpiää vain yhdestä pistorasiasta. Paremman kuvan menopelistä saa pyytämällä ja omat ajokyvut esittelemällä. Harvoin tarjolla. Yksilö kannattaa varata heti. Ollut hyvässä hoidossa joten ei luovuteta pelkästään kesäkäyttöön. Käteiskauppa - ei osamaksua. Renkaanpotkijat siirryköön toisen liikkeen pihalle. Ulkonäöstä on sanottava vielä, että tämä tyyppi sopii hyvin radiolähetysiin. Ne, jotka eivät ole pyörtyneet koeajossa ovat kyllä kiittäneet.

Pituus: 174 cm

Paino: 74 kg

Ruumiinrakenne: Normaali

Silmien väri: Sininen

Hiusten väri: Harmaa

Pukeutumistyyli: Klassinen

Lapset: Yhteishuoltajuus

Haluan lapsia: Ei

Asumismuoto: Asun yksin

Etninen identiteetti: Valkoinen

Koulutus: Maisteri

Työssäkäynti: Kokopäivätyössä

Vuositulot: 60000 €

Ammatti: Markkinointi/myynti

Lempiasiat: TV Elokuvat

Radio: Nova

Musiikki: Ei jazz

Asiat, jotka saavat minut syntymään: Katse, kosketus, iloisuus

Asiat, joista en innostu: Ravintolat, tupakanpoltto, katkeruus

Tupakointi: Savuton

Uskonnon merkitys: Tärkeä

Suhde alkoholiin: Ehkä juhlapäivinä

Vasemmisto vai oikeisto:
Maltillisesti oikealla

Liikunta: Liikun säännöllisesti

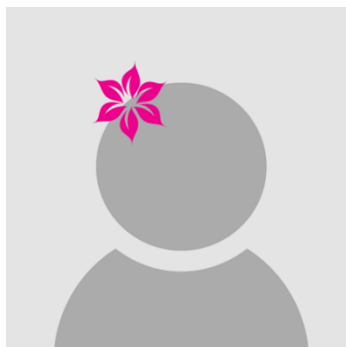
Liberaali vai konservatiivi:
Jossain välimaastossa

Matkailu: Kerran-pari vuoteen

Politiikan merkitys: Lähinnä
otsikkotasolla

Uskonto: Kristitty

Krisu90

Nainen, 25 vuotta, Sinkku

Pirkanmaa

Heteroseksuaali

Neitsyt

Kiikarissa: Elämänkumppani, treffiseura, ystävyys

Olen 25-vuotias sairaanhoitaja pienehköstä kaupungista Ylä-Pirkanmaalta. Tässä vaiheessa elämäni on taloa ja vakituista työpaikkaa myöten paketissa, mutta vielä puuttuisi se joku, jonka kanssa kaiken jakaa...

Minulla on eläimiä, myös oma hevonen, ja haaveissani asunkin maalla piha-piirissäni useampaakin eläinlajia lasten juostessa heinikolla. Pidän kuitenkin myös kaupungin sykkeestä, joten pelkästään heinähattuista landepaukkua ei minusta saa.

Uusien tuttavuuksien kanssa olen hieman ujohko, mutta tutustuttuaan paremmin löytää avoimen ja sosiaalisen ihmisen, joka välittää toisten hyvinvoinnista, välillä jopa liikaakin. Vaikka en ole mikään hienostelija ja minulta sujuu myös "miehiset askareet" löytyy kaapistani kuitenkin myös meikkipussi ja siistejä vaatteita, jopa mekkoja :) Vaikka päälle päin saatan aluksi vaikuttaa vain kiltiltä ja rauhalliselta, asustaa sisälläni pieni paholaisrokkari :)

Suurin osa vapaa-ajastani kuluu ratsastaessa ja koiran kanssa touhutessa. Aikaa jää myös tietenkin ystäville ja perheille, jotka ovat minulle äärimmäisen tärkeitä.

	Ammatti: Sosiaali-/terveys- ala
Pituus: 175 cm	
Silmien väri: Ruskea	Tupakointi: Hyvin harvoin
Hiusten väri: Vaaleanruskea	Suhde alkoholiin: Hyvässä seurassa
Lapset: Ei lapsia	Lemmikit: Hevonen/poni, Kissa, Koira
Haluan lapsia: Kyllä	
Asumismuoto: Asun yksin	Liikunta: Liikun säännölli- sesti
Koulutus: Ammattikorkea- koulu	Urheilulajit: Lenkkeily, Vaellus
Työssäkäynti: Kokopäivä- työssä	Matkailu: Lähinnä lähialu- eilla

manuelaiida

Nainen, 51 vuotta, Sinkku

Kainuu

Heteroseksuaali

Oinas

Kun sitä on näillä sivuilla ollut jo vuodesta vasara luulisi jo itsekkin uskovansa, ettei tää hiekkalaatikko oo kuin pellejä täynnä. No täältäähän voi hypätä pois eikö vaan? Mut minä meinaan todistaa, et minut valloittava könsikäs löytyy vielä täältä.

Rimaa lasken hipusen alas joka meinaa sitä, että ikärasismini hammasta puren nielaisen (kakomalla tosin).Mutta tosimehisyydestä en anna tipan tippaa periksi.Saat olla niin ÄIJÄ kuin halluut mutta kunhan oot minun näköiseni äijä...minulle sopiva ja minut kurissa pitävä (tällä ei oo väkivallan kanssa mitään tekemistä) Sinulla on hymy joka sulattaa, ego joka kestää egoni vaihtelut,osaat nauraa minulle, itsellesi ja erityisesti kaikelle paskalle jota niskaan kaadetaan... sinä kuivaat kyyneliini ja kyynelöit kanssani menettämättä miehisyttäsi. Ratkaiset minun päivittäiset suuret tragediat ja oot se kivi joka ei murru kun elämäni murtuu.

Et pelkää napsia lumihiutaleita suuhun taivaalta kanssani, teet lumienkeleitä vierelläni. Uskallat olla pikkupoika unohtamatta aikuisuuden velvotteita. Et tarvitse nyrkkejä miehisyyteen.. uskallat suukotella ilman , että kätesi on pikkareitteni sisällä. Oot karski jätkä isolla sydämellä joka omistautuu vain minulle. Sinulle nainen ei oo se sexy tipunen vaan omilla aivoilla ajatteleva ja sydämellään tunteva.

Jos sinua ei häiritse ikäni tuomat runnut, kuhmut, vanteet, kolhut, arvet... roikkuvat tissit, selluliitti, äkäpussinluonne, helisevä nauru ja mustaakin mustempi huumorintaju..silloin voisinko olla hän? Jos uskallat antaa sydämesi tälle hullun hauskalle seikkailulle, matkalle, nimeltään elämä niin lupaan olla sun. Kaikesta huolimati edelleen...olen hankala mutta ihana..ei siitä mihkään pääse!

Silmien väri: Harmaa

Koulutus: Jokin muu

Hiusten väri: Musta

TV olohuoneessa

Lapset: Lapset eivät asu kanssani

Radio olohuoneessa sekini

Musiikki suurkuluttaja

Asumismuoto: Asun yksin

Elokuvat nautinto

Parasta maailmassa Minun rakkaani, elämän monimutkaisuus ,pienet onnen hetket ja raivoisat elämän myrskyt jotka saavat aina muistamaan että elämä on tässä ja nyt...ei vasta joskus eikä sitten kun...

Asiat, jotka saavat minut syttymään älykkäät itsevarmat miehet, uudet hullut ideat, elämän iloiset ihmiset ja nauru, katse, arkinen hemmottelu ja timantit

Asiat, joista en innostu Jonnin joutava tyhjänpäiväinen kirjoittelu täällä mikä ei johda mihinkään,kanat ja niiden pienet kukkotappelunsa, tylsät ja värittömät ihmiset, tosikot, itseään väheksyjät, seksin vonkaajat, häntäheikit, persoonattomat tyypit, kuivan nuivat tyypit

jk1991

Mies, 24 vuotta, Parisuhteessa

Pirkanmaa

Skorpioni

Kiikarissa: Elämäkumppani, ystävyys

elikkäs tääl kirjoittelee nuorehko miehen alku joka kaikkien kanssa juttuun tulee myös hyvän huumorin tajun omistan eikä myöskään suuttumaan kovin herkästi saa :) myös saisi se toinenkin huumorin tajun omistaa :) myöskin olen luotettava,rehellinen, lapsista pirän ja niitten kanssa toimeen tulen :) sosiaalinenkin olen :) palomiehen ammatti kertoneen hiukan luonteesta minkälainen olen, jos kuvittelee mitä kaikkea työssä kohtaa sekä mikä sen työn tarkoitus olla kuuluisi :) toivon myös toiselta osa puolelta rehellisyyttä ja luotettavuutta sillä liian monesti on satutettu sekä jaloa mieltä hyväksi käytetty :) periaatteena kuitenkin ollut että aina uuden tutun löyrettyä lähren tutustumaan aivan puhtaalta pöyrältä enkä vertaa niihin ketkä on satuttanut että luottamus pulasta kärsivä en ole :) toivottavasti et sinäkään :) harrastelen kaiken näköstä lähinnä moottori urheilua (kelkalla, vesijetillä, monttupyörällä, mönkijällä sekä autolla ajoo) mikäs sen hienompaa olisi kun kahdestaan kelkailemassa taikka vesijetillä järven selällä ;) mutta joukkohon mahtuu myös metsästys/kalastus... olisi mukava vaikka sinusta saara kaveri erä jormaileen :D joskus myös hevosella ratsastustakin harrastellu parisen vuotta ja mikseikäs vois joskus jatkossa tulla uurestansa myös kuvioihin mukahan :) saisiko si-

nusta jollakin tapaan kaverin kyseisiin harrastuksiin? ;) ammatiltani olen rakennus mies mutta siinä sivussa on myös tullut koneen kuljettajan ammatti, metsuri sekä palomiehen ammattikin hankkittua :) joten kaiken näköstä olen ehtiny nuorella ikää touhuamaan kertokoo nuo ny sen verran etten sohvan jousien suur kuluttaja ole mutta osaan myös rauhottua ja hiukkasen sitä romanttisuuttakin myös löytyy mikäs sen parempaa ku syys ilta ja kynttilän valos kullan kans iltaa vietellä vain se kulta viel puuttuu mutta olisitko se sinä? ;) positiivisellä asenteella elämäs mukana olen sekä kaikkea kokeilla pitää mihkä mahrollisuus on :D ettei vaan karuttamahan pääse sitten sen jälkeen ku mahrollisuus on jo menny.... haaveena joskus olisi se oma perhe, omakoti talo maan läheisyressä ja sitä rataa :) viestiä saapi laitella ja kysymyksiä myöskin vastaan otetaan :) mitään hieno helmaa en täält hakemas ole vaan semmosta ns maalais flikkaa joka ei nyt koko ajan vietä peilin ääres aikaa eikä myöskään pelkää vaatteitten likaantumista :) tykkäisi myös välillä siitä läheisyydestä sekä aivan kahden keskisestä ajan vietosta :) haaveena myöskin olisi joskus lähtiä ulkomaille käymään mutta melkeenpä sen tulkin ensin tarvisi ennen kun suomen rajojen ulko puolelle lähtiä uskaltaa :D mutta viestiä vain kirjootteleen :) ystäviäkään ei tunnetusti koskaan liikaa ole :) ja kaikkihan ihmis suhteet tutustumisesta lähtee...

hitusen esittely osioon lisää että olen nyt paikallenikin asettautunut omakoti talon omistajuuden myötä :) elikkäs yksi haave taas tullut toteutettua... pieni punanen mummon mokki maalta peruna sekä mansikka maalla varustettuna :) olisi mukavaa jonkun kanssa tätä yhdessä päästä laittamahan taikka edes sisustus vinkkejä saara/neuvoja.... kun ihte aika tumpelo niissä hommissa :) ja olo huonetta kun kahtelee niin ajatuksena herää että mihkäs sen hienompaa olisi vanhoina nuissa kahressa kiikkustuolissa istua käsikärekkäin takka tulen lämmössä nuoruus vuosia ajatellen :) no ehkä sekin päivä viel joskus koittaneen :)

olisitko se tyttö ;)

Pituus: 189 cm

Paino: 88 kg

Ruumiinrakenne: Sporttinen

Pukeutumistyyli: Mukavuudenhaluinen

Lapset: Ei lapsia

Haluan lapsia: Kyllä

Asumismuoto: Asun yksin

Koulutus: Ammattikoulu

Työssäkäynti: Kokopäivätyössä

Parasta maailmassa: tuntee itsensä rakastetuksi, kokemukset,perhe

Asiat, joista en innostu: valehtelu,pettäminen,kieroillu

Tupakointi: Poltan säännöllisesti

Suhde alkoholiin: Hyvässä seurassa

Liikunta: Liikun säännöllisesti